

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit**I. Aallaqqaasiut**

Siunnersuummi pingaarnertut siunertarineqarpoq ukiuni kingullerni ilinniartitaanerup piorsarneqarnerani annertuumik samminninneq, kiisalu inatsisip atuuttup 2004-mi atuutilerneraniilli misilittagarilerneqarsimasut tunuliaqutaralugit ullutsinnut naleqqunnerusumik ilinniagaqarnersiutit pillugit inatsiseqarnissap qularnaarneqarnissaa. Tamatumunnga atatillugu ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 14. november 2004-meersoq, ilaatigut qiortartakkatut periutsimik taaneqartartumik saqqummiiffiusoq pineqarpoq.

Ilinniagaqarnersiuteqartitsinermik naapertuunnerusumik aaqqissuussinissamut tunngasut kalaallit ilinniartut kattuffiineersut peqatigalugit eqqartorneqarsimapput.

Aammattaaq 2011-mut Aningaasanut Inatsisip nassatarisaanik inatsisiliornissaq pisariaqarlersimavoq, tassami taanna naapertorlugu danskit SU-annit ilinniagaqarnersiaqaraluarluni ukiumoortumik angalanermut akiliuitsittoqarsinnaanngorpoq, Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat ilinniagaqarnersiat pillugit malittarisassaat naapertorlugit ilinniagaqarnersiuteqarsinnaagaanni. Tamatuma kinguneraa kalaallit ilinniartut danskit ilinniagaqarnersiutigigititaannik pisartagaqarnissamik toqqaasinnaanerat, ilutigisaanillu Kalaallit Nunaannut ukiumoortumik akiliunneqarlutik angalasinnaallutik, tamannalu nalunaarutikkut annertunerusumik aalajangersaaffigineqassaaq, taassumalu kingorna aningaasanut inatsimmi tamanna pillugu oqaaseqaat maannakkut atuuttoq peerneqassalluni.

Ilinniagaqarnermi taarsigassarsiat taarsersornerinut tapiissutit pillugit maannakkut inatsisip atuuttup ilanngunneqarnissaa kalaallit ilinniagaqartut kattuffinik oqaloqateqarnermi isumaliutigineqarpoq, kiisalu ilinniarnermi taarsigassarsianut taarsersuinissamut paasiuminarnerusunik tunngavissiisoqarnissaa anguniagaasimavoq. Ilinniagaqarnermi akiitsunik taarsersuinerlutik tapiissuteqartarneq pillugu malittarisassat maanna inatsisinut marlunnut immikkoortitsinermut taarsiullugu ilinniagaqarnersiutit pillugit inatsimmut ilanngunneqartussatut siunnersuutigineqarnerannut pissutaavoq ilinniagaqarnermi akiitsunik taarsersuineq pillugu malittarisassat ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanut attuumassuteqarnerat. Aammattaaq ilinniartut ilinniarnermi akiitsui ilinniagaqarnersiutit ilinniagaqarnermi taarsigassarsiatut tunniunneqartut kingunerisarivaat.

Siunnersuusiornermi aamma kalaallit inuiaqatigiit pisariaqartitaat naapertorlugit naleqqunnerusumik ilinniagaqarnersiuteqartitseriaaseqarnermut tunngavissiisoqarnissaanik kissaateqarneq siunnersuummi aallaavigineqarpoq taamatullu aamma siunnersuusiorneq suliassat inuiaqatigiit allanngoriartornerinut, taakkununnga ilanngullugit inuussutissarsiutit nutaat annertuumillu suliassaqarfiusut ilinniartitaanermut suliniarnermut piumasarineqartut naammassineqarnissaannut periarfissanut takussutissaasunik tunngaveqarluni. Tamatumunnga atatillugu assersuutigalugu ilinniartitaanernut ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaatitaasanut piumasaqaatinik aalajangersaanermut atatillugu ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanut

tunngaviusut oqaasertalersorneqarnerini Inatsisartut akuutinneqarnerunissaat pingaaruteqartutut isigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik atuuttunik aqutsineq tunuliaqutaralugu nutaanik aalajangersaanikkut, erseqqissaanikkut allannguinnikkullu maanna ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik nalinginnaasumik nutarterisoqarnissaanik kissaateqarnermut siunnersuut attuumassuteqarpoq, taamatullu aamma siunnersuut kalaallit ilinniartut Danmarkimi kattuffiata Avalak-p august 2010-mi misissuineranut attuumassuteqarluni. Tapiissutinut immikkut ittunut aningaasaliissuteqartoqarsinnaaneraniq periarfissat atuutilerseqqinneqarnissaannik kissaateqarneq misissuinermi ilaatigut saqummiunneqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu erseqqissaatigineqassaaq ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassani pingaarnertut siunertaasoq tassaaginnassammat ilinniartut ilinniarnermik nalaani isertitaqaannarnissaasa qularnaarneqarnissaat. Taamaalilluni ilinniagaqarnersiutitigut ilinniartut minnerpaatut isertitaqarnissaat qularnaarneqarpoq, piffissaq ilinniarfiusoq sivitsorsannikkaluarlugu imaluunniit aningaasaqarnermut tunngasut pissutigalugit ilinniartuq taamaatiinnartariaqarani. Tamatumunnga peqatigitillugu siunertaavoq ilinniartut ilinniakkaminnik samminnissinnaanissaa, suliffimmik saniatigut ilinniakkaminnik ingerlatsiinnarnerusutut isigineqarani. Tamatuma saniatigut malittarisassiornermi kikkulluunniit ilinniagaqarusuttut ilinniartitaanermi aporfissaqannginnissaat ingerlariaqqiffissaarutinnginnissaallu aallaavigineqarpoq, tassami ilinniagaqarnissaq tamanit pisinnaatitaaffiussammat tamanit atorineqarsinnaasoq.

Tassunga peqatigitillugu ilisimatitsissutigineqasinnaavoq siunnersuutip tusarniaassutigineqareernerata kingorna Inatsisunik Atuutsitsinermit Allaffik piumasagaateqarmat, ilinniagaqarnersiutit (stipendiat), meeqqanut tapiissutit, taasigassarsiat immikkullu tapiissutaasinnaasut kiisalu sulisitsisunut tapiissutit annertussusaat aningaasanut inatsimmi aalajangersarneqartarunnaassasut, tamannalu Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit taparserneqarpoq. Tassunga atatillugu Inatsisunik Atuutsitsinermit Allaffik siunnersuuteqarpoq tapiissutit inatsisitigut piumasagaataasut annertussusaat allaffissornikkut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqartassasut. Inatsisunik Atuutsitsinermit Allaffiup tassunga atatillugu ilisimatitsissutigaa Inatsisunik Atuutsitsinermit Allaffiup allannguutissatut piumasagaatai tunngavigalugit nutaamik tusarniaanissaq Inatsisunik Atuutsitsinermit Allaffiup pisariaqartutut isiginngikkaa.

2. Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnerit

a) Inatsit atuuttoq

Ilinniagaqarnersiuteqarnermut tunngasuni inatsit atuuttoq siullermik tassaavoq Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 5, 14. november 2004-meersoq, Sulisoqarnermut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 2. november 2006-imeersukkut allanngortinneqartoq. Inatsisartut peqqussutaani ilinniartitaanermut tunngasut malittarisassaartinneqarnissaannut pingaarnertut tunngavissat aalajangersarneqarput. Tamatumunnga atatillugu ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarut atuuttoq tassaavoq Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 27. marts 2008-meersoq.

Ilinniagaqarnermut akiitsut taarsersorneqarnerannut atatillugu tapiisarnermut tunngasut Ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinermit tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut

inatsisaatigut nr. 24, 3. november 1994-imeersukkut, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 11, 14. november 2004-meersukkut allanngortinneqartukkut, kiisalu Ilinniagaqarnermut akiitsut oqilisaassivigineqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 10, 13. marts 1990-imeersukkut malittarisassaqaartinneqarput.

Assersuutigalugu ilinniarnermi taarsigassarsisimanerup kingunerisaanik akiitsorilersimasanik akilersitsiniarnermut tunngasut pisortanut akiitsut akilersinniarneqartarnerat pinaveersaartinneqarnissaallu pillugit Inatsisartut inatsisaatigut nr. 3, 2. maj 1996-imeersukkut, kingullermik Inatsisartut inatsisaatigut nr. 4, 26. april 2007-imeersukkut allanngortinneqartukkut malittarisassaqaartinneqarput. Siunnersuut kingullermut taaneqartumut attuissanngilaq.

Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiutisinissamut pingaarnertut piumasaqaatit, taarsersuinissaq pillugu malittarisassat, ilinniagaqarnersiutinik ernialersuinerup kiisalu ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik aqutsineq pillugu malittarisassat saniatigut ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat atuuttoq ilinniagaqarnersiutinut tunngaviumik malittarisassanik najoqqutassatut malittarisassanik ataatsimoortitanik imaqaanngilaq. Assersuutigalugu Kalaallit Nunaata avataani ilinniartitaanernik ilinniagaqarnersiuteqarfusinnaasunik akuersisarneq, aamma ilinniartitaanerit ilinniagaqarnersiuteqarfusinnaanissaannut piumasaqaatit erseqqissut sorliit tunngavigineqarnissaat pillugu isummertoqarsimanngilaq. Pineqartumi malittarisassat najoqqutassaasut amerlanersaat nalunaarutinngorlugit allaffissornikkut aalajangersagaapput. Tamatumani assersuutigalugu ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiutisiaqarfusinnaanngitsumut qaqugukkut ilinniagaqarnersiutisiaqartitsisoqarsinnaaneranut tunngasunut atuuppoq.

Tamatuma saniatigut ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut nassuiaatini allassimavoq immikkut ikiorsiissutitut taaneqartut ilaat, soorlu pisattanik assartuinermut tapiissutit atuagarsinissamullu tapiissutit peerneqarnissaat pisariaqartoq. Aammattaaq allassimavoq ilinniartut ilinniagaqalernissamut piareersarfusuni ilinniartuusut tamarmik aallaavittut nammineq angerlarsimaffiminni najugaqartutut isigineqassasut. Tamanna pineqartoq taannarpiaq pillugu malittarisassat sinnerinut 2008-miilli atuuttunut naapertuutinngilaq, takukkit aningaasanut inatsimmi oqaasertaliussat pineqartumilu nalunaarut atuuttoq 2008-mi martsimeersoq. Tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi allassimavoq nunami sumiluunniit ilinniarnissamik toqqaaginnarsinnaanermik tunngaveqarneq misileraatitut tunngavissiaannaasoq.

Aammattaaq malittarisassat oqaatigineqartutut inatsisinut marlunnut avinneqarsimapput, tassami ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaat ilaatigut ilinniagaqarnersiuteqartitseriaatsit, taakku amerlassusiligaanerit ilinniagaqarnersiuteqartitsinissamilu piumasaqaatit pillugit pingaarnertut saniatigut ilinniarnermi taarsigassarsianik ernialersuinermut taarsersuinernullu tunngasunik malittarisassaqaartitsiviummat, ilinniarnermi taarsigassarsianik taarsersuinermut tapiissutit pillugit malittarisassat.

Ilinniarnermi taarsigassarsinerup kingunerisaanik akiitsunik taarsersuinermut tapiissutit pillugit malittarisassanut Inatsisartunit inatsisaanni nr. 24, 3. november 1994-imeersumi (ilinniagaqarnermi akiitsunik taarsersuineq pillugu inatsit) allassimapput.

Ilinniaqarnermut akiitsunik taarsersuisarnej pillugu inatsit ilinniarnermi akiitsorilikkanik taarsersuinermit tapiissutinut tunngavoq, taamatullu aamma ilinniarnermi akiitsorilikkat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqarnissaat periarfissaqarluni.

Ilinniarnermi akiitsorilikkat inatsimmi pineqartut tassaapput 1) atorunnaareersumik nunatta karsianit qularnaveeqquserneqartumik ilinniarnermi taarsigassarsinerup kingunerisaanik akiitsut, tassami taamani Namminersornerullutik Oqartussanit taarsigassarsariaatsit taakku marluk akilerneqarmata, 2) ilinniarnermi taarsigassarsianik nunatta karsianit qularnaveeqquserneqartunik akiliinerup kingunerisaanik akiitsut, taakkunanngalu sinneruttut pingasuupput, kiisalu 3) ”namminersornerullutik oqartussanit taarsigassarsianik allanillu” taaneqartartut, inatsimmut ilanngussami allassimasutut. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq ullumikkut taamaallaat ilinniarnermi taarsigassarsianik nunatta karsianit aningaasalersorneqartunik taarsigassarsisoqarsinnaammat, inatsimmut ilanngussami ”namminersornerullutik oqartussanit taarsigassarsiatut allatullu” taaneqartumut naapertuuttunik.

Inunnut Kalaallit Nunaanni najugaqartunut tapiissutitut aningaasatigut tapiissuteqartarnej inatsimmi malittarisassaqaartinneqarpoq. Tapiissutitigut ilinniartup ilinniarnermi akiitsui tamarmiusut ikilisinneqartarput aningaasanik akilersuutit ilinniartup ukiup siuliani akiliutigisimasai aallaavigalugit naatsorsorneqartunik. Tamatuma saniatigut tapiissutit ilinniartup maanna isertitatigut tunngavii naapertorlugit kiisalu pineqartoq illoqarfimmi najugaqarnerneq pineqartorluunniit nunaqarfimmi isorliunerusuniluunniit najugaqarnerneq apeqqutaatillugu malittarisassaqaartinneqarput. Kingulleq taaneqartoq Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut sumiiffinniinneq tunngavigalugu tapiissutit pillugit isumaqatigiissut qaqugukkulluunniit atuuttoq tunngavigalugu aalajangiiffigineqartarpoq.

Tamatatumunnga peqatigitillugu inatsimmi pisariaqartitsivinnermik aalajangiineq aallaavigalugu ilinniarnermi akiitsut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqarnissaannut inatsimmi periarfissaqarpoq. Inatsimmi sullinniakkat tassaapput ilinniartut ilinniagaqarnerneqartarlutik, tassunga ilanngullugu Namminersorlutik Oqartussanit naafferartumik tunniuttakkatigut ilinniarnermik unitsitsisimasut naammassinnissimasulluunniit. Ilinniarnermi akiitsut taarsersorneqarnerannut ikiorserneqartarput inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugallit, ilinniartup ilinniakkaminik naammassinnereeruni angerlarusunnissaanik siuarsaanissamik anguniagaqarneq aallaavigalugu. Tamatuma saniatigut ilinniartut ilinniarnerminnik naammassinnereererminni aningaasaqarnissamik paasisaqarnissaasa qularnaarneqarnissaanik isumaliuteqarneq aallaavigalugu isumaginninnermut tunnganerusut pineqarput. Tamanna tassaasinnaavoq taarsersuisinnaarpasinninneq pissutigalugu taarsersuinngitsuussannginnerup qularnaarneqarnissaa, taamatullu aamma ilinniarnermi akiitsoqarujussualernej assersuutigalugu illumik pisinikkut angerlarsimaffeqalernermut atatillugu inuiaqatigiinni peqataasinnaanermut tunngatillugu aporfiusinnaanerat, tamannalu aamma suliffeqarsinnaanermut ajornartorsiutaalersinnaalluni. Tamatumunnga peqatigitillugu tapiissutit pillugit malittarisassat taarsigassarsisup akiitsuminik taarsersuinissaata suliffeqaannarnissaatalu qularnaarneqarnissaanut tunngavissiiinissaq siunertaralugu ilusilersorneqarput.

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq, ilinniagaqarnerneqartut pillugit Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi Kalaallit Nunaanni klippekortimik aqqissuussinnermik taaneqartartoq atuutilersinneqartoq, taannalu ilinniagaqarnerneqartut pillugit nalunaarummi

maannakkut atuuttumi annertunerusumik aalajangersaaffigineqarpoq. Klippekortinik aqqiissuussineq siunnersuummi ingerlateqqinneqarpoq.

Ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat maannakkut atuuttut malillugit ilinniagaqartut tamarmik Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuteqarsinnaanermut piunasaqaatinik eqqortitsisut klippekortimik 82-inik qiugassaqaartumik, aamma ”sinaakkut”-mik taaneqartartumik, tunineqartarput. Klippekortip ulikkaaqqasup qaammatini 82-ini ilinniagaqarnersiuteqarsinnaaneq tunngaviusumik assigaa, tassalu ukiuni arfinilinni qaammatinilu qulini. Tamannali sanilliunneqassaaq nangitsilluni ilinniarnep aallartinnerani qiugassanik ilinniarnep sivisussusia tunngavigalugu ilinniagaqarnersiutinik tunisoqartartoq. Assersuutigalugu ilinniarnep ukiunik pingasunik sivisussusilik pineqarpat klippekortimik 36-nik qiugassalimmik tunisoqartarpoq, ilinniartulli ukiuni tallimani sivisussuseqartumi ilinniartussat qiugassanik 60-inik tunineqartarlutik, ilaalu ilanngullugit.

Taassuma saniatigut periarfissaavoq ilinniagaqarnermi kinguuaattoornerup kingunerisaanik qiugassanik aqqaneq marlunnik tuniseqqittoqarsinnaasoq, aamma takukkit ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi malittarisassat atuuttut. Qiugassat taakku atornerarpata taamaalillutik sinaakkutinit ilanngaatigineqassapput. Ilinniagaqartoq assersuutigalugu ukiut pingasut ingerlareerneranni ilinniarnep naammassinnittoq qiornerik 36-nik atuisimassaaq, taakkulu sinaakkutinit ilanngaatigineqassapput, taassumalu kingorna sinaakkutini qiornerit 46-t sinnerutissapput.

Tamanna pillugu malittarisassat atuuttut malillugit ilinniagaqarnermik unitsitsinermut atatillugu qiornerit ilanngaatigineqassapput, taamaalilluni qiornerit unitsitsinerup tungaanut atornerarnikut sinaakkutinit ilanngaatigineqassapput.

Aaqqiissuussinerup kinguneraa sinaakkutini qiornerit sinneqarpata ilinniagaqarnerup naammaassineqarnerata kingorna nangitsilluni nutaamik ilinniarnep tapiissutisisoqarsinnaasoq. Tamanna malittarisassanut klippekortit 1. august 2005-imi atuutilersinneqarnerisa tungaanut atuuttunut sanilliullugu pitsanngoriaataavoq, tassa ilinniakkamik taassuminngila qaffasinnerusumik naammassinninnerup ataatsip saniatigut ilinniagaqarnersiutinik taamanikkut pisartaqartoqarsinnaanngimmat.

Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi aamma ersippoq, stipendiat, meeqqanut tapiissutit, taassigissarsiat, immikkut tapiissutaasinnaasut sulisitsisunullu tapiissutit tunngavigalugit ilinniagaqarnersiutit annertussusaat Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni aalajangerneqartartut.

b) Siunnersuut

Siunnersuummi pingaarnertut siunertaavoq siunissami suliassanut naapertuuttumik ullutsinnut naleqqunnerusumik ilinniagaqarnersiuteqartitsinissaq, tamatumani ilinniagaqarnersiutinut tunngasut Kalaallit Nunaata imminut napatinnerulernissaanut innuttaasullu tamarmik ineriartornermi tassani peqataalluarnissamut periarfissinneqarnissaannut tunngatillugu qitiusumik inissisimassallutik.

Tamatumunnga atatillugu eqaatsumik tunngavissaqarnermik qularnaariffiusumik kiisalu piunasaqaatinut pisariaqartitanullu inuiaqatigiit allanngoriartornerannut ilisarnaataasunut nikerartunut naleqqussarneqarsinnaasumik siunnersuusiornissaq pingaaruteqarsimavoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu siunnersuut ima ilusilerneqarpoq Inatsisartut ilinniagaqarnersiuteqartitsinissamut tunngaviulluinnartunik piumasagaatinillu aalajangersaatinneqarlutik.

Inatsisit nalunaarutillu maannakkut atuuttut siunnersuutillu atuutilernerata kingorna atuuttussat takussusissioinnissaat siunertaralugu ilisimatitsissutigineqassaaq Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut pequssutaat nr. 5, 14. november 2004-meersoq aamma Ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinermit tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 24, 3. november 1994-imeersoq siunnersuutip atuutilersinneqarneranut atatillugu atorunnaarsinneqassasut. Taassuma saniatigut ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 8, 27. marts 2008-meersoq taarserlugu nutaamik ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarusiortoqassaaq. Aammattaaq ilinniagaqarnermut akiitsunik isumakkeerinnitarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 10, 13. marts 1990-imeersoq nutaamik nalunaarusiortoqarnissaata tungaanut sulit atuutissaaq.

Aammattaaq siunertaavoq ilinniagaqarnersiutit qaffasissusaasa aningaasanut inatsisikkut aalajangerneqartarunnaarnissaannik Inatsisunik Atortitsinermit Allaffiup piumasagaataa tunngavigalugu ilinniagaqarnersiutit qaffasissusaannik killilersuisumik nalunaarusiortoqassasooq.

Siunnersuummi pingaarnerni tunngavigineqarput kalaallit ilinniartut atugaasa malittarisassat erseqqissut ullutsinnullu naleqquttut tunuliaqutaralugit pitsanngorsarneqarnissaat, taamatullu aamma ilinniartut ilinniarfik sumiikkaluarpalluunniit sapinngisamik assigiimmik atugaqartinneqarnissaasa qularnaarneqarnissaat.

Siunnersuutip tigussaasutigut malittarisassaasa annertunersai tassaapput inatsisitigut malittarisassat atuuttut ingerlateqqinneri, taamaattorli erseqqissarneqarluni, ilinniakkat Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiffiit pisariaqartitaat annertunerusumik salliutinneqassasut.

Aammattaaq ilinniagaqarnersiutit naapertuunnerpaamik atorineqarnissaat siunnersuummi tunngavigineqarpoq. Tamanna aningaasatigut pissarsianik pisariitsumik atorluanaanissamut kiisalu ilisimasat piginnaasallu nunatsinni suliffeqarfanni piumaneqartut qularnaarneqarnissaannut tunngatillugu atuuppoq. Tamatumunnga atatillugu ilinniartitaanermut suliniarneq ilinniartut suliffeqarnermut peqataaffigisassaminnut ineriartortitseqataaffigisassaminnullu pitsaanerpaamik piareersimanissaannut sunniuteqassaaq. Taamaattumik ilinniagaqarnersiutit pillugit suliniutit kalaallit inuiaqatigiit pisariaqartitaat siunertaralugit pinissaat pingaaruteqarluinnarpoq. Tamatumunnga nangitsissutitut taamatuttaaq pingaaruteqarpoq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu ilinniartitaanermut suliniarnerup sammiinnarneqarnissaa, tassa innuttaasut piginnaasaqalerfiusumik ilinniagaqartartut amerlineqarnissaat. Tamatuma saniatigut pingaaruteqarpoq ilinniartitaanermut pilersaarummi 2010-mi sulisut 2/3-iisa pisinnaasaqarfiulersumik ilinniagaqarsimasuunissaannik pingaarnertut siunertat suliniutit ataasiakkaat piviusunngortinneqarnerannut atatillugu annaaneqannginnissaat. Taamaattumik aningaasat ilinniartitaanermut suliniarnermut immikkoortinneqartut inuiaqatigiinni innuttaasut ilinniarsimasut amerlinerisigut takussaasunik uuttorneqarsinnaasunillu angusaqarfiussapput, taamaalilluni aningaasat soqutigisanut soqutigisanit aalajangigaasunut inuiaqatigiinni innuttaasut ilinniarsimasut amerlissutiginngisaannut pisariaqanngitsumik atorineqannginniassammata.

Tamatuma saniatigut suli amerlanerusut ilinniakkamik aallartitsillutillu naammassisaqarnissaat taakkulu kingorna Kalaallit Nunaanni suliffissarsionnissamut tunngavissinneqarnissaat eqqarsaatigalugu siunnersuusiortoqarpoq.

Aammattaaq ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat aammalu ilinniagaqarnermi taarsigassarsiarsiat taarsersorneqarnerannut ikiuisarneq pillugu malittarisassat ataatsimuulersillugit allanneqarnerisigut siunnersuummi ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat aqunneqarneri pisariillisarniarneqarpoq, aammalu isertitat killilersorneqarnerannik apeqqut ilanngunnagu taarsigassarsisup ukiup siuliani akiligai tamarmiusut tunngavigalugit ilinniarnermi taarsigassarsiat taarserneqarnerannut tapiissutit siunnessami killilersorneqartassasut siunnersuutigineqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu siunnersuut allaffissornikkut malittarisassiorsinnaatitaanermik inatsisiliortut malittarisassiornerannut nuussinermut takussutissaavoq. Tamatumani assersuutigalugu pineqarpoq ilinniartitaanernik ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaatitsinermut piumasaqaatit pillugit siunnersuummi aalajangersakkat. Tamatuma saniatigut ilinniagaqarnersiutit pillugit tunngaviusumik aalajangersakkat tamarmik Inatsisartunit aalajangersarneqarnissaat piumasarineqarpoq, malittarisassiornermi erseqqissaaneq eqaatsuutitsisariaqarneralu annaangikkaluarlugit. Taaneqartoq kingulleq immikkut akuersisinnaanissamik pisariaqartitsisoqarneranut tunngavoq, pissutsinut aalajangersimasunut malittarisassioruminaareersunut tunngatillugu naapertuilluanngitsumik aalajangiisinnaanerit pinngitsoorneqarnissaat siunertaralugu. Eqaatsuutitsineq tamatumunnga atatillugu pisariaqartutut isigineqarpoq, suliami pineqartumi aalajangersimasumi ”naapertuilluarnerunissaq” qularnaarniarlugu. Eqaatsuutitsinikkut aamma isiginneriaatsit nutaat malillugit inatsimmik ineriartortitsinissamut periarfissiisoqassaaq malittarisassiornerullu kingunerisaanik siunertaanngitsumik kinguneqartitsinissaq pinngitsoortinneqarluni.

Tamatumunnga peqatigitillugu siunnersuutip malittarisassat arlallit, maanna ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi atuuttumi aalajangersarneqartut ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarutip iluarsaanneqarnissaani peerneqarnissaat nassataraat, tassami pissutsit siunnersuummi matumani malittarisassiorneqartussat pineqarmata, tamannalu oqaatigineqareersutut qitiulluinnartumut tunngasut Inatsisartunit malittarisassiorneqartussat siunnersuutigineqartut pineqarnerannik pissuteqarpoq. Tassani pineqarput ilinniagaqarnersiutinik pisartaqagaqarnissamut piumasaqaatit, tassunga ilanngullugit attaveqarnermut piumasaqaatinik taaneqartartut, ilinniagaqarnermi ilinniagaqarnersiaqarnissamik akuersinermut piumasaqaatit, taarsuisarneq pillugu malittarisassat aammalu annertuallaamik ilinniagaqarnersiutinik ilanngaassuteqartarneq pillugu aalajangersakkat.

Siunnersuummi ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat atuuttut ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi, aamma taakku pillugit nalunaarummi, kiisalu ilinniarnermi akiitsunik taarsersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi allassimasut ingerlateqqinneqarnerupput. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq stipendiat taarsigassarsiallu qaffasissusaat aammalu immikkut tapiissutit qaffasissusaat aningaasanut inatsimmi aalajangerneqartarnerannik maannakkut aaqqissuussineq siunnersuummi tusarniutigineqartumi ingerlateqqinneqartoq. Siunnersuutilli tusarniutigineqareernerata kingorna Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN)

oqaaseqaatit atorneqartarneri pillugit nutaanik najoqqutassiorpoq, tassungalu atatillugu siunnersuutigalugu aningaasat annertussusaat inatsimmi oqaaseqaatinut siunissami inissinneqartassasut, tamassumalu kingorna tapiissutit inatsimmi piumasaqaatit annertussusissaannik Inatsisartut ukiumoortumik aningaasanut inatsisikkut isummertassanngitsut, aammalu Inatsisinik Atortitsinermut Allaffiup siunnersuutigaa ilinniagaqarnersiutit annertussusaat siunissami Naalakkersuisunit allaffissornikkut siunissami aalajangerneqartassasut. Taamaammatt Inatsisinik Atortitsinermut Allaffiup piumasaqaataa malillugu ilinniagaqarnersiutit qaffasissusaannik aalajangiisarneq pillugu siunnersuummi aalajangersakkat Ilinniagaqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup oqaasertalersorpai.

Aammattaaq ilinniagaqarnersiutit annertussusaannik suunerannillu annertunerusumik killilersuineq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi tassunga atasumi ersissaaq. Tassunga tunngatillugu ilimagineqarpoq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarut nutaaq siunnersuutip akuerineqarneranik nangitseqqilluni suliarineqassasoq. Tapiissutip annertussusaa sunnerani tassani annertunerusumik killilersorneqassaaq.

Siunnersuummi najoqqutassatigut aalajangersakkanut tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq nunami sumiiffinni suniluunniit ilinniarnissamik toqqaasinnaanermik tunngavik atuuttoq ingerlateqqinneqarmat. Tamanna imatut paasineqassaaq ilinniagaqarniartut Kalaallit Nunaanni imaluunniit Danmarkimi taassuma assinganik ilinniagaqarnissaq qinersinnaagaat, tassa ilinniakkap ilinniagaqarnersiutigineqarsinnaanerata akuersissutigineqarsinnaanerani apeqquut sumii ilinniarnissamik piumasaqaatikkut killilersorneqartarunnaarmat. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaata avataani ilinniartitaanernut ilinniagaqarnersiuteqarnissamut piumasaqaatit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnissaq pillugu malittarisassat atuuttut iluarsineqarput. Erseqqissaanissamilli siunnersuutaasumi taamaallaat siunertaavoq malittarisassat oqaasertaasa pineqartumi suleriaatsinut naleqqussarneqarnissaat. Pingaartumik ilinniagaqarnersiuteqarnissamik piumasaqaammii ilinniartup sivilunerpaamik ukiuni pingasuni Kalaallit Nunaata avataaniissimanissaata immikkut akuersisarnermi aatsaat piffissamit ilinniartup 18-ileereerneranit atuutilertarnera pissutigalugu. Aammattaaq ilinniarnermi akiitsunik taarsersuinerneq tapiissutisinnissamut periarfissanut tunngatillugu isertitat pillugit malittarisassiorneq pillugu aalajangersakkat atuuttut pisariillisarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

Aammattaaq qulaani oqaatigineqartut kalaallit ilinniagaqartut danskit SU-annik pisartagaqalernissaq qeneraluarunikkulunniit ukiumoortumik feriarnermi angerlamut angalanerminni akiliunneqarsinnaapput, takuuk tamanna pillugu aningaasanut inatsimmi aalajangersagaq. Ilimagineqarporli ilisimatitsissutigineqartut tunngavigalugit periarfissaq tamanna kinguneqassasoq kalaallit ilinniagaqartut amerlasuut danskit SU-annut nuussasut. Ilinniagaqartulli taakku aallaaviusumik immikkut tapiissutisinnaanngillat ilinniarnermullu taarsigassarsinnaanatik. Pissutsit taakku kalaallit ilinniagaqartut danskit SU-annik pisartagaqartut feriarnermi angalanermi akiliunneqarnissaannut periarfissaat aningaasanut inatsimmi atuuttumi allassimasut ilanngullugit nalunaarusiornikkut killilersorneqassapput.

Ilinniarnermut taarsigassarsiat ernialersornerat eqqarsaatigalugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 13, imm. 1-imi ersippoq ilinniagaqartoq Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuteqartillugu imaluunniit danskit naalagaaffianit (SU-mit) ilinniagaqarnersiuteqartillugu ernialersuisoqassanngitsoq, tassungalu peqatigitillugu § 13, imm. 2 imatut paasineqarpoq ilinniarnernup naammassereerneratigut imaluunniit

taamaatiinnarneratigut ernialersuisoqassasoq. Tassunga pissutaatinneqarpoq SU-mik pisartaqanngikkaanni imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuteqanngikkaanni ilinniagaqartoqarsinnaanngitsoq, tassungalu sanilliunneqarluni ernialersuiffigineqannginneq ilinniagaqarnermut taarsigassarsinermit tunngaviusumut taamaallaat atuuttoq. Tamanna tunngavigalugu pisariillisaasoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, taassuma kingorna ilinniagaqartoq Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuteqarunnaarpat ernialersuisoqartassalluni. Tassunga tunngatillugu siunnersuummi § 16, imm. 1-imi siunnersuutigineqarpoq § 13, imm. 2-p ilinniarnermik naammassinninnermut taamaatitsinermulluunniit maannakkut atatinneqarnera atorunnaassasoq.

Aammattaaq ilinniarnermi akiitsunik taarsersuinermit tapiissutisinissamut periarfissanut tunngatillugu aalajangersakkat atuuttut pisariillisarneqarnissaat siunnersuutigineqarpoq. Tassunga atatillugu siunnersuutigineqarpoq tapiissutinit insertitanik maannakkut killilersuineq atorunnaarsinneqassasoq, taassuma kingorna ilinniagaqartup ukiup siuliani akiligaasa annertussusaat tunngavigalugu tapiissuteqartoqartassalluni. Ilinniarnermut taarsigassarsiat taarsersorlugit akiliisarnissap pingaarnerpaajuneranik isumaliuteqarnek aallaavigalugu tamanna siunnersuutigineqarpoq, aammalu ilinniagaqartut ilinniarnermik naammassinnereernerup kingorna Kalaallit Nunaannut uternissamut piumassuseqartinnerulernissaattut siunnersuut isigineqassaaq.

Siunnersuutip ilusianut tunngasut periutsimik ilinniagaqarnersiuteqarnissamik qinnuteqaatinik suliarinninnermi pisariaqartumik aallaaveqarluni inissinneqarput. Siunnersuutip atuuffia pillugu aallarniutitut ilisimatitsinerup kingorna siunnersuummi kapitali 2-mi ilinniagaqarnersiutit pillugit inummut piumasaqaatinut tunngasumi piumasaqaatit atugassarititaasullu ilinniartumut pineqartumut tunngasut isummerfigineqarput. Tamatuma kingorna ilinniartitaanermik ilinniagaqarnersiuteqarfiusussatut qinnutigineqartumik ilinniagaqarnersiuteqartitsinissamut tunngasut sammineqarput. Ilinniartooq ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaanersooq kiisalu ilinniartitaaneq pineqartoq tunngavigalugu ilinniagaqarnersiuteqartitsisoqarsinnaanersooq naliliiffigineqareerpat ilinniagaqarnersiutit sorliit tunniunneqartassanersut isummerfigineqassaaq. Tamatuma saniatigut siunnersuummi kapitali 3-mi ilinniagaqarnersiutit annertussusissaat aalajangersarneqarpoq. Tamatuma kingorna kapitali 4-mi ilinniarnermi taarsigassarsianik ernialersuisarneq pillugu aalajangersaasoqarpoq, kapitali 5-imi ilinniarnermi taarsigassarsianik taarsersuisarneq pillugu malittarisassaqluni. Kapitali 6-imi ilinniagaqarnersiutit pisussaanagit pissarsiarineqarsimasut taarserneqarnissaannut ernialersorneqarnissaannullu tunngasut malittarisassiunneqarput, kapitali 7 ilinniagaqarnersiutinik tunniussiumanngittarnermut ilanngaassisarnermullu tunngalluni. Kiisalu kapitali 8-mi malittarisassaqarpoq ilinniarnermi taarsigassarsiat taarsersorneqarnerannut ikiorsiisarnek pillugu, ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinermit tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 24-mi, 3. november 1994-imeersumi atuuttumi, siunnersuutip atuutlerneranut atatillugu atorunnaarsinneqartussatut siunnersuutigineqartumi aalajangersakkanik ingerlatseqqinnerusunik, taamaattorli imaalillugu ilinniarnermi akiitsut siunnersuutip atuutilnginnerani akiitsuulersimasut ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinermit tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi malittarisassat malillugit suli malittarisassaqartinneqartussanngorlugit.

Taarsersuineq pillugu malittarisassat ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinermit tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumiittut pillugit

ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq taakku tapiissuteqartarnermut isumakkeerisarnermullu, tamarmik siunnersuummi ingerlateqqitassatut siunnersuutigineqartunut tunngammata. Tapiissuteqartarnerup kinguneraa taarsigassarsisut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugallit ilinniagaqarnermut taarsigassarsianik taarsersuinerup ikiorsiissutisisinnaanerat. Ilinniagaqartut amerlanerusut ilinniarnermik naammassinnereernerup kingorna Kalaallit Nunaannut uternissaannik kissaateqarneq malittarisassat taamaallaat inunnut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartunut atuuttunerannut tunngaviuvoq. Tapiissutit amerlassusiat aningaasanik taarsigassarsisup ukioq sioqqullugu akiliutigisaanik naatsorsuinikkut aalajangersarneqartassapput. Isumakkeerisarnerup nassataraa taarsigassarsisut Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugallit pisariaqartitsivissornermik naliliinikkut ilinniagaqarnermut akiitsunik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqarsinnaanerat, isumaqartoqarpat taarsigassarsisoq aningaasaqarnikkut, inuttut inuussutissarsiornikkulluunniit pissutsit pissutigalugit akiitsunik taarsisinnaanngitsoq. Aammattaaq tapiissutinik naatsorsuineq taarsigassarsiat suunerinut attuumassuteqarunnaarpoq, tamannalu siunnersuutip taamaallaat taarsigassarsianut siunnersuutip atuutilernerata kingorna aatsaat taarsigassarsiarilikkanut atuunneranik pissuteqarpoq, taamatullu aamma maanna taamaallaat Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnermut taarsigassarsianik taarsigassarsisitsisoqarsinnaalerluni, taakku maannatut ataasiartumik taarsigassarsiaritinneqarnersut ukiulluunniit affakkuutaartumik taarsigassarsiaritinneqarnersut apeqqutaatinnagit, ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi tamanna pillugu malittarisassat takukkit.

Tassunga peqatigitillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 30-mi ilinniagaqarnersiutit pillugit aalajangiinerit tamarmik Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliutigineqarsinnaaneri pillugit malittarisassamut maannammut atuuttumut tunngatillugu naammagittaalliuteqartarnermut aalajangersakkap nutaap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Tamassumunnga pissutaavoq Inatsisinik Atortitsinerup Allaffiup siunnersuummik inatsisitigut teknikikkut misissuinermini ilisimatitsissutigimmagu immikkoortoqarfiit, tassa Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuata assersuutigalugulu Namminersorlutik Oqartussani Naalakkersuisoqarfiup, akornanni aalajangiinernik naalakkersuisumit inaarutaasumik aalajangerneqarsinnaasunik allaffissornikkut qulliunerusunut maalaaruteqartoqarsinnaajunnaarnikuusoq. Tamassuma kinguneranik Ilinniagaqarnersiutinik Aqutsiviup (USF) imaluunniit sumiiffinni ilinniagaqarnersiutinik aqutsiviit aalajangiineri naalakkersuisoqarfimmut ilinniartitaanermut akisussaasumut naammagittaalliutigineqarsinnaanngillat, tassa immikkoortunut taakkununnga pisinnaatitsineq naalakkersuisoqarfimmit pineqartumit suliffeqarfiup iluani suliassamik ingerlatitseqqiinermik taaneqartartumik tunngaveqarmat.

Aallaqqaasiullugu oqaatigineqartutut taassuma saniatigut siunnersuutigineqarpoq stipendiat, meeqqanut tapiissutit, taarsigassarsiat, immikkut tapiissutaasinnaasut aammalu sulisitsisunut tapiissutit qaffasissusissaat atorlugit ilinniagaqarnersiutit annertussusaat Inatsisinik Atuutitsinerup Allaffiup piumasaqaataa malillugu Inatsisartut aningaasanut inatsisaanni ukiumoortumik killilersorneqartarunnaassapput. Inatsisinik Atuutitsinerup Allaffiup siunnersuutaa tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq inatsisit tunngavigalugit tapiissutit taakku nalunaarusiornikkut Naalakkersuisunit siunissami killilersorneqartassasut.

Aammattaaq ilisimatitsissutigineqassaaq siunnersuut inatsisilerinikkut najoqqutassat atuuttut innersuussutigalugit Inatsisartut peqqussutaata atuuttup allanngortinneqarnissaanik

siunnersuutitut pinnagu inatsisitut nutaarluinnartut siunnersuutitut suliarineqarmat. Taamaaliornikkut ilinniagaqarnersiutit pillugit inatsisit paasiniarlugit inatsisit arlallit ataatsimoortinniarsarineqartariaarutissapput.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut namminermini Namminersorlutik Oqartussanut kommuninulluunniit aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kinguneqassanngilaq, tassami siunnersuummi taamaallaat Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiutinik malittarisassaqtitsinermut inatsisitigut tunngavinnik pingaarnerusunik aalajangersaasoqarmat.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq aalajangersakkat maanna pisortatigoortumik allanngortinneqartussatut siunnersuutigineqartut aningaasaqarnikkut kinguneqartussatut isigineqanngimmata, tassami aalajangersakkat taakku taamaallaat malittarisassat atuuttut qanoq paasineqarnissaannut naleqqussarneqarmata. Tamatumunnga nangitsissutitut assersuutigalugu attuumassuteqarnissamut tunngasuni allannguutissatut siunnersuutigineqartoq aningaasaqarnikkut kinguneqassanngilaq, allannguuteqartitsinerup amerlanerusut ilinniagaqarnersiuteqalernissaat nassatarissanngimmagu. Tamanna aalajangersakkat maanna periutsimut naleqqussarneqaannarnerannik pissuteqarpoq.

Taamatuttaaq ilanngullugu oqaatigineqassaaq, qallunaat ilinniagaqarnersiutaannut nuussinnaanermik periarfissiinerup kingunerisaanik sipaarutit siunnersuummik pissuteqanngimmata, kisiannili Inatsisartut 2011-mut aningaasanut inatsit aqputigalugu aalajangiinerannut tunngatinneqartariaqarlutik. Taamaattumik siunnersuutikkut periarfissaqalerpoq 2011-mut Aningaasanut Inatsisissami aningaasatigut kingunerisassat ingerlateqqinnissaat, tassalu siunnersuut sulii atuutilinngitsoq 1. januar 2011 aallarnerfigalugu atuutilissallutik.

Oqaatigineqassaarli ilinniagaqarnermi taarsigassarsiat taarsersorneranni tapiissutinit isertitanik killilersuineq pillugu aalajangersakkap atorunnaarsinneqarnera aningaasartuuteqarnerulernermik kinguneqassasoq, ilimagineqarporlu tamanna annertunerpaamik 50.000 kr.-inik annertussuseqassasoq. Aningaasartuutaanerusoq taanna kontop pingaarnerusup 40.02.05-ip, Ilinniarnermut taarsigassarsianik taarsersuineq, iluani akilerneqassaaq. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq 2009-mi 100.750 kr.-it taarsersuilluni akiliutigineqartut aammalu 2009-mi akiliutigineqartut tunngavigalugit 2010-mi 71.400 kr.-it tapiissutigineqartut. Isertitanik killilersuineq atorunnaarsinneqarsimappat 29.350 kr.-it aningaasartuutaanerusussaagaluarput. Aningaasat annikitsut malittarisassatut pingaarnarpaatut nangitsilluni ilinniagaqarnermi ilinniartunut tapiissutigineqartarnissaat tunngavigalugu isigineqassapput. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup tassunga tunngatillugu oqaatigineqartut akuerai, naliliillunilu 30.000 kr.-it missaanni aningaasartuuteqarnermik kinguneqassasoq, tamannalu aningaasaqarnermut annertunerusumik kinguneqassanngitsoq inassuteqaatigineqarporlu aningaasartuutit Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfiup atugassaanut maannakkut atuuttunut ilanngunneqassasut.

4. Inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuutip inuussutissarsiortunut tunngatillugu kingunerisassai tassaassanganinneqarput siunnersuummi innuttaasut amerlanerusut piginnaasaqalerfiusumik ilinniagaqarnissaannik

pingaarnertut anguniagaqarneq aallaavigalugu sulisussarsiornissamut tunngavissarissaarnerulernissaat.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu kingunerisassat

Siunnersuut avatangiisinut pinngortitamullu kinguneqassanngilaq.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut kingunerisassat

Siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut kinguneqassangatinneqanngilaq, taamaattorli innuttaasut piginnaasaqalerfiusumik ilinniarsimasut amerlisarneqarnissaannut tapertaassangatinneqarluni.

7. Oqartussanut kattuffinnullu tusarniaaneq:

Siunnersuut piffissami 25. november 2010 – 23. december 2010-mi makkununga tusarniaassutigineqarpoq:

Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoqarfik

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik

Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Taamanikkut Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfiusoq

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik

Nunamut namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik

Aatsitassanut Pisortaqarfik

Avalak

KIK (Kalaallit Ilinniagaqartut Kattuffiat)

Kisaq

SIK

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat (GA)

KANUKOKA

GU-Aasiaat

HTX, Sisimiut

GU-Nuuk

GU-Qaqortoq

HHX, Qaqortoq

NUSUKA

IMAK

Saviminilerinermik Ilinniarfik

Sanaartornermik Ilinniarfik

INUILI

ATI

Imarsiornermik Ilinniarfik

NI-Nuuk

NI-Qaqortoq

Peqqissaanermik Ilinniarfik

Savaatilissatut Ilinniarfik

ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland/ Ilinniagartuut Kattuffiat)

Ilisimatusarfik

Oqaatsinik Pikkorissarfik

Perorsaanermik Ilinniarfik

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik

Tusarniaanermut atatillugu taamanikkut Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfiusumit, Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfianit, Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmit, Aatsitassalerinnermut Pisortaqaqarfimmit, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffianit, Århusimi Kalaallit Illuannit, Aningaasaqarnermut Naalackersuisoqarfimmit, SIK-mit, KANUKOKA-mit, IMAK-kimit aamma Ilisimatusarfimmit tusarniaanermut akissutinik tigusaqartoqarpoq.

Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfik, Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia, taamanikkut Isumaginninnermut Naalackersuisoqarfiusoq aamma Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik siunnersuummut oqaaseqaatissaqanngillat. Taamaattoq Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfiup eqqaavaa kalaallit ilinniagaqartut kattuffii suliamut ilaatinneqarnerat maluginiarsimallugu, tamannalu ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu intsisiliornermut ullutsinnut naapertuuttumut pisariaqartutut isigineqarpoq, taamatullu pitsaasutut isigineqarpoq ilinniagaqarnersiuteqarnerup akiitsunillu akilersuinerup imminnut ataqatigiinnissat qularnaarneqarsimammat.

GA-p inatsisiliornermut tunngasut tikkuarpai, taakkualu maleruarneqarput. Tamatuma saniatigut GA-p eqqaavaa, siunnersuummi § 9-mi, maannakkut § 8-mi, oqaasertaliussat sumiiffimmi sumiluunniit ilinniarnissamik toqqaasinnaanermik aalajangiussamut naapertuuttunngorlugu allattariaqartut, tamannalu maleruarneqarpoq. Maanna siunnersuummi § 8, imm. 4, naggatit aappaanni ersippoq, ilinniakkat ilinniartuunersiuteqaataasinnaanersut pillugit aalajangiiniarnerni immikkut eqqarsaatigineqartassasoq assingusunik ilinniartuunersiuteqaataasinnaasunik ilinniagaqareernersoq.

Saniatigut GA aperivoq, § 11-mi, maannakkut § 12-iusumi, sanioqutitsisinnaanermik aalajangersagaq timersullammannut atatillugu aammattaaq atuuttariaqannginnermoq. Taanna ilanngunneqanngilaq, tassami aalajangersagaq tassaavoq ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu nalunaarummi maanna atuuttumi § 23-mik ingerlatitseqqiineq. Aalajangersagaq timersullammannut atatillugu naapertuuttunngilaq, nalilerneqarporlu taakku paarlaallugu ilinniakkamik ingerlanissaasa immikkut aqqissugaanissaat pisariaqartikkaat, tamannalu timersuummut naleqqiullugu naleqqussarneqarsinnaavoq. Tamannalu ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu nalunaarummi § 21 naapertorlugu periarfissaavoq.

Kiisalu GA aperivoq siunnersuummi § 16, maannakkut § 18, naapertorlugu ilinniarnermi attartukkat ernialersornerisa unitsikkallartarnerannut ilaasariaqannginnermoq ilinniartup ilinniakkaminik aallartitseqqiffii taamaalillunilu inatsisit malillugit SU-mik pisartagaqalerfii, taamaalilluni pissutsit pineqartut siunnersuutip § 14-ianut, maannakkut § 16-ianut, sanilliunneqarsinnaaqqullugit, taanna malillugu ilinniagaqarnersiuteqarneq imaluunniit Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfimmit ilinniagaqarnersiuteqartarneq assigiinngisinneqanngimmata. Oqaaseqaat akuerineqarpoq, aalajangersagarlu siunnersuummi § 16-imi atuuttunut naapertuutilersinneqarluni.

Århusimi Kalaallit Illuata eqqaavaa, aammattaaq Danmarkimi ilinniakkat ilinniagaqarnersiutaasinnaanngitsut tamanut saqqummiuttariaqartut, tamannalu ”sunngu.gl” aqqutigalugu pisinnaasoq. Kiisalu kissaatigineqarpoq erseqqissarneqassasoq ilinniagaqartut kalaallit qallunaat SU-annik pisartagaqartut suut immikkut ittumik tapisiaqaatigisinnaaneraat, annermik akiliunneqarluni angalanerit aamma assersuutigalugu ”toqusoqartillugu angalanerit”

eqaarsaatigalugit. Tassunga atatillugu aningaasanut inatsimmi ersereerpoq, Kalaallit Nunaannut ukiumut ataasiarluni akiliunneqarluni angalasoqarsinnaasoq. Kisiannili immikkut ittumik tapiissutit allat aallaavittut ilinniartunut kalaallinut Namminersorlutik Oqartussanit tapiiffigineqartartunut taamaallaat atuupput, tassami pissusissamisuginnartutut isigineqarpoq Kalaallit Nunaannit ilinniagaqarnersiuteqarnissaq pinnagu qallunaat SU-annik pisartagaqarnissaq toqqarneqarsimappat, tamanna aammattaaq allatigut – ilinniartunut kalaallinut Namminersorlutik Oqartussanit tapiissutisartunut naleqqiullugu - pisartagaqarsinnaanermut sunniuteqartariaqartoq.

Taamaattoq aningaasanut inatsisimmi allaqqasoq immikkut ittumik tapiisinnaanermut periarfissarititaanik – soorlu ilinniartut kalaallit qallunaat SU-annik pisartagaqartut ukiumoortumik akiliunneqarlutik angalasinnaaneranik - erseqqinnerusumik malittarisassiuussineq siunnersuut manna aqutigalugu pissanngilaq, tassami tamatumani pineqarpoq immikkuualuttutigut malittarisassiuussineq, nalunaarutit suliarissallugu naapertuunnerusoq. Taamaammat siunnersuutigineqarpoq immikkut tapisiaasinnaasut pillugit erseqqinnerusumik malittarisassat nalunaarutinngorlugit erseqqissarneqassasut, siunnersuummi § 14, imm. 4 naapertorlugu.

Århusimi Kalaallit Illuata aammattaaq aningaasaqarnermut tunngasut eqqaavai, ilinniartunut kalaallit qallunaat SU-annik pisartagaqartunut siunnersuisartunik akissarsiaqartitsinermut naleqqiullugu. Tassunga atatillugu eqqaaneqarpoq Kalaallit Illuata ilinniartunut ataasiakkaanut naleqqiullugu allaffissornera ilitsersuinermillu pisussaaffia minnerulernaviangitsoq, ilinniartup tunngaviusumik ilinniartuunersiani Danmarkimi SU-mit tigusaraluarpagilluunniit, taamaammallu pissusissamisoortutut isigineqarpoq, ilinniartut kalaallit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarsuiffiini nalunaarsoqqasut tamarmik, Kalaallit Illuisa ilitsersuinermit akissarsiaritittagaasa tunngaviinut ilaatinneqarpata. Oqaaseqaatigineqartoq ilanngunneqanngilaq, tamatumunnga ilaatigut pissutaavoq, siunnersuutip siunertaata avataaniimmat, Namminersorlutik Oqartussat taakkualu avataanni immikkoortut ilinniagaqarnersiuteqartitsinermi malittarisassat ilaannik aqutsisuusut akornanni isumaqatigiissutit atuuttut malittarisassiuunnissaat. Taamaammat apeqqut pineqartoq – pissutsit taamaattut allat assigalugit – isumaqatigiissuteqartarnermi inatsisiliorneq tunngavigalugu malittarisassiuuttariaqarpoq. Kiisalu Århusimi Kalaallit Illuata kissaatigaa, ilinniakkamik ingerlatsinissaq pillugu aalajangersagaliortoqassasoq, Ilinniagaqarnersiutit pillugit Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 8, 27. marts 2008-meersumi § 24, imm. 2-mi tamanna pillugu aalajangersakkap assinganik. Tamanna ilalerneqanngilaq, tassami oqaasertaliussassatut kisaatigineqartoq nalunaarummi suli ilaassammat, taamatullu oqaasertaliussassatut kisaatigineqartut ilimagineqarmata ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu nalunaarummi nutaami attatiinnarneqassasut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik (AN) tusarniaanermut akissummini aperivoq, aningaasanut inatsimmi aqqissuussineq kalaallinik ilinniartunik qallunaat SU-annik pisartagaqartunik ukiumoortumik akiliunneqarluni angalasinnaanissamut periarfissiisoq, siunnersuummut ilaanersoq. Tassunga atatillugu eqqaaneqassaaq, aningaasanut inatsisip kalaallinik ilinniartunik qallunaat SU-annik ilinniqaqarnersiartunik ukiumoortumik Namminersorlutik Oqartussanit, Kalaallit Nunaannilu ilinniagaqarnersiartitsinermi malittarisassani piumasaqaatit piviusunngortissinnaagunikkut, akiliunneqarlutik angalasinnaaneranik periarfissiinera, siunnersuummut ilaatinneqarmat. Kisianni akiliunneqarluni angalanerit pineqartut ”immikkut ittumik pisartakkatut” isigineqarmata, tamanna aatsaat erseqqissumik nalunaarutissami ersissaaq. Kisianni siunnersuutip

nalunaarusiassap aningaasanut inatsit naapertorlugu suliarineqarsinnaanera tunngavissippaa, taassumalu kingorna oqaaseqaat aningaasanut inatsimmi peerneqassaaq.

Saniatigut siunnersuummi § 11-mi aalajangersagaq, maanna § 12-iusoq, pillugu AN apeqquteqarpoq, tassani pineqarluni Naalakkersuisut immikkorluinnaq pissutissaqartillugu ilinniartut ilinniakkanut ilinniagaqarnersiuteqarsinnaatitaaffiunngitsunut peqataanerini ilinniagaqarnersiuteqartitsiniarlutik aalajangiisinnaasut. Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup tassunga atatillugu malugeqquaa, oqaasertaliussat aningaasaliinissamik kaammattuisutut sunniuteqarsinnaammata, tamatumalu nassatarisinnaammagu KIIIN-ip nammineq sinaakktissarisami iluanit aningaasaliissutissanik innersuussisariaqalenera. Tassunga atatillugu taamaallaat eqqaaneqassaaq, aalajangersagaq inatsisinik atuuttunik ingerlatitseqqiinerummat, tassami aalajangersagaq ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu nalunaarummi atuuttumi § 23-mik assiliineruvoq. Allatut oqaatigalugu pineqartutuaq tassaavoq aalajangersakkap atuuttup siunnersuummut nuunneqarnissaa siunnersuutigineqarmat. Taamaammat aalajangersagaq aningaasaliinissamik kaammattuisuunngilaq, tassami aalajangersagaq pioreersoq pineqarpoq, taamatullu aalajangersagaq maannamut mianersortumik atorneqartarsimavoq, tassami aalajangersakkami ersippoq, atorneqassappat pissutsit immikkut ittut atuuttariaqartut.

SIK-p Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik assigalugu aallaqqaasiullugu iluarisimaarpaa inatsisit marluk ataatsimut katigunneqarsimammata, tamatumalu siunnersuut atoruminarnerusunngortippaa. Saniatigut apeqqutigineqarpoq ilinniartut ilinniarnermi atatillugu nunani allani najugaqarsinnaannginersut, tamannalu ukiuni makkunani nunarsuarmioqataaneruleriartorfinni periarfissaqartariaqartoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, periarfissaq taanna pioreermat, siunnersuummi § 8 aqutigalugu, tassani pineqarmat Kalaallit Nunaata avataani ilinniakkat ilinniagaqarnersiuteqaatigineqarsinnaanerat, taamatullu siunnersuutip periarfissimmagu ilinniakkat ungasianiit ilinniarneqartut akuerineqarsinnaanerat. Ilutigisaanik oqaatigineqassaaq siunnersuummi § 13, nr. 2 naapertorlugu aamma ilinniagaqarnersiaqartitsisoqarsinnaammata, Kalaallit Nunaanni sulisitsisut Danmarkimi atuartunik ilinniartuuteqartut ilinniartunut akissarsiarititaannut tapitut iluseqartunik. Taamattoq ullumikkut periarfissaqanngilaq Danmarkimi nunaniluunniit allani sulisitsisut danskisut akissarsiaritittagaannut tapiinissaaq.

Aammattaq SIK-p eqqaavai ilinnialernissamut kajumissaataasinnaasut pillugit ajornartorsiutit, naak tamanna siunnersuummut attuumavinnigikkaluartoq. Oqaaseqaammi pineqarput ilinniarnerep nalaani isertitaqarnissamut periarfissat ilinniarnerep avataani isertitaqarnissamut periarfissanut sanilliullugit. Tassami inuit suliffeqartut nutaamik ilinnialerumasut imaluunniit inuit ilinniarsimanngitsut ilinnialerumasut, ilinniarnerep nalaani aningaasaqarnikkut periarfissat nalilersoqqaartarpaat, tamannalu inuit amerlanerpaat Naalakkersuisut ilinniaqqusinerannut naapertuutinningsutut isigisarpaat. Taamaammat ilinniarnermi aningaasaqarnikkut periarfissat inunnut sulereersunut pitsaanerusariaqarput, ilaatigut sulinermiit ilinnialernermut ikaarsaariarnermi amerlanerusunik ilinniartuunersiuteqarnikkut. Tassunga tunngatillugu eqqaaneqassaaq, ajornartorsiut eqqaaneqartoq sallerpaatillugu aningaasaqarnermut inatsimmut tunngasuummat, tamannalu Inatsisartut namminneerlutik aalajangiiffigisariaqarpaat aningaasanut inatsimmut atatillugu, tassa aningaasaliissutikkut tamanna matussuserneqartussaammata.

SIK-p aammattaaq tikkuarpai ilinniagaqarnersiutunik uninngatitsisarneq aamma ilanngaassisarneq pillugit malittarisassat marluk, tak. siunnersuummi §§ 27 aamma 28, tamarmillu ilinniagarneriutinit 500 kr. tikillugit uninngatitsisinaanermut ilanngaasinnaanermulluunniit periarfissiisut. SIK isumaqarpoq tamanna pitsaasuunngitsoq, ilinniagaqarnersiuteqarnissamut periarfissat taama naammanngitsigereertillugit. Ilinniartutut aalajangersakkat tamaasa aqqusaartuussagaanni qaammammut 1.000 kr-inik ilanngaaneqarnissaq nalaanneqarsinnaavoq. Taamaammat SIK isumaqarpoq ilinniagaqarnersiutunik ilanngaasarneq annerpaamik qaammammut 500 kr-iusariaqartoq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq § 27 illersuiniarluni iliuusiummat, tassami taamatut aalajangersagaqanngitsuuppat ilinniartuq aningaasanik sulii amerlanerusunik ilanngaaneqarsinnaassagaluarimat, ilinniartuq assersuutigalugu namminersortunik akiligassaqarfeqalersimaguni. Taakku aalajangersakkap nassatarisaanik annerpaamik qaammammut 500 kr-inik akiliisitsisinnaapput, ilinniartup nammineq piumassutsini naapertorlugu taamaaliornissaq akiligassaqarfimminut isumaqatigiissutigisimappagu. Taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq, ilinniartup akiligassaqarfimminut nammineerluni qaammammut naafferagassatut isumaqatigiissutigisinnaasai annerpaaffilerneqassasut. Taamaalilluni taamaallaat siunnersuummi § 28, malittarisassanik atuuttunik ingerlatitseqqiinerusooq, aalajangersimasunik pisoqartillugu ilinniartumut oqimaassinnaavoq. Taamaattorli tamanna sanilliuttariaqarpoq, malittarisassap taamaallaat ilinniagaqarnersiutit ilinniartup peqquserlulluni pissarsiarisimasaasa utertinnissaannut tunngatillugu atugassaaneranut. Kiisalu SIK-p oqaatigaa neriuutigalugu siunnersuutip nassatarissanngikkaa lærlingit inersimasut atugarisaasa ajorseriarnerat, naak taakku siunnersuummi eqqaaneqanngikkaluartut. Tassunga tunngatillugu eqqaaneqassaaq, siunnersuut lærlinginut inersimasunut tunngatillugu ajorseriarnermik nassataqanngimmat.

IMAK-ip naliliivoq siunnersuut atuisunit atoruminartuunngitsoq, taamatullu kaammattuutigaat atuisunut ilitsersuusiortoqassasooq. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq Nuummi Ilinniagaqarnersiuteqartitsivik (USF) ilinniagaqarnersiuteqartitsinermi malittarisassat assigiinngitsut pillugit paasisutissiiniuteqartuarmat, taamatullu sumiiffinni ataasiakkaani ilinniagaqarnersiuteqartitsinermik aqutsisunut attaveqartuarluni, ilitsersuinissaq siunertaralugu.

Aammattaaq IMAK isumaqanngilaq ilinniakkatigut toqqagassat killersorneqartariaqartut imaluunniit ilinniartunik amerlanerpaaffissaliisoqartariaqartoq. IMAK isumaqarpoq, politikikkut allaffissornikkulluunniit nalilerneq ajornartoq, ilinniakkat suut Kalaallit Nunaata siunissami pisariaqartikkumaarnerai. Siunnersuumili isummerfigineqanngilaq, ilinniakkat suut inuiaqatigiit kalaallit pisariaqartinneraat. Paarlattuanik siunnersuutaavoq, sallerpaatillugu qitiutinneqassasut ilinniakkat inuiaqatigiit kalaallit pisariaqartitaat, tamannalu sanilliunneqassaaq matumuuna pineqarmat, aqqissuussineq eqaatsoq, maannakkorpiaq ilinniakkatigut pisariaqartitanut sillimaffiusooq. Taamaalilluni siunnersuutip siumoortumik ilinniakkat aalajangersimasut tapersigassaqqissutut allallu tapersigassaqqinngitsutut tikkuangilai, tassami ilinniakkat suut inuiaqatigiinni kalaallini pisariaqartinneqarnerat ingerlaavartumik nalilersugassaavoq.

Aammattaaq IMAK isumaqarpoq, siunnersuutip ilinniartut ilinniakkanik aalajangersimasunik Kalaallit Nunaanni ilinniaqqugai, taamatullu tamatumunnga atatillugu IMAK-kip tusagassiortunngorniatut ilinniartitsisunngorniatullu ilinniakkat taallugit. Ilinniagaqarniartulli Kalaallit Nunaanni aalajangersimasunik ilinniagaqarnissaannik siunnersuummi peqquneqanngillat, tamannalu aamma sanilliuttariaqarpoq siunnersuummi

ingerlateqqinneqarmat nunap ilaani sumiikkarluarluniluunniit ilinniakkamik toqqaasoqarsinnaaneramik tunngaviusoq, taamatullu aamma ilinniakkat taaneqartut tamarmik Danmarkimi ilinniarneqarpata ilinniagaqarnersiuteqartoqarsinnaavoq.

Kiisalu IMAK isumaqarpassippoq, Naalackersuisut maanna siunnersuut tunuliaqutaralugu ilinniakkat danskit oqartussaasuisa Danmarkimi ilinniagaqarnersiuteqaataasinnaasut akuereriigaat, aamma nalilersortalerniaraat. Oqaaseqaat siunnersuummi § 8, imm. 1-imut tunngarpassippoq, tassani ersippoq ilinniakkat Danmarkimi Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfiup akuerisai aammattaaq Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuteqaataasinnaasut, Naalackersuisut aningaasaqarnermut, suliffissaqartitsiniarnermut ilinniartitsinermilu politikikkut mianerisassat aallaavigalugit ilinniagaq ilinniartuunersiaqaataasinnaanngitsutut nalilersimangippassuk.

Tamanna pillugu oqaatigineqassaaq nutaaliortoqanngitsoq. Tassami ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu nalunaarummi maanna atuuttumi § 17, imm. 1, naggammi siullermi oqaaseqatigiit aappaanni ersippoq, Naalackersuisut aalajangersinnaagaat, ilinniakkat ilaat, Danmarkimi Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfimmit akuerisaasut, Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuteqaataassanngitsut. Tamatumani pineqarpoq malittarisassaq, ilinniagaqarnersiuteqartitsisarneq pillugu nalunaarut maanna atuuttoq suli atuutilngikkallarmalli atorneqartoq. Malittarisassamut pissutaavoq ilinniakkat inuiaqatigiit danskit pisariaqartitaat ilinniakkanut inuiaqatigiit kalaallit pisariaqartitaannut naleqqiullugit ataasiakkaatigut annertuumik assigiinngissuteqarsinnaanerit, tamannalu annermik suliffissaqartitsiniarnermi pissutsitigut assigiinngissutsinut attuumassuteqarpoq. Taamaalilluni aalajangersakkakut oqariartuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni akileraartartut aningaasalersugaannik ilinniakkat inuiaqatigiit danskit pisariaqartitaasa ilinniarneqarnissaat tunngavissaqarsorineqanngitsoq, ilinniagaq Kalaallit Nunaanni suliffissaqartitsiffiit pisariaqartinnngippassuk. Aalajangersagaq atuutinnngitsuuppat ilinniakkanut danskit oqartussaasuisa danskit piunasaqaataat pisariaqartitaallu aallaavigalugit akuerisaannut Namminersorlutik Oqartussat ilinniagaqarnersiuaqartitsisassagaluarpit, Namminersorlutillu Oqartussat ilinniakkat Kalaallit Nunaanni tapiiffigineqartarnissaannik pisariaqartinneqarnerannillu apeqqummut peqataatinneqaratik. Tamannalumi pissutigalugu aammattaaq nalunaarummi atuuttumi § 17, imm. 1, naggatit aappaanni pisinnaatitsissut ilanngunneqarpoq, taanna malillugu Namminersorlutik Oqartussat pisinnaatinneqarlutik ilinniakkap Danmarkimi neroorutigineqartup danskillu oqartussaasuinit ilinniagaqarnersiuaqaataasinnaasut akuerisaasup Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuaqaataasinnaasut akuerinissaanut piunasaqarnissamut. Taamaalilluni siunnersuummi § 8, imm. 1 tassaaginnarpoq, nalunaarummi atuuttumi malittarisassanik taaneqartunik ingerlatitseqqiineq.

Saniatigut oqaatigineqareersutut KIK-miit tusarniaanermut akissummik tigusaqartoqarpoq, taakkualu immikkoortut tallimat sammisimavaat, taakkunangali arlallit siunnersuummut imminnermut tunngasuunngillat. Siullertut KIK-p kissaatigaa ilinniartut meerallit aappariinnerat aappariinnginneralluunniit apequtaatinnagu inatsisissatut siunnersuummi immikkut ersersinneqassasut, ilinniagaqarnersiuaqarnermut tunngatillugu. Oqaaseqaat ilanngutereersimasutut isikkoqarpoq, ima paasillugu, siunnersuummi § 14, imm. 1-imeereermat, aammattaaq meeqqanut tapitit iluseqartunik ilinniartuunersiuteqartitsisoqarsinnaasoq. Kisianni maanna malittarisassasut naapertorlugit tapit, meeqqanut tapit saniatigut ilinniartunut meeralinnut naatsorsuussaasartut, soorlu immikkut ittumik akiliunneqarluni angalanerit, pisattanik angallassinertit aamma

meerartaarnermi meeravissartaarnermilu immikkut qiorsinissamut periarfissat, nalunaarutitut aalajangersarnissaat naapertuunneruvoq, malittarisassat immikkuualuttortartaqarnerat pissutigalugu. Takuneqarsinnaasutut ilinniartunut meeralinnut immikkut malitarisassaqaereerpoq. Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq, ilinniagaqartut inooqateqartut ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarummi maannakkut atuuttumi ilinniartunut katissimasunut nallersuunneqartut, siunnersuummilu tamanna allanngortinniarneqanngilaq.

Aammattaaq KIK isumaqarpoq siunnersuummi § 12-mi, maannakkut § 14-imi, ersittariaqartoq ilinniarnepup ingerlanerani qiugassanik nunguutsisooraanni periarfissat suusinnaanersut, naak qiortartakkap ilusissaa nalunaarummi maanna atuuttumi aalajangersarneqaraluartoq, taamaalillunilu ilinniagaqarnerisuteqarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi imaluunniit siunnersuummi malittarisassiuunneqanngikkaluartoq. Oqaaseqaatigisamut pissutigitinneqarpoq isumaqartoqarmat ilinniagaqarnerisutit ilanissaannut – qiugassat amerlanertut ilusilinnik – periarfissaqartariaqartoq, ilinniagaq naammassilerlugulu nunguutsisoortoqarnerani. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq ilinniakkani ingerlaqqiffiusuni tamani ilinniartut ilinniagaqarnerisuteqarnermut nalunaarut atuuttoq naapertorlugulu tamarmik qiugassanik 82-inik tunineqartarmata, tamatumalu assigimmagu qaammatini 82-ini ilinniagaqarnerisuteqarnissaq, taakkualu taaneqartarput sinaakkutigisat, taamaattorli ilinniakkanut ataasiakkaanut qiugassat aalajangersimasuusarput, ilinniakkap naammassinnaanut qaammatinngorlugit piffissaliussaq assigalugu.

Ilinniagaqarnerisuteqarneq pillugu nalunaarummi ilutigisaanik qiugassat amerlinissaannut periarfissat arlaqartut ersipput. Kinguaattornernut atatillugu assersuutigalugu qiugassat 12-t ilassutaasarput, tamannalu bachelorinngorniarnermut kandidatinnngorniarnermullu atuuppoq. Aammattaaq qiugassat 82-it sinaakkusiussaasut amerlineqarsinnaapput, ilinniakkamut piffissaliussap qaammatit 60-it sinnerpagit. Saniatiguttaaq eqqaaneqareersutut ilinniartoq erninermut meeravissartaarnermulluunniit atatillugu amerlanernik qiugassinneqarsinnaavoq, taamaalillunilu anaanaasoq ilassutitut qiugassanik 12-nik tunineqarsinnaalluni, qaammatini 12-ni ilinniagaqarnerisuteqarnerup assigisaannik, ataataasorlu qiugassanik 6-nik ilassutitut tunineqarsinnaalluni. Aammattaaq ilinniartoq qiugassanik 12-nik immikkut tunineqarsinnaavoq, ilinniarfiup aqunneqarneranut, ilinniartut kattuffiini, ilinniarnermut atatillugu sulineq imaluunniit ilinniartut inooqatigiissutsikkut atugaannut naleqqiullugu sulinerit imaluunniit ilinniartup qanigisaani napparsimasoqarnera pissutigalugit ilinniartoq ilinniarnermi kinguaattoorsimappat. Kiisalu qiugassanik 82-inik pineqartunik amerlanernik tunniussisoqarsinnaavoq, ilinniartoq napparsimaneq pissutsilluunniit immikkut ittut allat pissutigalugit ilinniakkaminik naammassinnaasimannngippat, taamaammallu ilinniakkamut allamut nuuttariaqarsimalluni.

Takuneqarsinnaasutut qanoq iliorluni qiugassat pisariaqarfiatigut amerlineqarsinnaanerat pillugu malittarisassat arlaqangaatsiareerput. Killeqanngitsumik ilinniagaqarnerisuteqartitsisoqartannnginneranut pissutaavoq ilinniarluni ingerlatsinissamik piunasaqaat. Anguniarneqarpoq ilinniagaqarnerisuteqaraanni aamma ilinniakkamik ingerlataqarnissaq ilimagisaassasoq, taamaalillunilu piffissap naammaginartup iluani ilinniagaq naammassineqarluni, naak eqqaaneqartutut ilinniakkamik annertuumik kinguaattornermut atatillugu ilinniagaqarnerisuteqartoqarsinnaanera periarfissaqaraluartoq. Ilutigisaanik tamanna sanilliunneqartariaqarpoq ilinniagaqarnerisuteqartitsineq tassaammat akileraarutit aqqutigalugit aningaasaliineq, taamaammallu ilimagisariaqarmat ilinniagaqarnerisuteqarneq naammaginartumik sulilluarluni ilinniarnerup naammassiniarnernanut atorineqassasoq. Aalajangersakkat taagorneqartut siunnersuummut

ilaannginnerannut pissutaavoq, qiortartakkat ilusilersornerat tamarmi nalunaarutikkoorlugu malittarisassiussallugu naleqqunnerummat immikkuualuttoqarpallaarnera pissutigalugu, tassami inatsisissatut siunnersuutip sallerpaatillugu siunertaraa ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu pingaarnerusutigut malittarisassiornissaq.

Saniatigut KIK-p piumasaqaatigaa, atuakkanik pisinermut angalanernullu aningaasartuutunik akiliunneqarnissaq siunnersuummi § 12-mut ilannguteqqinneqassasut. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, oqaaseqaat inatsisilioriaaseq pissutigalugu ilanngunneqarmat, tassami siunnersuummi § 14, imm. 2, naggatit aappaanni ”immikkut aningaasaliissutunik” nassuiaataasumi maanna ilanngunneqarmat, taakku aamma tassaasinnaasut atuakkanik pisinermi aningaasartuutitut aamma bussinut qimuttuitsinullu kortinut aningaasartuutitut tapiissutit. Ilanngunneqarnerali ima paasineqassanngilaq, siunnersuutip atuutilerfigiunnagaaniit tapiissutit pineqartut ilinniagaqarnersiutitut tunniunneqartalissasut. Tamannami apeqqutaavoq ilinniagaqarnersiuteqarneq pillugu nalunaarutip nutarternernanut ilaatillugu malittarisassiorneqartussa.

KIK-p immikkoortut sisamaanni oqaatigaa siunnersuummi § 12, imm. 2. maannakkut § 14, imm. 3, ”isumasioqatigeereernerup kingorna” imatut taarserneqartariaqartoq ”isumaqatigiinniareernerup kingorna”, taamaalilluni ilinniagaqartut kattuffii ilinniagaqarnersiutit annertussusissaat pillugit Naalakkersuisunik isumaqatigiinniarsinnaaniassammata, taassuma ataani assersuutigalugu stipendiat annertussusissaat pillugu. Siunnersuummi § 14, imm. 3-mi pineqarpoq ilinniagaqarnersiutini assigiinngitsuni ataasiakkaani aningaasat annertussusissaat, tassa tassani siunnersuutigineqarpoq taakku annertussusaat taamaallaat Inatsisartuniit aningaasanut inatsisikkut aalajangersarneqartassasooq, tassa Naalakkersuisunit aalajangerneqaratik. Kisiannili Inatsisunik Atortitsinermut Allaffeqarfiup piumasaqaateqarneratigut aallaqqaasiilluni allasimasutut aalajangersagaq taanna pisinnaatitsineq pillugu aalajangersakkamik taarserneqarpoq, taassumalu kingorna Naalakkersuisut aningaasat annertussusissaannik pineqartunik nalunaarusiornikkut aalajangersaasassallutik. Siunnersuummi taaguut ”isumasioqatigiinneq” isumaqarpoq Naalakkersuisut oqartussaaffinnik tassunga attuumassuteqartunik tigungmiaqarnermikkut aningaasat annertussusaat aamma aningaasat qaffasissusiat tassunga atatillugu aalajangersarneqartussatut kissaatigineqartut pillugit ilinniagaqartut kattuffii isummaminnik saqqummiisinnaatissagaat. Kisiannili isumasioqatigiissinnaanermut periarfissakkut oqartusaaffik Inatsisartuniit Naalakkersuisunit nuunneqassanngilaq, tassa siulliulluni taaneqartup ilinniagaqarnersiutit annertussusissaannik sulii aalajangersaasussaammata. Isumaqatiginninneq oqaatsimik nassuiaaneq nalinginnaasooq malillugu oqaatsimut ”isumasioqatigiinneq”-mut sanilliullugu paasinarsisitsisorinarmat akisussaaffimmik allannguinerusooq oqaaseqaat ilanngunneqanngilaq. Tassunga ilanngunneqassaaq inatsisit tunngavigalugit tapiissutit pineqarmata, taakkulu aningaasaliissutinit matuneqarnissaat pisariaqarpoq.

Naggasiullugu KIK isumaqarpoq ilinniagaqarnermut atatillugu taarsigassarsisinnaanermut periarfissaq ilinniagaqarnermut tamanut atuuttariaqartoq, apeqqullumi taanna siunnersuummi aamma killilersorneqanngilaq, tassa ataatsimut isigalugu immikkoortoq pineqarmat ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi atuuttumi killilersugaasooq. Tassunga atatillugu ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi ersippoq ilinniagaqarnermut atatillugu taarsigassarsiat malittarisassatut pingaarnertut qaffasissumik ilinniagaqartunut naatsorsuussaasut. Tassunga atatillugu aalajangersagaq pineqarpoq pingaartumik qaffasissumik ilinniagaqarnerup immikkut aningaasartuutaaffiunerani taarsigassarsinissamik

pisariaqartitsilersitsisinnaanermik kinguneqarsinnaaneranik tunngavilersugaq. Tassunga ilanngunneqassaaq aamma pineqarsinnaammat taarsigassarsineq inuup ilinniagaqarnerani kingusissukkut pisinnaasoq, assersuutigalugu ilinniagaqarnissamut piareersarnermut atatillugu taarsigassarsineq assignagu. Assersuutigalugu ilinniagaqarnissamut piareersarnermi ingerlaannartumik taarsigassarsisinnaasoqarpat taassumalu kingorna qaffasissumik ilinniagaqarnermi taarsigassarsilluni, ilinniagaqarnermi akiitsut ilinniarnep naammassereernerani pissutsit taamaaginnartillugit taarsersuilluni akiliisarnermut atatillugu ilinniagaqartumut annertunerusumik nanertuutaassaaq. Tamassuma saniatigut malittarisassat pissutsinut ukunnunga atuupput, tassa ilinniagaqartut 18-it inorlugit ukiullit akiitsugaqarnermut uppernaarsaat atsiorneqartoq tunngavigalugu taarsigassarsiaat taarsersorneqarnissaat piunasaqaataasinnaangilaq, tassa inuit 18-it inorlugit ukiullit aningaasatigut imminnut pisussaaffilerneqarsinnaangimmata. Tassungali ilanngunneqassaaq ilinniagaqarnerisqaarneq pillugu nalunaarut atuuttoq malillugu ilinniagaqarnissamut piareersarneq imaluunniit inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniagaqarneq tunngavigalugu pissutsit immikkut tunngavissaqartitsippata taarsigassarsinissamut periarfissaqartoq. Ilimagineqarpoq periarfissaq taanna ilinniagaqarnerisqaarneq pillugu nalunaarutip nutarternissaanut atatillugu allanngortinneqassanngitsaq.

KANUKOKA-p tusarniaanermi akissummini ilisimatitsissutigaa siunnersuut kommuninut ingerlateqqinneqartoq, tassungalu atatillugu kommuninit marlunnit tusarniaanermi akissutit tiguneqartut, taakkunannga Qeqqata Kommunua siunnersuummut atatillugu oqaaseqaateqarani akerliliissuteqaranilu.

Kommuni Kujalleq tusarniaanermi akissummini allappoq siunnersuummi malittarisassat atuuttut arlallit katersorneqartut, aammalu allaffissornermi aalajangersakkat siunnersuummut nuunneqarnissaat siunnersuutigineqarput, taamaalilluni Inatsisartut atugassaritinneqartut isikkulersornerannut atatillugu sunniuteqarsinnaanerulissallutik aammalu inuiaqatigiit pisariaqartitaannik sulisoqarnissaq qulakkeerniarlugu ilinniagaqarfinni immikkoortut salliutinneqarnissaannut periarfissaqassalluni. Kommuni aammattaaq allappoq inatsisissatut siunnersuut ataatsimut isigalugu imminut atasutut isikkoqartoq.

Tassungali ilanngullugu inunnut Piareersarfimmi ilinniagaqartunut atatillugu ajornartorsiut kommunip erseqqissaatigerusuppaa. Oqaaseqaammi pineqarpoq Piareersarfimmi ilinniartutut taaneqartartut ilinniagaqarnerisuteqarsinnaanermut suli periarfissaqassanerannik nalornineq, tamanna ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarummi atuuttumi maannakkut atuuppoq. Kommunip taamaammat kissaatigaa Piareersarfimmi ilinniartut pillugit malittarisassat ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarummi atuuttumi qulakkeerneqartut ingerlatiinnarneqarsinnaanerisa aalajangiiffigineqarnissaat. Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq Piareersarfimmi ilinniagaqarneq ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarummi atuuttumi ilinniagaqarnissamut piareersarnermut paasineqarmata. Aammattaaq oqaatigineqassaaq Piareersarfimmi ilinniartunut ilinniagaqarnerisutit pillugit apeqqut ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarutip atuuttup nutarterneqarnissaanut atatillugu aamma suli killilersuiffigineqartussaasut. Aammattaaq siunnersuummi § 6-imut oqaaseqaatini erseqqissarneqarnikuvoq ilinniagaqarfiit ataasiakkaat siunnersuummi § 6-imi immikkoortunut inissinneqarneri Naalakkersuisunit inaarutaasumik aalajangersarneqartussaasoq.

Naggasiullugu tusarniaanermi akissut Ilimatusarfimmeersoq tiguneqarpoq, tassanilu oqaatigineqarpoq ilinniagaqarnerisutit isertitat tunngavigalugit killilersorneqarnissaa

siunnersuummi siunnersuutaanngitsutut isikkoqartoq, apequtigineqarporlu tamanna ilinniarnert ingerlanneqarnerinut atatillugu pissusissamisunnginnersoq, tassa ilinniagaqartut annertuumik inuussutissarsiortuni sulisinnaammata naak tamakkiisumik ilinniagaqarnersiutini pisartagaqaralarlutik. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq isertitanik killilersuinissaq pillugu apeqqut siunnersuummut ilaanngitsoq. Politikikkulli kissaatigineqarpat ilinniagaqarnersiutinit isertitat nalunaarusiornikkut killilersorneqarsinnaapput.

Taassuma saniatigut Ilisimatusarfiup malugaa, siunnersuummi § 4, imm 2-p, maannakkut § 2, imm. 3-usup, oqaasertalersonera allanngortinneqanngitsoq, taassuma oqaasertaa ilinniagaqarnersiuteqarnissamik periarfissiivoq, naak suliaasaatitaasut ilaattut suliaqartuarluni, tassani ilinniagaqarnersiuteqarnermi ilinniakkap naammassinissaa suliniutigineqartussaalluni.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq Inatsisartullu inatsisaata atuuffissaanik aalajangersaanissamik siunertaqarfiulluni. Tamatumunnga atatillugu allassimavoq iliniakkamik naammassinninnissaq siunertaralugu aningaasaqarnikkut ikiorsiissutit pineqartut, taamatullu aamma allassimalluni tamatumunnga peqatigitillugu imaanngitsoq ikiorsiissutit aningaasartuutit ilinniartup aningaasartuutigisinnaasaanut tamarmiusunut matussutissaassasut.

§ 2-mut

Aalajangersagaq ilaatigut nutaajuvoq, tassa malittarisassat ilai Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi allaqareermata, allallu aalajangersakkani allaffissornikkut aalajangersarneqartuni allaqqallutik.

Imm. 1-imut

Piumasaqaatit ilinniagarsiuteqarnissamut akuerineqarnissamut minnerpaamik eqqortinneqartussat ilinniagaqarniartullu ilinniagaqarnersiuteqarnissamik qinnuteqarnermut atatillugu maluginiagassaata aalajangersakkami allassimapput.

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami nr. 1 Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 6-imik ingerlatitseqqiineruvoq. Nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit eqqarsaatigalugit isumaqatigiissutit Danmarkimut atuuttuunera naammanngilaq, tassa isumaqatigiissut Kalaallit Nunaannut atuuttuunersoq pingaaruteqarmat.

Nr. 2-mut

Aalajangersakkami nr. 2 Inatsisartut peqqussutaanni § 2, imm. 1-imik aamma § 15, imm. 1-imik aamma ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi maannakkut atuuttumi § 24, imm. 1-imik katiterlugit allaaserinninneruvoq. Ilinniagaqarnersiuteqarnissamut atatillugu piumasaqaatit tunngaviulluinnartut pineqarput, tassa ilinniagaqartup ilinniakkami ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaasumi aallartissinnaanini qulakkiissammagu, tassungalu peqatigitillugu ilinniakkamik ingerlatsissalluni. Tassunga peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq ilinniakkamik ingerlatsinissaq pillugu erseqqissumik aalajangersagaqarnissaq inatsimmi namminermit ilanngunneqassasoq. Ingerlaavartumik ilinniagaqarnersiuteqarnissamut tunngaviulluinnartumik piumasaqaataasoq tassaavoq ilinniakkami illersorneqarsinnaasumik malinnaanissaq, tassunga ilanngullugit misilitsinnerni soraarummeernernilu tamani peqataanissaq, suliassanik tunniussinissaq kiisalu takkuttussaataaernermit malittarisassaasinnaasut malinneqarnissaat. Ilinniakkamik ingerlatsinissaq pillugu aalajangersakkap isiginiarneqannginnerata inatsisitigut kingunissaa tassaasinnaavoq ilinniagaqarnersiutit unitsinneqarnerat aammalu tamanna tunngavigalugu pissutsit malillugit aamma ilinniagaqarnersiutit utertillugit akilerneqarnissaannik piumasaqaateqartoqarsinnaalluni, takukkit siunnersuummi § 23, imm. 2 aamma 3.

Imm. 2-mut

Imm. 2 ilaatigut Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 10-mik ingerlatitseqqiineruvoq, tassaalluni ilinniagaqarnersiuteqalersinnaanermut paasissutissanik

naleqquttunik ilimatitsissuteqartussaataaneq. Ilisimatitsissuteqartussaataaneq taanna ilinniagaqarnersiuteqalernissamik qinnuteqarnermut atatillugu aammalu ilinniagaqarnersiutinik pisartagaqartilluni atuuppoq. Ilisimatitsissutit tassaasinnaapput inuuniarnermi aningaasartuutit matussuserniarlugit pisortat tapiissutaannik allanik pisartagaqarneq, ilinniakkamik siornatigut taamaatitsiinnarsimaneq, soraarummeerni misilitsinnernilu angusat pillugit paasissutissat, sivusuumik napparsimaneq, ilinniakkamik ingerlatsinissamik piumasaqaammik malinnissimanninneq imaluunniit nammineq meerarisanut atatillugu pilersuisussaataanerup allanngornera. Kisiannili peqqissutsimik paasissutissat pillugit apeqqut ilinniagaqarnersiutinik pisartagaqarnermut paasissutissat naleqquttut pillugit piumasaqaammik sanilliunneqassaaq. Taamaammat paasissutissat taamaattut taamaallaat ilinniagaqartup peqqissusaanut atatillugu tapiissutinik qinnuteqaammik tunngavilersuutitut atugassatut nassiunneqassapput. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq ilinniagaqartup peqqinnginneq pissutigalugu piffissap tapiiffigineqarfiusup iluani ilinniakkamik naammassinninngissinnaanera pissutigalugu tapiiffigineqarqinnissamik qinnuteqarneq. Assersuutigalugu ilinniagaqartup angerlarsimaffiup avataani angerlarsimaffimiluunniit najugaqarnera apeqqutaatillugu stepindiap annertussusaa nalunaarummi killilersorneqarpat, tassani allannguutit § 2, imm. 2 malillugu paasissutissiisussaataanerumut ilaasinnaavoq. Aalajangersakkamut aamma ilaasinnaavoq assersuutigalugu attaveqarnermut piumasaqaatit eqqortinneqarnissaannut tunngatillugu najugaqarnermi pissutinik uppernarsaat.

Taakku saniatigut oqaatigineqassaaq ilisimatitsissuteqartussaataanerumik aalajangersakkap malinneqannginnera pissutigalugu ilinniagaqarnersiutinik akilerneqarnikut utertillugit akilerneqarnissaat piumasaqaataalersinnaasoq, takuuk siunnersuummi § 23, imm. 1.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutinik pillugit Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 9-mik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, tamannalu ilinniagaqartoq inuuniarnermi aningaasartuutitut matussissutissatut pisortat tapiissutaannik allanik taassuma saniatigut pisartagaqartillugu stipendianik pisartaqarsinnaannginermik tunngaviummik atuutitsineruvoq. Aalajangersagarli imatut oqaasertalersorneqarpoq aalajangersakkamik maannakkut atuuttumik sukaterineq pineqarsorinarluni. Sukaterineq tassaavoq aalajangersagaq maannakkut atuuttoq ”-sinnaavoq tunngavigalugu aalajangersaanertut” taaneqartartutut oqaasertalersorneqarnikummat. Sukaterinerulli pisuvinni pingaaruteqarnissaa ilimagineqanngilaq, tassa pisuvinni ilinniagaqartut stipendiamik pisartagaqarnermut peqatigitillugu inuuniarnermi aningaasartuutitut matussissutissatut pisortat tapiissutaannik allanik pisartagaqarnikuunngimmata. Taamaalilluni suli taamaallaat stipendia pineqarpoq inuuniarnermi aningaasartuutitut matussissutissatut pisortat tapiissutaannik allanik pisartagaqarnermi ilinniagaqartup ilinniagaqarnersiutinik pisartaqarsinnaannginnera. Ilinniartuq sulisitsisumit akissarsiaqartinneqartoq pissutsit malillugit assersuutigalugu akiliunneqarluni angalanikkut imaluunniit meeqqanut tapiissutinik pisartagaqarnikkut immikkut tapiissutinik suli pisartaqarsinnaavoq, pissutsillu malillugit assersuutigalugu ilinniartunut peqqissarnermut tapiissutinik pisartagalinnut aamma atuussinnaavoq.

Ilinniagaqartoq danskit naalagaaffiannit stipendianik pisartagaqartillugu tassungali peqatigitillugu assersuutigalugu ilinniagaqartoq Namminersorlutik Oqartussanit ukiumoortumik angalanermi akiliunneqarnermigut ilinniagaqarnersiutinik pisartagaqartillugu aalajangersagaq aamma atuussinnaavoq,

Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq inuuniarnermut aningaasartuutitut matusissutissatut pisortat tapiissutaat pineqartussaasut, taamaammallu assersuutigalugu pensioninik aaqqissuussinermi ilinniagaqartup nammineq akiliffigisartagaanin pensioninik pisartagaqarneq stipendianik pisatagaqarsinnaannginnermik kinguneqarnissaa nammineerluni ilimagineqanngilaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi maannakkut atuuttumi § 15, imm. 3-mik pingaarnerusutigut atuineruvoq. Aalajangersakkap kinguneraa inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniarneq paarlakaajaartumik ilinniarnersuq, tassani praktikkerneq atuarfimmilu atuarneq paarlakaajaallugit ingerlanneqartarlutik. Taamaammatt ilinniannerup tamarmiusup naammassineqarnissaa ilinniagaqarnersiuteqarnissamut piumasaqataavoq. Tassunga peqatigitillugu aalajangersakkami ersippoq atuarfimmi praktikkerneq pineqanngippat praktikkerneq ataatillugu suliamut aningaasarsiaqartitsisoqanngippat ilinniagaqarnersiutinik tunniussisoqarsinnaanngitsoq. Taassuma saniatigut immikkoortut aappaanni ersippoq immikkoortut siullianni aalajangersakkami oqaatigineqartoq Danmarkimi ilinniagaqarnerni ilinniagaqarnissamik qulakkeerinninnermut ilaasunut atuutinnitsoq. Atuatititsinnginnerup kinguneraa ilinniagaqartut tamarmik ilinniagaqalernerneq tunngaviusumik naammassinnissimasut ilinniagaqalernerup iluani pingaarnertut ilinniarnersuq naammassinissaanut aamma periarfissaqartut. Ilinniagaqartut taamaalillutik ilinniakkap aallartinneqarnikup iluani ilinniakkamik naammassinnissamut qulakkeerinniffigineqarput. Ilinniakkamik aallartitsineq imatut paasineqassaaq inuussutissarsiutini immikkoortut iluani ilinniagaq assingusooq, tamannalu Danmarkimi inuussutissarsiutinut ilinniarfinni immikkoortiterinernut tunngassuteqarpoq.

Imm. 5-imut

Immikkut akuersisarneq pillugu malittarisassat aalajangersarneqarnissaannut aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq, assersuutigalugu tassaasinnaapput ilinniagaqarnermik ingerlatsineq pillugu piumasaqaatit, tamannalu isumaliutigineqarsinnaavoq napparsimanermeq, erninermeq, meerarsiaqalernermeq, toqusoqarneranut imaluunniit ilinniarfiit aquneqarneranni, ilinniagaqartut kattuffiini il.il. suliaqarnermut ataatillugu. Taassuma saniatigut ilinniakkani immikkoortunut immikkut ittunut immikkut akuersinerni malittarisassat aalajangersarneqarnerinut immikkut akuersisinnaaneq atorneqarsinnaavoq. Kingulleq taaneqartoq assersuutigalugu tassaasinnaapput ilinniartut ilinniarnermut peqatigitillugu pikkorivissutut timersortartuusut. Assersuutigalugu Elite Sport Greenlandimit tamanna pillugu inassuteqaat tunngavigalugu pikkorivissutut timersortartunut immikkut akuersissuteqartarneq pillugu malittarisassiornermi pisinnaatitsineq atorneqarsinnaavoq. Tassunga peqatigitillugu malittarisassiortoqarsinnaavoq pikkorivissutut timersortartuunertut akuersineqarnissamut ilinniagaqartup, Elite Sport Greenlandip aammalu pisortat oqartussaasut akornanni isumaqatigiissusiornissaq piumasaqaataassasoq, tassanilu timersornermi ilinniagaqarnermilu anguniakkat pillugit ingerlatassat aalajangersimasut naammassineqarnissaat pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarsinnaalluni. Allaffissornikkut malittarisassat ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi aalajangersakkat assingi atorneqarnissaat pisinnaatitsissummi taamaalilluni piumasaqaataavoq.

§ 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 7-ip assigilluinnarpaq ilinniartullu ilinniartitaanermik Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartumik naammassinninnissaq siunertaralugu ilinniagaqarnersiutisiaqarsinnaaneranut tunngalluni. Tamatumunnga atatillugu inuit najugaasa allattorsimaffiat pillugu inatsimmi malittarisassat malillugit uppersarsinnaassavaat Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarlutik. Tamatuma kingunerisaatut ilinniagaqarnersiutisiaqarsinnaatitaaneq unissaaq ilinniartoq Kalaallit Nunaanni najukkamini aalajangersimasumiinnigippat.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 12 naapertorlugu immikkut akuersisinnaanermik ingerlatitseqqinneruvoq, taanna malillugu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiuteqartitsinissamut piumasaqaatit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarnissamik piumasaqaammit immikkut akuersissuteqartoqarsinnaalluni. Aalajangersakkami siullermik siunertarineqarpoq ilinniartup Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqavissup inuilli najugaasa allattorsimaffiannit allakkatigut uppersaasinnaanngitsup immikkorluinnaq pissutissaqartillugu Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarnerminik uppersaasinnaanissaata pinngitsoortinneqarnissaa. Aalajangersagaq atorineqartassaaq efterskolertunut Danmarkimiittunut.

§ 4-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8-mik ingerlatitseqqinneruneroq, tassanilu ”attuumassuteqarnissamik piumasaqaatit” aalajangersarneqarlutik. Aaqqissuussinikkut allannguinerit ataasiakkaat saniatigut pineqartumi suleriaatsinik atuuttunik allannguisoqanngilaq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8, imm. 1-imik ingerlatitseqqinneruvoq, taamaattorli imaalillugu maanna aalajangersakkami nr. 1-imi erseqqissarneqarluni ukiut ataavartut tallimat pineqassat, taakkulu malittarisassap atorineqarnissaanut naapertuupput. Aalajangersakkap kinguneraa ilinniartup piffissami ilinniagaqarnersiutinik qinnuteqarfigisamini Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarnissaa, taamatullu aamma pineqartup uppersarsinnaassallugu qinnuteqarnissami tungaanut ukiuni tallimani ataannartuni tassani najugaqarsimalluni. Piffissaq qinnuteqarfiusoq tassunga atatillugu tassaatinneqarpoq ilinniagaqarnersiutisiaqarnissamik qinnuteqaatip oqartussaasunit il.il. ilinniagaqarnersiutinik aqutsisuusunit tiguneqarfigisaa.

Aalajangersimasumik najugaqarnissamut tunngasut inuit najugaasa allattorsimaffiannit allagartamik uppersaaserneqassapput piffissamilu qinnuteqarfiusumi allassimappat ilinniartoq tamanna sioqqullugu sivikinnerpaamik ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanngitsoq, taava ilinniartup attuumassuteqarnissaaq pillugu aalajangersakkami tassunga tunngasoq naammassisimassanngilaa. Taamaattumik naliliiffiqineqassaaq ilinniartup aalajangersakkami nr. 2 naammassisimanneeraa, taanna malillugu ilinniagaqarnersiutisiaqartitsisoqarsinnaammat naak ilinniartoq assersuutigalugu piffissami qinnuteqarfiusumi Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqanngikkaluartoq.

Oqaatigineqareersutut aalajangersakkami nr. 2 taamaallaat atorneqassaaq ilinniartup aalajangersakkami nr. 1-imi piumasaqaatit naammassinngippagit.

Nr. 2-mut tunngatillugu aamma naliliisoqassaaq najugaqarnermut uppersarsaat paasissutissaateqarfiup nalaani atuuttoq tunngavigalugu inuit najugaasa allattorsimaffiannit paasissutissat naapertorlugit, tassani allassimassammat ilinniartuq qanoq sivisutigisumik Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanersoq, taamatullu piffissat Danmarkimi aalajangersimasumik najugaqarsimasinnaanermut tunngasut allassimassallutik.

Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq ilinniartup Kalaallit Nunaata avataani sivisunerpaamik najugaqarnissaa piffissamit ilinniartup 18-ileereerfigisaanit aatsaat atuutilissasoq, tamatuma akerlianik ilinniartup tamatumunnga peqatigitillugu sivikinnerpaamik ukiuni qulini Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaanik piumasaqaat allanngortinneqarani. Aalajangersagaq atorneqartassaaq piffissat ilinniartup Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarfigisai katinneqarpata, tamatuma kingorna piffissat taakku katinnerat ikinnerpaamik ukiut quliussallutik. Tulliutillugu piffissat ilinniartup 18-ileereermermi kingorna Kalaallit Nunaata avataaniiffigisai katinneqassapput. Tamatuma kingorna paasineqarpat ilinniartuq assersuutigalugu ukiuni 18-imi Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimasoq, tamatumunngali peqatigitillugu 18-ileereermermi ukiut pingasut sinnerlugit Kalaallit Nunaata avataani najugaqarsimasoq, taava pineqartup aalajangersakkami nr. 2 naammassisimassanngilaa taamaattumillu aallaavittut Kalaallit Nunaata avataani ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiutisiaqarsinnaassanani.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8, imm. 2-nik ingerlatitseqqinneruvoq. Erseqqissaatigineqarporli aalajangersakkami qajassuussinissaq pillugu malittarisassaaq imm. 1, nr. 2, oqaas. 2-mi ukiunik pingasunik piumasaqaateqarnermuinnaq atorneqassasoq. Taamaalilluni matumuuna sulinikkut inatsisitigulluunniit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 8, imm. 2-mi aalajangersakkap taassuma assinganik allannguisoqanngilaq.

Aalajangersakkap kinguneraa Kalaallit Nunaata avataani ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiutinik qinnuteqarnermi uppersarsarneqarsinnaappat ilinniartuq 18-ileereermermi ilinniagaqarluni Kalaallit Nunaata avataaniissimasoq, taava tamanna § 6, imm. 1, nr. 1, oqaas. 2 naapertorlugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnertut ilanngunneqassanngilaq. Tamanna aamma atuutissaaq qinnuteqaammi uppersarsaatissaqarpat ilinniartuq arlaatigut isumassorneqarluni Kalaallit Nunaata avataaniissimasoq nunatsinni oqartussaasunit akilerneqartumik.

Aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq ilinniartunut Kalaallit Nunaanni inunngorsimasunut angajoqqaanili ilagalugit ataatsimik ukioqarluni Danmarkimut nuussimasumut. Tamatumunnga atatillugu apeqqutaanngilaq angajoqqaat ilinniarlutik Danmarkimut nuussimanersut, tassami imm. 2-mi allassimammat qajassuussinannaaneq taamaallaat ilinniartup nammineq ilinniarneranut isumagineqarneranulluunniit tunngatillugu atorneqassasoq. Tamatuma kingorna ilinniartuq pineqartuq arfinilinnik ukioqarluni Kalaallit Nunaannut uterpat kingornalu 17-inik ukioqarluni Danmarkimut efterkoleriartorpat kiisalu angerlarluni ukiuni pingasuni ilinniarnertuunngorniarnermik naammassinngippat pineqartup imm. 2, nr. 1 naapertorlugu attuumassuteqartussaarnermik piumasaqaatit naammassisimassavai, tassami ukioq ataaseq efterskolemiinnera ilinniarnerinnarmik

pissuteqarmat. Tamanna ilinniartup assersuummi taaneqartumi tamatumunnga peqatigitillugu katillugit ukiut qulit sinnerlugit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanissaanik piumasaqaatit naammassimmagit, taamatullu aamma pineqartoq 18-ileereernermini ukiut pingasut sinnerlugit Kalaallit Nunaata avataani najugaqarsimanani, tamannalu aamma ukioq ataaseq efterkolemiinnerup § 4, imm. 2 naapertorlugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqarnertut isigineqanngimmat. Allassimasutut ilinniartuq taamatut pisoqartillugu attuumassuteqartussaaneermik piumasaqaammik naammassissaaq, naak pineqartup § 4, imm. 1, nr. 1-imi piffissami qinnuteqarfiusumi tamannalu sioqqullugu ukiuni tallimani Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarnissaq pillugu piumasaqaat naammassinngikkaluaraa.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 12-imi ingerlatitseqqineruvoq.

Aalajangersakkami siullermik siunertarineqarpoq attuumassuteqarnissaq pillugu malittarisassat nalinginnaasut siunnersuummi § 4, imm. 1-imi allassimasut tunngavigalugit naapertuutinngitsunik aalajangiisoqarnissaata pinngitsoorniarnissaa. Aalajangersagaq pisuni aalajangersimasuni ilinniartup inatsimmi najoqqutassatut malittarisassanik naammassinniliiviffigisaani naammassinniffiginngisaanili atuunnerusussatut isigineqarpoq, assersuutigalugu aapparisaq Kalaallit Nunaata avataani ilinniarnera pissutigalugu Kalaallit Nunaata avataaniinneq pineqarsinnaavoq. Allassimasutut ilinniartup attuumassuteqartussaaneermik piumasaqaatinik nalinginnaasunik qanoq naammassinningajatsigineranut tunngasut immikkut akuersissuteqarnissamut tunngavissaqarnersoq naliliinermi qitiussapput, taamatullu aamma ilinniartup immikkorluinnaq pissutissaqarneq immikkut akuerineqarnissamut tunngavigineqarsinnaasut uppersarsinnaassallugit. Immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaammi piumasaqaataassaaq ilinniartup pisariaqartinneqartunik uppersaatinik inuttullu nammineq qinnuteqaammik ilanngussinissaa, tassani pissutsit attuumassuteqartussaaneermik piumasaqaatinik naammassinninnginnermut pissutaasut nassuarneqassallutik, tamatumanilu pineqarsinnaapput ilinniartuq angajoqqaami, aapparmi inooqatimiluunniit Kalaallit Nunaata avataani ilinniarnerat allamiluunniit sulisitaanera pissutigalugu Kalaallit Nunaata avataaniissimanera. Tamatuma saniatigut pineqartut tassaasinnaapput ilinniartup piffissami qinnuteqarfiusumi assersuutigalugu taamaallaat ukiuni sisamani qaammatinilu qulini Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanera tamatumunngalu peqatigitillugu ilinniartuq kalaaliusumik katissimalluni Kalaallit Nunaannilu ilaqutaqalersimalluni. Tamatuma saniatigut pisut ilinniartuq ilaqutaqarnikkut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartoq assersuutigalugu ukiuni 15-imi Kalaallit Nunaanni najugaqarfignissai tamatumunngalu peqatigitillugu § 4, imm. 1, nr. 2, naggatit aappaat naapertorlugu Kalaallit Nunaataani sivisunerpaamik ukiunik 3-nik najugaqarnissamik malittarisassamik ukiumik ataatsimik sippuiffignissai immikkullu akuersissuteqarnissamik isumaliuteqarfiusinnaasut eqqarsaatigineqarput. Tamatuma saniatigut ilinniartut Danmarkimi ukioq ataaseq efterskolemiissimaneq pissutigalugu § 4, imm. 1, nr. 1-imi qinnuteqarfiup nalaani Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqartuunissamik tamannalu sioqqullugu ukiuni 5-imi najugaqarsimanissamik piumasaqaammik naammassinninngitsut immikkut akuerineqarsinnaassapput.

Aammattaq ilinniartup siunnersuummi § 4, imm. 1-imi piumasaqaatit naammasseqqajanngippagit attuumassuteqarnissamik piumasaqaammit immikkut akuersinissaq isumaliutigissallugu naapertuunnavianngilaq.

Qanorluunniit pisoqaraluarpat aalajangersakkap atorneqarnissaani pisariaqarpoq suliami pissutsit attuumassutillit tamaasa tunngavigalugit aalajangersimasumik naliliisoqarnissaa, tamatumani pineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaannut attuumassuteqarnissaq ilinniartullu qanoq imm. 1-imi piunasaqaammik naammassinninnissamut qanitsiginera.

§ 5-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 11-mik ilaannakortumik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami allassimavoq Naalakkersuisut ilinniartunut tunngatillugu inatsimmi piunasaqartunut nalunaarutikkut ilassusiisinnaasut, taamatullu malittarisassat taama ittut § 2, imm. 1-2-mut aamma imm. 4-mut tunngatillugu pineqanngitsunik imaqarsinnaallutik.

Tassunga peqatigitillugu piginnaatitsineq taamaalilluni danskisut innuttaassuseqarnissamik piunasaqaammit qaqugukkut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaanera pillugu aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq, soorlu assersuutigalugu ilinniartup Kalaallit Nunaannut immikkut attuumassuteqarnera pineqarsinnaalluni. Aamma immikkut akuersissuteqarnermi pineqarsinnaavoq ilinniartup nunami aalajangersimasumik najugaqarsimanera taamatullu ilaqutariinnermut tunngasut immikkut ittut ilanngunneqarsinnaallutik.

Piginnaatitsineq pillugu aalajangersagaq aamma kalaallit ilinniagaqartut kattuffiint tunngatillugu erseqqissumik tusarniaasussaataaannermik imaqarpoq taannalu siunnersuummi § 14, imm. 4-mi aalajangersakkamut naapertuuppoq.

Taamatuttaaq Naalakkersuisut assersuutigalugu ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput, aalajangerneqarsinnaanngorlugu ilinniakkamik ingerlataqarnissamik piunasaqaat naammassiumallugu assersuutigalugu ilinniartitaanermut pineqartumut takkuttussaataaneq, suliarisimasamik tunniussineq, atuartitsinermi misilitsitsinerniluunniit peqataanissaq aalajangersakkat malinneqassasut, imaluunniit ilinniartup ilinniakkamik ingerlataqarnera ilinniartup ilinniarnikkut siuariartornerata ilinniakkamut piffissaliussamut katigullugu uuttorneqarnissaa. Matumani ilinniartup ilinniakkamini qanoq siuarsimatiginera paasineqassaaq ilinniakkap qaqugukkut naammassissangatinneqarneratut. Tamatuma saniatigut aalajangersaasoqarsinnaavoq ilinniartoq ilinniagaqarnersiutisiaqarumalluni karakteriliisarneq, misilitsinnerni angusisarneq imaluunniit ilinniakkatigut immikkut piginnaasaqarnissaq pillugit piunasaqaatinik nammassinnissimassasoq, taamatullu aamma aalajangiisoqarsinnaalluni ilinniartoq inuussutissarsiutinut tunngaviummik ilinniartitaanernut assersuutigalugu Danmarkimi ingerlakkusunneqartunut tunngatillugu ilinniarfigisamini praktikernissamik akissarsiaqarfiumilluunniit ilinniarfeqarnissamik qularnaarisimassasoq. Aammattaaq ilinniagaqarnersiuteqarnissamut piunasaqaatigineqarsinnaavoq ilinniartup ilinniagaqarnersiutisiaqarfissatut kissaatigisaata assinganik naammassinnereersimanninnissaa arlaleriarluniluunniit unitsitsiinnarsimanninnissaa. Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangerneqarsinnaavoq ilinniarfik pineqartoq ilinniakkamik ingerlataqarnissaq pillugu aalajangiissasoq.

Karakterit, ilinniakkani pikkorissarnerniluunniit aalajangersimasumi angusisimanissaq, inuussutissarsiutini sulinermi misilittagaqarnissaq, oqaatsinik pisinnaasanik uppernarsaat imaluunniit ilinniakkamik aallartitsinissami misilitsinnissat immikkut ittut pillugit aamma piumasaqaateqartoqarsinnaavoq.

§ 6-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni maannaakkut atuuttumi § 2, imm. 1-imik ilaannakortumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 2, imm. 1-ip oqaasertaanik allannguineruvoq, ilinniakkallu immikkoortut pingasut ilinniagaqarnersiutigineqarnissaannik akuerineqartunik nalunaarsuinerulluni.

Oqaaseq "ilinniakkat" eqqarsaatigalugu, tamassumunnga tunngatillugu imatut paasineqassaaq aaqqissuussaasumik ilikkagaqariartorneq universitetini, atuarfinni ilinniarfinniluunniit taakkununnga assingusuni nunap ilinniagaqarnermut aaqqissuussinerani naammassinninnissamut piumasaqaataasut, aammalu ilimagineqarluni ilinniartup tunngaviusumik pisinnaasaanut tapersiissasoq. Ilinniagaqarnissamut piareersarluni ilinniagaqarneq imatut paasineqassaaq nangitsilluni ilinniagaqarnissamut piareersarluni atuagarsorluni ilinniagaqarneq, tassunga ilanngullugit ilinniarnertuunngorniarnarfinni ilassutaasumik pikkorissarnernik taaneqartartut. Inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniagaqarneq imatut paasineqassaaq paarlakaajaattumik ilinniagaqarneq, tassani sivisunerusumik sivikinnerusumilluunniit pratikkerluni atuarfimmilu atuarneq paarlaajaanneqartarlutik. Tassunga peqatigitillugu piumasaqaataavoq ilinniartuunermt isumaqatigiissusiortoqarsimassasoq imaluunniit suliffeqarfimmik ilinniagaqarneq pillugu isumaqatigiissusiortoqassasoq, qinnuteqartoq atuarfimmi praktikkinnigippat, takuuk inuussutissarsiutinut ilinniarnarit inuussutissarsiutinullu ilinniarnermi pikkorissarnarit pillugit Inatsisartut inatsisaat. Aammattaaq nangitsilluni ilinniagaqarnarit taaneqartarput ilinniagaqarnarit ilinniagaqarnissamut piareersareerluni ilinniareernerup kingorna aallartiffigineqarsinnaasut. Nangitsilluni ilinniarnarit piffissami sivikitsumi, akunnattumik sivisussusilimmi aammalu sivisuumi nangitsilluni ilinniarnernut immikkoortinneqarajuttarput. Ilinniakkanik ataasiakkaanik immikkoortunut inissititerineq Naalakkersuisunit inaarutaasumik aalajangersarneqassaaq.

Illuatungiliullugu aalajangersagaq pillugu isummertoqarsinnaavoq assersuutigalugu ilinniaqqinnernut aamma nangitsilluni ilinniarnernut ilinniagaqarnerup naammassineqareerluni tunngavigalugu ingerlanneqarajuttartunut ilinniarnersiuteqartoqarsinnaanngitsoq, taamaammallu pisinnaasanik qaffassaanerit taamaattut tamarmik ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat avataaniillutik. Taamatullu Ph.d-mut ilinniarnernut tamanna atuuppoq, taakkulu malittarisassatut pingaarnertut aningaasarsiaqaataasarput imaluunniit aningaasaateqarfii imaluunniit legatit aqputigalugit aningaasalersorneqartarlutik. Ilinniagaqarneq, ilinniagaqarnarit immikkoortuinut pingasunut taaneqartunut ilaanerata saniatigut, tassunga peqatigitillugu ilinniagaqarnarit tapiiffigineqarsinnaasut pillugit aalajangersakkat malillugit tapiiffigineqarsinnaasutut isigineqassaaq. Kisiannili immikkoortunut pingasunut ilaanissaanik piumasaqaat atuutissanngilaq immikkut inatsimmi tamanna pillugu erseqqissumik allassimappat immikkoortut pingasut ilaannut ilaasariaqanngitsumut ilinniarnermi ilinniagaqarnersiuteqartartoq.

§ 7-imut

Aalajangersakkami imm. 1 ilaannakortumik ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 1, imm. 1-imik, kiisalu ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi atuuttumi § 16-imik ingerlatitseqqinneruvoq taamaallaallu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanernut tunngalluni.

Erseqqissassallugu pingaaruteqarpoq akuersinerup taamaallaat ilinniagaqarnersiutisiaqaataatitsinissamut tunnganera. Matumani pineqarpoq ilinniartuq ilinniartitaaneq tunngavigalugu ilinniagaqarnersiutisisinnaanersoq. Akuersinermi taamaalilluni assersuutigalugu ilinniartitaanerup pitsaassutsikkut naliliiffigineqarnera aallaavigalugu ilinniartitaanermik pisortatigoortumik akuerineqarnera, taamaalillunilu Namminersorlutik Oqartussat ilinniartitaanerup pitsaassusissaanut akisussaalernissaat pineqanngilaq, taamatullu aamma akuersineq assersuutigalugu ilinniarfimmuut ilinniartitaanermik neqerooruteqartumut tapiissuteqartoqarnissaanut attuumanani.

Aalajangersagaq tunngaviatigut aamma ilinniartitaanernik ungasianit atuartitsinermik taaneqartutut ingerlanneqartunik akuersinermut atorneqarsinnaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniartitaanerup ilinniagaqarnersiutisiaqaataanissaanut Naalakkersuisunit akuerineqarnissaanik tunngaveqarnermut ersiutaavoq, tamannalu sulinikkut ilinniartitaanerup pineqartup oqartussaaffigineqarfignisaani oqartussaasumit suliassaqarfiusumit pisussaassaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ilinniartitaanerup pineqartup ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaanissaanut minnerpaatut piumasagaatit ilaat tamarmik naammassineqarsimasussat aalajangersarneqarput. Taamaalilluni aalajangersagaq malillugu imaanngilaq piumasagaatinik imm. 2-mi taaneqartunik tamani naammassinninnermi ingerlaannaq akuerineqarsinnaasoq, tassami akuersineq aalajangersimasumik naliliineq tunngavigalugu pisarmat.

Aalajangersakkami imm. 1 ilinniagaqavinnerup pineqarnissaa, taamatullu sivikinnerusumik pikkorissarnerup pineqannginnissaa pineqarpoq. Aalajangersakkami imm. 2 ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassani tunngaviusunut atuuppoq, taakkulu tassaapput kalaallit inuiaqatigiit pisariaqartitaannut kiisalu inuiaqatigiit imminnut napatilernissaannut ineriartortitsinermut tapertaasinnaasumik ilisimasanik sulisussanillu ineriartortitsinissaq. Tamatuma kingunerisaanik siunnersuutigineqarpoq ilinniagaqarnersiutisiaqarsinnaatitaasutut akuersinermi piumasarineqassasoq ilinniartitaaneq tassaassasoq ilinniartunut piginnaasaqalerfiusoq nunatsinni suliffeqarnermut piukkunnaateqalerfiusoq. Tamatuminnga aalajangiineq pisassaaq aalajangersimasumik naliliinikkut, ilinniartitaanerup suunera nunatsinni suliffeqarfinni piffissaq tamakkerlugu suliffeqarnissamut periarfissamut sanilliullugu. Ilinniakkamik pisariaqartitsineq pillugu apeqqut aalajangiiffigineqassaaq sulinermi kattuffeqarfinnut imaluunniit ingerlatsisunut sulinermik immikkut ilisimasaqartunut saaffiginnereernikkut. Siunnersuummi § 6-imut ilinniartitaanernut ilinniagaqalernissamut piareersarfiusunut tunngasumut innersuussineq taakku inuussutissarsiuutinut aalajangersimasunut piginnaasaqalerfiusinnaasutut isigineqarsinnaannginnerannik taamatulli ilinniartup ilinniaqqinnissamut piareersarneqarfissaatut isigineqartariaqarnerannik pissuteqarpoq. Aalajangersakkami imm. 3-mi ilinniartitaanerit Namminersorlutik Oqartussat

suliassaqarfianni neqeroorutigineqartut ilinniartitaanerup naammassineqarnissaanut naammaginnartumik tunngaveqarnissaannik piumasagaateqartoqarpoq. Tamatuma akerlianik ilinniartitaanerit Namminersorlutik Oqartussat avataaniittut pineqarpata ilinniartitaanerup imarisai uppersarnerqassapput. Tamanna ilinniartitaanerup pitsaassusaanik naliliisoqarsinnaanissaata eqqarsaatigineqarneruneranut atavog, tamannalu pissaag ilinniartimmik Namminersorlutik Oqartussat iluanni ilinniartinnut atuuttunut sanilliussinikkut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 16, imm. 2-mut naapertuuppoq.

Aalajangersagaq imm. 1-imi akuersinermut taaneqartumut tunngavog, tassanilu akuersinissamut tunngasunut piumasagaatit tunngavigineqartussat taakkartorneqarput. Ilinniartitaanermut politikikkut piumasagaat siullermik ilinniartitaanerit sorliit politikikkut pingaartikkumaneqarnersut isumaliutinut tunngavog akerlianik suliffeqarnermut tunngasortaa nunatsinni suliffeqarfiit inunnik ilinniakkamik pineqartumik ilinniarsimasunik pisariaqartitsinerannut tunngalluni. Kiisalu aningaasaqarnertaa aningaasaliissutinik atuineq pillugu isumaliutinut nunatsinnilu inuiaqatigiit ilinniartitaaneq pineqartoq aqutitigalugu pissarsiasatut naatsorsuuteqarsinnaanerannut tunngavog. Tamatumunnga peqatigitillugu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermik taama ittumik ilinniagaqarnersiutisiaqarfiusinnaasut akuerisaareersumik naammassinninnissamut periarfissaqareernersoq piumasagaatit ilanngussisoqarsinnaavog.

Aalajangersakkami immikkoortumi kingullermi allassimasutut pisariaqartinneqassappat ilinniartitaanerup pitsaassusianik naliliineq pillugu avataanit ilisimasalinnit atuisoqarsinnaanera tunngavissinneqarpoq. Tamatumunnga atatillugu piumasagaataangilaq avataanit ilisimasalinnik atuisoqassasoq, taamatullu aamma Naalakkersuisut sullissiveqarfimmit sulinermi ilaatut ilinniartitaanernik assigiinngitsunik pitsaassutsikkut qularnaarisartumit kaammattuutaasinnaasumit pisussaaffilerneqaaqqissaartariaqaratik.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq aqutsisoqarfimmut tunngavog, taannalu peqquneqarpoq Kalaallit Nunaanni ilinniarnertit ilinniarnersiutinut tunngatillugu ilinniarsiteqarfiusinnaasut pillugit avammut nalunaaruteqassasoq.

§ 8-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 1, imm. 2-mik ilaannakortumik ingerlatitseqqinneruvoq, maannali ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi atuuttumi § 17-imik nangitsinertut oqaasertalerneqarluni. Aalajangersakkap ilinniartitaanermut suliniarnermut tunngatillugu qitiusumik pingaaruteqassusia tunuliaqutaralugu siunnersuutigineqarpoq Kalaallit Nunaata avataani ilinniartitaanermik ilinniagaqarnersiutisiaqartitsinissamut piumasagaatit aalajangersagaq una malillugu Inatsisartunit malittarisassiorneqartariaqartut, taamatullu allaffissornikkut pinnani.

Aalajangersakkami Danmarkimi ilinniartitaanernik nunanilu allani, tassa Kalaallit Nunaata Danmarkillu avataani ilinniartitaanernik ilinniagaqarnersiutisiaqaataatitsisarneq malittarisassaqtippaa. Aalajangersagaq tunngaviatigut aamma ilinniartitaanernik ungasianit

atuartitsinertut taaneqartartut ingerlanneqartunik akuersisarnermut tunngatillugu atorneqarsinnaavoq, taamatullu aamma aalajangersakkami § 9, imm. 3 naapertorlugit ilinniartitaanernik ungasianit atuartitsinertut ingerlanneqartunik ilinniagaqarnersiutisiaqaataatitsinissamut immikkut piumasaqaasiortoqarsinnaalluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi atuuttumi § 17, imm. 1-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami imm. 1-imi Danmarkimi ilinniartitaanernik ilinniagaqarnersiutisiaqartaaneq ilinniartitaanerup pineqartup Danmarkimi Undervisningsministeriap ilinniakkanik arlalinnik akuersisarnernat taamaalillunilu naalagaaffimmit ilinniagaqarnersiutisiaqaataasunut atatillugu isigineqassaaq. Ilinniarnerit taakku aallaaviusumik immikkoortut ilaat minillugit Namminersorluitik Oqartussanit akuersissutigineqartarput. Mininneqartut imm. 2-mi aalajangersakkakut tunngavilerneqarput. Aalajangersagaq matuma assinga allaffissornikkut aalajangersagaasoq ilinniartitaanerit Kalaallit Nunaanni suliffeqalissutaasinnaangitsutut naliliiffigineqartut pineqarnerat tunngavigalugu atorneqartarpoq. Aalajangersakkami allassimasutut ilinniartitaanerit ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaanginnerat pillugu aalajangiineq aamma isumaliutinik allanik tunngaveqarsinnaavoq, taakkununga ilanngullugu ilinniartitaanermut politikikkut pissutigineqartut aallaavigalugit naliliisoqarpat ilinniartitaaneq pineqartoq pinnagu ilinniartitaanerit allat aallunneqarnissaat kissaatigineqartoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ilinniagaq ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasutut Ilinniartitaanermut ministeriaqarfiup akuermagaluarpaguluuniit Naalakkersuisut, piviusuni immikkoortumi oqartussatut, aqqiivigisinnaavaat, tassa Naalakkersuisut aalajangiisinnaapput Ilinniartitaanermut ministeriaqarfiup akuersinera taamaallaat ilaannakortumik ilinniagaqarnersiuteqarnermik kinguneqassasoq. Tamanna imatut paasineqassaaq ilinniagaqartoq assersuutigalugu ilinniarnermi taarsigassarsisinnaangitsaq imaluunniit immikkut tapiissutit ilaannik pisartagaqarsinnaangitsaq, aammalu ilinniarnernut akilerneqartartunut atatillugu tamanna kinguneqarsinnaasoq ilinniagaqartup assersuutigalugu ilinniarnermut akiliut nammineq akilissagaa. Tassa aalajangersakkap kingunerat Ilinniartitaanermut ministeriaqarfiup akuersinera Kalaallit Nunaanni ilinniagaqarnersiutinut tunngatillugu tamakkiisumik atuuttariaqanngitsaq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi sanilliullugu nutaajuvoq taamaattorli ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 17, imm. 2-mik ingerlatitseqqiinerulluni.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaata avataani ilinniartitaanernik, tassa ilinniartitaanernik Danmarkimi nunaniluunniit allani ingerlanneqartunik ilinniagaqarnersiutisiaqartitaanermut tunngavoq. Danmarkimi ilinniartitaanernut tunngatillugu aalajangersagaq ilinniartitaanernut Ilinniartitaanermut ministeriaqarfimmit ilinniagaqarnersiutisiaqaataasussatut akuersaangitsunut tunngassaaq, imm. 1, oqaas. siulleq takuuk. Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangersagaq Kalaallit Nunaata Danmarkillu avataanni ilinniartitaanernik ilinniagaqarnersiutisiaqaataasussatut akuersinermut atorneqarsinnaavoq. Taamaalilluni Naalakkersuisut Danmarkimi ilinniartitaanermik Danmarkimi Ilinniartitaanermut

ministeeriaqarfimmit ilinniagaqarnersiutisiaqaataasussatut akuerisaanngitsumik akuersisinnaapput, ilinniartitaanerit piumasaqaatinik nr. 1-4-mi taaneqartunik akuersisoqarsinnaanissaanut tamarmik naammassineqarsimasussanik eqqortitsiviusut pineqarpata. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq ”-sinnaavumik aalajangersakkamik” taaneqartartoq pineqarmat, piumasaqaatinik sisamanik tamarmiusunik naammassinnineq imaanngimmat ingerlaannartumik ilinniartitaanermik pineqartumik ilinniagaqarnersiutisiaqaataatitsinissamik akuersinermik kinguneqarnissaa, tassami tamanna aalajangersimasumik naliliinikkut pisarmat, siunnersuummi § 8, imm. 4 takuuk.

Ilinniagaqarnerup sivisussusaanik aalajangersakkami nr. 1-imi piumasaqaat ilinniagaqavinnerunissaanut taamaalillunilu pikkorissarnerussarnerup pineqassannginneranut tunngavoq, tamannalu aamma ilinniagaqarneq piffissaq tamaat ilinniartitsinertut aaqqissuunneqassasoq pillugu ilaatigut aamma nr. 2-mut tunngalluni. Tassunga peqatigitillugu piffissaq tamaat ilinniartitsineq pissutsit allat allanngorsimatinnagit tunngavissiissaaq aammalu pisinnaasanik qaffassaanerussalluni, aammalu ilinniagaqartoq allatigut sulinermigut imminut pilersorsinnaappat ilinniagaqarnersiuteqartitsinissamut tunngaviugunarnani. Aalajangersakkami nr. 3 eqqarsaatigalugu § 7, imm. 2, nr 2 qulaaniittoq innersuussutigineqarpoq, aammalu ilinniartiffimmut ilinniakkamik neqerooruteqartumut piumasaqaateqartoqarnissaanik aalajangersakkami nr. 4-mi eqqaaneqartut pillugit, § 7, imm. 2, nr. 3 oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 4-mut

Kalaallit Nunaata avataani ilinniarnernik akuersinermut atatillugu pissutsit Naalakkersuisut ilanngullugit isiginiagassaat aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Aalajangersagaq siunnersuummi § 7, imm. 3-mut naapertuunneruvoq, taamaattorli aalajangersakkami tassani aamma pineqarlutik Danmarkimi ilinniartitaanernik kiisalu Kalaallit Nunaata Danmarkillu avataanni ilinniartitaanernik akuersisarnermut tunngasut. Tamatuma saniatigut Danmarkimi ilinniartitaanerup Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfimp ilinniagaqarnersiutisiaqaataasussatut akuerisarigaluata ilinniagaqarnersiutisiaqaataannginnissaanik Naalakkersuisut aalajangiinissaannut piumasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Taakku aamma Naalakkersuisut Danmarkip Kalaallit Nunaatalu avataani ilinniartitaanerit ilinniagaqarnersiutisiaqaataanissaanik naliliinerannut atatillugu tunngavigineqassapput.

Aningaasaqarnermut suliffeqarnermullu tunngasortai eqqarsaatigalugit tamatuma kingunerissavaa assersuutigalugu akiliiffiusumik ilinniartitaanerup akuerineqarnaviannginna, ilinniartitaanermik akeqanngitsumik taama ittumik, aamma ilinniartitaanermik ilinniartitaanermut akiliiffiusumut assingusorujussuarmik peqareerpat. Suliffeqarnermut tunngatillugu piumasaqaatit taakku nunatsinni suliffeqarnikkut sulisunik ilinniartitaanermik pineqartumik ilinniarsimasunik piumasaqarnerannut tunnganerussapput. Assersuutigalugu USA-mi Tuluilluunniit Nunaanni inatsisilerinermik ilinniartitaanermik akuersineq tassunga atatillugu piumasaqaatinut naapertuunnavianngilaq, tassami ilinniartitaaneq taama ittoq nunatsinni suliffeqarfinni imaaliallaannaq atorneqarnaviannngimmat nunatsinni eqqartuussisoqarnerup ilusaata kingunerisaanik.

Aammattaaq aalajangersakkami allassimavoq ilinniagaqarnersiutisiaqaataatitsinissamut tunngasunik aalajangiinissami Naalakkersuisut avataanit ilisimasalinnik atuisinnaasut. Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq oqartussaasut suliassaqartuusut pisuni arlalinni Det Danske Evalueringsinstitutimut (EVA) Undervisningsministeeriaqarfimmi

naalagaaffimmi naliliisarfiusumut namminersortumut saaffiginnittarsimmata, Danmarkimi ilinniartitaanerit ilaat naliliiffigineqarsimanersut tusarniarneqarnissaat siunertaralugu.

Kiisalu naapertuussorineqarsimavoq ilinniartitaanermik taama ittumik ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasumik peqareernersoq ilanngutissallugu erseqqissumik tunngavissiisoqarnissaa. Aalajangersagaq nunap sumiinneranut piunasaqaatinut tunngangilaq, takukkit nunap sumiinneranut ilinniartitaanermut ataatsimiititaliaq pillugit tunngaviit. Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermik pineqartumut annerusumik minnerusumilluunniit assingusumik peqareerpat pineqartunut ilinniartitaanermik ilinniagaqarnersiutisiaqaataatitsinissap imminut akilersinnaanngitsutut isumaqarfiusunut atorpeqartussatut isumaliutigineqarsinnaavoq, ilinniaakkap ilinniagaqarnersiutaasinnaasup sumi neqeroortigineqarnera apeqqutaatinnagu. Assingusumik imalimmik akeqanngitsumik ilinniartoqarsinnaappat akiliilluni ilinniarnernut tunngatillugu Aalajangersagaq pingaartumik atorpeqarsinnaavoq. Tamatumunnga atatillugu ilinniartup ilinniakkamut tiguneqarnissamut piunasaqaatinik naammassinninnginnera pissutigalugu ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasumut assingusumut akuerineqarsinnaannginnera ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaatinneqarsinnaassaaq.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkap ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi maannakkut atuuttumi § 17, imm. 4 assigaa, ilinniakkat Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfimmit ilinniagaqarnersiutaasinnaasutut akuerineqarsimani apeqqutaatinnagu ilinniagaqarnersiutigineqarsinnaasutut akuerineqanngitsut avammut nalunaarutigineqarnissaat piunasaqaatigineqarluni. Allaffissornikkut aalajangersagaq taassuma assinga tunngivalugu ilaatinneqanngitsunik allattuivik avammut saqqummiunneqarnikuuvoq. Tassunga peqatigitillugu ilinniakkat siunnersuummi § 8, imm. 2 malillugu Naalackersuisunit akuerineqartut avammut saqqummiunneqassapput.

§ 9-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 18-imik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, siunnersuummilu § 7-mut 8-mullu ilassutaalluni.

Imm. 1-imut

Piffissamik killiliinermut akuersissutip atuutiinnartuaannarnissaa tunngaviuvoq, taamaattumillu akuersinermut tunngavigineqartut sulit atuunnerinik nakkutilliinissamut periarfissiisoqarluni, tassunga ilanngullugu inuiaqatigiit ineriartornerat aallaavigalugu ilinniartitaanermik sulit pisariaqartitsisoqarnersoq apeqqutaasinnaavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq tamakkerluni ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 18, imm. 2-mut naapertuuppoq.

Siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut namminneq ingerlatsinermikkut ilinniartitaanernik Namminersorlutik Oqartussanit pilersinneqarlutillu ingerlanneqartunik akuersisassasut, ilinniartitaanernik taakkuninnga akuersinermi ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasutut akuersisoqarnissaanik pisortatigoortumik qinnuteqarnissaq piunasaqaatigineqarani. Aalajangersagaq ilinniartitaanerit Namminersorlutik Oqartussat namminneq suliaasaqarfianni ingerlanneqartut pineqarnerannik tunngavilersorneqarpoq, taamaattumillu qinnuteqaammik

nassiussisoqarnissaanik piumasqaarneq malittarisassalersuinertut isigineqartariaqarluni, tassami Namminersorlutik Oqartussat Namminersorlutik Oqartussanut namminneq qinnuteqaammik nassiussinissaat tunngaviatigut pineqassammat. Ilinniartitaanernut Namminersorlutik Oqartussat avataaniittunut tunngatillugu aalajangersakkami oqaas. 2-mi allassimavoq pisuni taakkunani ilinniagaqarnersiuteqaataatitsinissamik qinnuteqarneq tamanna pillugu qinnuteqarnikkut pissasoq. Naalakkersuisut ilinniartitaanernut taakkununga tunngatillugu ilinniartitaanerit pitsaassusaannik naliliinissamut taamatulli periarfissaqanngillat tamannalu ilinniartitaanerit sullissiveqarfinnit Namminersorlutik Oqartussat ilitersortussaasaasa avataaniinnerinik pissuteqarneruvoq. Aalajangersakkami piffissaliusaaq taaneqartoq pineqartup pitsaassusaanik erseqqinnerusumik, aamma ilinniartitaanerup sunik piginnaasaqalissutaanissaanut tunngasunik naliliinissamut piffissaqarluarnissamik tunngavilersorneqarpoq.

Imm. 3-mut

Akuersissutip sivitsorneqarsinnaanerata qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu aalajangersagaq siunnersuutigineqarpoq, aammalu suliamik suliarinninnermi imm. 2-mi piffissaritinneqartup assinganik piffissaqartitsinissamik qulakkeerinninnissaaq aalajangersakkami aalajangerneqarpoq. Akuersineq nutaaq akuersissummut sivitsorneqarniartumut tunngaviusumik atatinnagu pissaaq, taamaammallu aallaqqaataaniit piumasqaatinit atugassaritinneqartunillu allaanerusunik piumasqaateqarsinnaalluni.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 18, imm. 3-mut naapertuunneruvoq. Aalajangersagaq naapertorlugu siunnersuutigineqarpoq akuersinermut atatillugu piumasqaateqarnissaaq periarfissaassasoq, tamatumaniilu assersuutigalugu pineqarsinnaapput ilinniarfik ilinniartitaanermik neqerooruteqartoq ilinniartitaanerup ingerlanneqarnera pillugu paasissutissanik nassiussisarnissamut pisussaaffilerneqarsinnaanera, taamatullu aamma ilinniartitaanerup aalajangersimasumik piumasqaateqarfiusumik ingerlanissaa piumasarineqarsinnaalluni, tamatumaniilu pineqartut tassaasinnaapput holdiniittut amerlassusissaa, ilinniartitaanerup sivilissusia, tiimit amerlassusiat il.il. Tamatuma saniatigut ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasutut akuersinerup taamaallaat ilinniagaqarnersiutinik aalajangersimasunik, soorlu assersuutigalugu akiliunneqarluni angalanernik, tassa naafferartumik tunniuttagaanngitsunik tunniussisoqarsinnaaneranik kinguneqarnissaanut aalajangiisinnaaneq aalajangersakkami tunngavissinneqarpoq. Ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik aqutsineq pillugu piumasqaat ilinniagaqarnersiuteqarnissamik qinnuteqaatit suliarineqarneranni ilinniarfiup ilinniakkamik pineqartumik neqerooruteqartup akuttunngitsumik suleqatigineqartariaqarneranut atatillugu isigineqassaaq.

§ 10-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 18, imm. 4-mut naapertuuppoq. Aalajangersakkap sunniuteqarluarnera pissutigalugu aalajangersakkap imaasa siunissami allaffissornikkut pinnani inatsisiliornikkut malittarisassaqartinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Aalajangersakkami akuersissutip ilinniakkatut tapersiivigineqarsinnaasutut akuerineqarnerata utertinneqarsinnaanera tunngavissinneqarpoq, ima paasillugu piffissaaq akuersissutip

atuuffissaa unitsinneqarsinnaasoq. Allatut oqaatigalugu suliniut piffissap akuersinerup atuuffiata naannginnerani aallartinneqartussaq pineqarpoq.

Aammattaaq akuersissutit utertinneqarneranni pisariaqalersinnaavoq ilinniakkami ingerlaqqiffiusumi ilinniartumut qiukkat atoriikkat utertinnissaat.

Aalajangersakkami nr. 1-ip assersuutigalugu pisumut uppernarsaammi tunngavigineqartut atorunnaarnerannut tunngavoq, tamatumani pitsaassutsikkut ajornartorsiutit, inuiaqatigiinni ilinniartitaanermik pineqartumik piumasaqarnermik allannguneq pineqarsinnaallutik, imaluunniit ilinniarfiup piumasaqaatit ilinniartitaanerup ilinniagaqarnerisuteqaataasinnaasutut akuerineqarneranut piumasarineqartut allatut malissinnaajunnaarpagit. Nr. 2-mi pingaartumik ilinniakkat ilinniagaqarumaneqarnerat pillugu apequummut tunngavoq, aningaasanullu tunngasut aamma ilanngunneqarsinnaallutik. Taassuma saniatigut aalajangersakkami nr. 3-p kingunerisaanik akuersissummik utertitsisoqarsinnaavoq ilinniarfik ilinniagaqarnerisutininik aqutsisinnaanngippat. Aalajangersakkami tassani ilinniarfiit ilinniagaqarnerisutisiaqaataasussatut akuersinerup ilaatut ilinniartunut ilinniartitaanermi ilinniartussanut tunngatillugu ilinniagaqarnerisutininik aqutsinerup ilaanik tiguisimasut pineqarnerupput.

Imm. 2-mut

Ilinniagaqarnerisutisiaqaataasussatut akuersinermik utertitsisinaanermut tunngavissanik naliliinermut atatillugu avataanit ilisimasalinnik atuisinnaanermut tunngatillugu sullissiveqarfiit taaneqartut qanoq ittuunerinik aalajangiinermi siunnersuummi § 7, imm. 3 aamma § 8, imm. 4 innersuussutigineqassapput.

§ 11-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq, siunertaallunilu kinaassusersiunngitsumik piumasaqaatit aallaavigalugit ilinniakkanik aalajangersimasunik ilinniagaqalersinnaanerup killilersornissaanik Naalackersuisut pisinnaatinneqarnissaat. Aalajangersakkami salliutillugu siunertaavoq suliffeqarnermut aningaasatigullu isumaliutersuutit aallaavigalugit ilinniakkanik aalajangersimasunik ilinniagaqalersarnerup killilersorneqarnissaa. Taassuma saniatigut ilinniakkanut immikkut aningaasartuutaaffiusunut tunngatillugu aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq. Kalaallit Nunaanni avataanilu ilinniakkanut tunngatillugu aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnerisutit pillugit nalunaarummi maannakkut atuuttumi § 15, imm. 4-mik aamma 5-imik ataatsimoortitsineruvoq.

Ilinniakkanut tapiiffisineqarsinnaasunut piumasaqaatinik nalinginnaasunik eqqortitsisunut tunngatillugu aalajangersagaq taamaallaat pingaaruteqarpoq. Tassunga peqatigitillugu aalajangersakkap kingunerisinnaavaa akuerineqartut killilersorneqarneri pissutigalugu ilinniarnersuteqartitsisoqarsinnaanngitsoq, naak ilinniagaqalersuttut piumasaqaatit nalinginnaasut aallaavigalugit ilinniarnersuteqarsinnaagaluartut. Taassuma saniatigut aalajangersakkami aamma pisinnaatitsisoqarpoq ilinniagaqalerniartut tapiissuteqarfigineqarnissamut eqqortitsisut akornanni piukkukkarnarnerpaanik toqqaanissamut piumasaqaatinik Naalackersuisut aalajangersaasinnaasut. Piumasaqaatit tulleriinnilersuinermilu piumasaqaatit tassunga atatillugu kinaassusersiorani

tunngavilersorneqassapput aammalu ilinniakkamut pineqartumut tunngatillugu piviusunik tunngassuteqassallutik. Piviusuni imigassamik atornerluisunik katsorsaasutut ilinniarnermut aammalu inuussutissarsiutigalugu timmisartortartut ilinniarnermut tunngatillugu killilersuisoqarpoq. Ilinniakkamik aallartitsinissamut immikkut misilitsinneq tunngavigalugu aamma tulleriinnilersuisoqarsinnaavoq, aammalu nammineq akiliuteqarnissamik piunasaqaateqartoqarsinnaalluni, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu taarsigassarsinermi immikkut aqqissuussinerit atorlugit. Akiliilluni ilinniakkanut immikkut aningaasartuutaaffiusartunut tunngatillugu taarsigassarsinermik immikkut aqqissuussinerit atorlugit nammineq akiliut pingaarnertullugu pissaaq, namminerlu akiliuteqarneq immikkut taarsigassarsinikkut nammineq aningaasalersorneqarsinnaavoq. Inuussutissarsiutigalugu timmisartortartut ilinniarnermut tunngatillugu massakkut taamatut pisoqarpoq.

Imm. 2-mut

Ilinniakkanut aalajangersakkami ilaatinneqartunut tunngatillugu piunasaqaatinik, immikkut piunasaqaatinik, amerlassusiliinernik tulleriinnilersuinermullu piunasaqaatinik avammut nalunaaruteqartussaataaneq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 12-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaannut atuuttumut sanilliullugu nutaajuvoq tassaanerullunilu ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi atuuttumi §§ 22-mik 23-millu ataatsimoortitsineq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami ilinniartitaanerit ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaangitsut pineqaraluartut ilinniagaqarnersiutisiaqartitsinissamut malittarisassaartitsisoqarpoq. Tassunga atatillugu erseqqissarneqassaaq ilinniartitaanerit pineqartut aalajangersagaq naapertorlugu ilinniartitaanernut ilinniagaqarnersiutisiaqartitsiviusut tunngaviatigut allannguuteqanngiinnassasut. Taaneqartulli naligiisitsinissamik tunngavimmik taaneqartartumit ilaannakortumik naleqqussarneqassapput tamatuma kingorna ilinniartut pisuni matumunnga assingusuni siusinnerusukkut ilinniartitaanermut aalajangersimasumut ilinniagaqarnersiutisiffiusimasuni ilinniagaqarnersiutisiaqartitsinissaq pillugu siusinnerusukkut aalajangiinermi taperserneqarsinnaassallutik. Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq ilinniartitaanerit aalajangiineq naapertorlugu ilinniagaqarnersiuteqarfiusut kingusinnerusukkut allanngorsinnaammata §§ 7 aamma 8 naapertorlugit ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasutut akuersinissaq aalajangiunneqarpat.

Aalajangersakkami allassimasutut atorneqarnissaani pisariaqarpoq immikkorluinnaq pissutissaqarnissaa, ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaangitsumut ilinniagaqarnersiutisiaqartitsinissamik aalajangiinermut tunngavissanik. Aalajangersakkami nr. 1-3-mi piunasaqaatit eqqortinneqarpata aalajangersagaq tunngavigalugu taamaallaat ilinniagaqarnersiutaqartoqarsinnaavoq. Piunasaqaatit taaneqartut ilinniartitaanernik ilinniagaqarnersiutisiaqaataatitsinermut tunngavigineqartunut naapertuutipjaarput, siunnersuummi §§ 7 aamma 8 takukkit. Tamatumani qitiusoq tassaavoq ilinniartitaanerup pineqartup suliffeqarnermit piunaneqassusia.

Aalajangersakkami imm. 1, nr. 2 taamaallaat tunngassuteqarpoq ilinniagaqarnersiutaqaataasinnaasumik taamatut ittumik assigisaanilluunniit ilinniakkamik peqanngippat, ilinniagaqartullu assersuutigalugu naammattunik karaktereqannginnini

pissutigalugu ilinniakkami ilinniagaqarnersiuteqarfiusinnaasumi ilinnialersinnaannginneranut tunngassuteqarani. Aammattaaq § 8, imm. 4, immikkoortut aappaannut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Aalajangersakkami imm. 1, nr. 3 ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiutisiaqarfigerusutamut tunngavoq aamma sivisussusiani aaqqissugaanerani lu piumasaqaatinut ilinniartitaanernut ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasunut atuuttunut tunngatillugu.

Imm. 2-mut

Ilinniartitaanermut ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaanngitsumut ilinniagaqarnersiutisiaqartitsinissami Nunatsinni sulisussanik ilinniartitaanermik pineqartumik ilinniarsimasunik pisariaqartitsisoqarnissaanik piumasaqaateqarnermi immikkut akuersisoqarsinnaanissaanik siunnersuuteqartoqarpoq. Immikkut akuersisinnaanissamik siunnersuut Nunatsinni sulisussanik ilinniartitaanermik pineqartumik ilinniarsimasunik pisariaqartitsisoqarnissaanik aalajangersakkap ilinniartitaanerup piffissaq tamakkerlugu suliffissaqaataasinnaanissaanik paasineqartarneranut atatinneqassaaq. Nunatsinni inunnut eqqumiitsuliornermut, nipilersornermut kulturikkullu ingerlataqarnermut tunngasuni ilinniarsimasunut taamatut suli suliffissaqaannginnera nassuerutigalugu siunnersuutigineqarpoq ilinniartunut pineqartunut taakkununga tunngatillugu immikkut akuersissuteqarnissamut erseqqissumik periarfissiisoqassasoq, tassami naliliisoqarmat inuiaqatigiit inunnik taamatut piginnaasalinnik atorfissaqartitsisut, piginnaasat piffissaq tamakkerlugu imaaliiallaanaq suliffeqalissutaasinnaannginnerat apeqqutaatinnagu. Anguniakkat tassaapput inuit immikkoortuni taaneqartuni sulisut. Tassaasinnaapput inuit assersuutigalugu isiginnaartitsinermik suliaqartut isiginnaartitsisutullu ilinniagaqarnissamik qinnuteqartut. Pisuni taamaattuni immikkut akuersissuteqartoqarsinnaavoq, naak Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi pineqartup piffissaq tamaat sulisorilerneqarsinnaanissaa ilimananngikkaluartoq.

Aalajangersakkap tulleriinnilersornerata aappaani inuit ilaasa peqqissutsimut tunngasut aallaavigalugit piffissaq tamakkerlugu ilinniarniarnermik ajornakusoortitsisinnaanerata eqqarsaatigalugu tunngavilersorneqarpoq. Aalajangersakkamik patsiseqarniartut inuttut atukkanik taama ittunik uppersarsaasinnaassapput, ilinniartitaanerup piffissaq tamakkerlugu ilinniartittut aaqqissuussaasinnaanik piumasaqaammit immikkut akuersissuteqarnissamut tunngavissanik.

§ 13-imut

Aalajangersagaq annerusumik ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 3-mik ingerlatitseqiineruvoq.

Lærlingit inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniartut ilinniarnertik tamaat sulisitsisumit maannakkut aningaasarsiaqarnerannut tunngatillugu aalajangersagaq isigineqassaaq. Taamaalilluni lærlingit (ilinniagaqartut) ilinniagaqarnersiuteqarnerannut aalajangersagaq tunnganngilaq. Atuarfimmi praktikkerneq pineqarpat Ilinniagaqarnersiutit § 6 malillugu akilerneqartartut lærlingimut toqqaannartumik akilerneqartarput.

Inuussutissarsiutinut ilinniarnertit inuussutissarsiutinullu ilinniatitaanermi pikkorissarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu praktikkerfiup akuerisaanissaanik ”-sinnaavoq tunngavigalugu aalajangersaanerup” pineqarnera pingaartumik tunngaveqarpoq.

Aningaasarsianut aningaasartuutitut tapiissutit akilerneqartarneri isumaqarpoq sulisitsisup lærlingimut aningaasarsianik akiliinissaa tapiissutit akilerneqarnissaannut piumasaqaataasoq.

Tapiissutit piviusuni akilerneqartarnerat pisarpoq ilinniagaqarnersiutitik aqutsiveqarfiup lærlingip ilinniakkamik aallartinneranik nalunaarsuigaangat, tassanilu praktikkerfik aamma nalunaarsorneqartarpoq, taamaalilluni lærlingip sulisitorineqarneranik qaammatikkaartumik uppernarsaanerit pillugit allattuiffik tunngavigalugu ingerlaannartumik akiliisoqartarpoq. Taamaalilluni sulisitsisoq qinnuteqaaterani akiliineq pisarpoq.

Aalajangersakkami nr. 1-imi lærlingit pineqarput inuussutissarsiutinut ilinniarnertit inuussutissarsiutinullu ilinniatitaanermi pikkorissarnerit pillugit Kalaallit Nunaanni inatsisit ataaniittut. Aalajangersakkami pineqarpoq Kalaallit Nunaanni malittarisassat malillugit lærlingip ilinniarnermik killilersuineq.

Aalajangersakkami nr. 2-mi pineqarpoq ilinniarneq Kalaallit Nunaanni malittarisassat malillugit ingerlanneqanngitsoq, kisiannili praktikkerneq Kalaallit Nunaanni pisarluni. Assersuutigalugu tassaasinnaavoq nujalerisutut ilinniarneq Kalaallit Nunaanni neqeroorutigineqanngitsoq, taamaammallu danskit malittarisassaatigut killersorneqartoq aammalu inuussutissarsiutinut ilinniarnertit inuussutissarsiutinullu ilinniatitaanermi pikkorissarnerit pillugit inatsisikkut killilersorneqarani.

§ 14-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 4, imm. 1-imi pingaarnerusutigut ingerlatitseqqiineruvoq. Tassunga peqatigitillugu oqaatigineqassaaq aningaaserivinni taarsigassarsiat akiligassalluunniit qularnaveeqqusernerisigut ilinniagaqarnersiuteqarneq atorunnaartoq, qularnaveeqqusiinerillu taamaattut atorlugit ilinniarnermi taarsigassarsiaqartarunnaarnera tamassumunnga pissutaavoq,

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami oqaasertani siullermi erseqqissarneqarpoq ilinniagaqarnersiuteqartitseriaatsit aalajangersakkami taaneqartut tassaasut ilinniagaqarnersiutitik akuersinermi atugassanngortinneqarsinnaasut. Soorlu allaqqasoq ilinniagaqarnersiutit tassaapput tapeeriaatsit aalajangersakkami taaneqartut tamarnik, taamaalillunilu assersuutigalugu stipendiat immikkullu ikiorsiissutit tassaapput ilinniagaqarnersiutit. Stipendiat imatut paasineqassapput aningaasat ilinniagaqartup inuuniarnermi aningaasatuutaanut matusissutissatut tunniunneqartut. Aalajangersagaq imm. 4-mut ilanngunneqarpat ilinniagaqarnersiuteqartitseriaatsit sorliit ilinniartitaanermi assigiinngitsuni sorlarni atorneqarnissaannik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaassapput. Matumani inatsisiliornerup allaffissornikkullu malittarisassaqaartitsinerup akornanni attuumassuteqartuni suleriaatsimik atuuttumik ingerlatitseqqinneq pineqarpoq. Aalajangersakkammi immikkoortut aappaanni erseqqissarneqarpoq nangitsilluni ilinniarnertit eqqarsaatigalugit ilinniagaqarnersiutit taakkununnga tunngatillugu klippekortimik aqqissuinerimik taaneqartartumik tunngaveqartut, taamaalillunilu killilikkamik aqqissuussinerusoq. Tamanna ilinniagaqartut qiugassanik aalajangersimasunik tunineqartarnerannut tunngavoq, taamaalillunilu qiugassap ataatsip qaammammi ataatsimi ilinniagaqarnersiutit assigigaat. Assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq klippekorti ataaseq

aaqqissuussinermi maannakkut atuuttumi 82-inik qiugassartaqartoq, aamma “killiliussaq”-mik taaneqartartoq.

Aaqqissuussinerup piffissami killilikkami atuunneranut apeqquut sinaakkummi qiugassaaruppat ilinniagaqarnersiaqartitsisinnaajunnaarneranut tunngavoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 2 taaguut “immikkut ikiorsiissutit” nassuiarneqarpoq, akerlianik immikkut ikiorsiissutit sorliit tunniunneqarsinnaanerannut tunngasut imm. 4 naapertorlugu nalunaarutinngorlugit malittarisassaqaartinneqarnissaat siunnersuutigineqarluni. Maanna assersuutigalugu atuakkanut imaluunniit bussinut qimuttuitsunulluunniit kortinut aningaasartuutit matussutissaannut tapiissutitut immikkut ikiorsiisoqarneq ajorpoq. Maanna taamaatsillugu ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi erseqqissarneqassaaq immikkut ikiorsiissutit sorliit tunniunneqarsinnaanersut sunillu piumasaqaateqarfiussanersut. Immikkut ikiorsiissutit imm. 2-mi taaneqarmata imaangilaq nalunaarutinngorlugu aamma taaneqassasoq immikkut ikiorsiissutit nalunaarummi taaneqartut tamarmik ilinniagaqarnersiutisiaatinneqassasut. Tassunga atatillugu aalajangersarneqarsinnaavoq taamaallaat immikkut ikiorsiissutinik taaneqartunik arlalinnik tunniussisoqarsinnaasoq taamatullu aamma siunnersuummi § 14, imm. 4 naapertorlugu aalajangersarneqarsinnaalluni assersuutigalugu immikkut ikiorsiissutit ilaat taamaallaat ilinniartitaanernut aalajangersimasunut atuutsinneqartut.

Imm. 3-mut

Ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 4, imm. 2 aalajangersakkap taarserpaa, aammalu stipendiat taarsigassarsiallu qaffasissusaasa aalajangerneqannginneranni Naalakkersuisut ilinniagaqartullu kattuffiisa akornanni isumasioqatigiinnissamut pisinnaatitsissutip tassani aalajangersarneqartup ingerlateqqinneqarnissaa siunnersuutaalluni. Soorlu oqaaseqaatini nalinginnaasuni oqaatigineqartoq ilinniagaqarnersiutit qaffasissusaannik Naalakkersuisut siunissami aalajangersaasarnissaat pillugu aalajangersagaq Inatsisinik Atortitsinermut Allaffiup piumasaqaataa tunngavigalugu ilanngunneqarpoq, taassumalu kingorna qaffasissutsit aningaasanut inatsimmi Inatsisartunit ukiumoortumik aalajangerneqartarunnaassapput. Inatsisinik Atortitsinermut Allaffik tamanna pillugu piumasaqarnera malillugu qaffasissutsit allaffissornikkut aalajangerneqartarnissaannik siunnersuuteqartoqaraluartoq inatsisit tunngavigalugit ikiorsiissutit sulii pineqarput.

Oqaatsimut ”isumasioqatigiinneq” tunngatillugu isumaqatigiinniavinnerit pineqanngillat, kisiannili nalilersuinissamik periarfissiilluni, aammalu nalunaarusiornikkut stipendiat taarsigassarsiallu qaffasissusaannik aaqqiinnissamut Naalakkersuisunut pisinnaatitsissut aalajangersakkami allanngortinneqarani.

Qaffasissutsit maannakkut atuuttut nalunaarusiornikkut ingerlateqqinneqartussatut ilimagineqartut eqqarsaatigalugit assersuutigalugu 2011-mut aningaasanut inatsimmi ersipppoq ilinniagaqartunut 18-it inorlugit ukiulinnut imaluunniit ilinniagaqarnissamut piareersarluni ilinniarnermi ilinniartunut kollegiani najugaqartunut ilinniagaqarnersiutit 2100 kr.-iusut. Kollegiami nerisitsisoqarneq ajorpat imaluunniit ilaannakortumik nerisitsisarnissamut periarfissaqarpat kostskoleni ilinniartunut nerisassanut tapiissutit qaammammut 1500 kr.-it imaluunniit 900 kr.-it tunniunneqartarput. Inuussutissarsiutinut tunngaviusumik ilinniarnerni ilinniartut sulisitsisumit akissarsiaqaartinneqanngitsut eqqarsaatigalugit 4200 kr.-it

tunniunneqartarput, kisiannili imaalillugu ilinniartut ilinniarnermut atatillugu akeqanngitsumik nerisaqartinneqartut ineqartinneqartullu ilanngaavigineqartarlutik. Nangitseqqilluni ilinniarnerni Kalaallit Nunaata avataani ilinniartut aammalu ilinniagaqarnissamut piareersarluni ilinniartut ukiunik 18-ileereersimasut 4500 kr.-inik tunineqartarput, kisiannili imaalillugu ilinniartut ilinniarnermut atatillugu akeqanngitsumik nerisaqartinneqartut ineqartinneqartullu ilanngaavigineqartarlutik. Taassuma saniatigut aningaasanut inatsimmi ersippoq Danmarkimi ilinniagaqarnissamut piareersarluni ilinniartut aamma nangitseqqilluni ilinniartut 4600 kr.-inik tunineqartarput, kisiannili imaalillugu ilinniarnermut atatillugu ilinniartut akeqanngitsumik nerisaqartinneqartut ineqartinneqartullu ilanngaavigineqartarlutik. Aammalu Kalaallit Nunaata Danmarkillu avataani ilinniartut 5125 kr.-inik tunineqartarput.

Aalangersagaq tassunga peqatigitillugu isumaqarpoq aningaasat taaneqartut Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut aqqiivigisinnaagaat, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu akit aningaasarsiallu ineriartornerat tunngavigalugu ingerlaavartumik aqqiisarneq pillugu malittarisassiorsinnaallutik.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 4, imm. 3-mik ingerlatitseqqiineruvoq, kiisalu ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarusiornermut atatillugu pingaarnerpaatut piginnaatitsineq pillugu aalajangersagaalluni pineqartumi nalunaarummut atuuttumut naapertuuttoq. Aalajangersakkami aamma tusarniaasussaataaneq inatsisitigut atuuttoq ingerlateqqinneqarpoq, taamaalilluni piginnaatitsissummik atuinermi pisariaqarluni kalaallit ilinniartut kattuffiisa tusarniarneqarnissaat, nalunaarutit atuutilersinneqannginnerani.

Tamatuma saniatigut aalajangersagaq immikkut ilinniagaqarnersiutisiaqartitseriaatsit pillugit malittarisassiornermut atorneqarsinnaavoq, assersuutigalugu timersullaqqissunut pimoorullugulu timersortartunut, taamatullu aamma immikkut ikiorsiinernik taaneqartartut pillugit malittarisassiorortoqarsinnaalluni, akiliunneqarluni angalanernut, atuakkanut angallanneqarnermullu aningaasartuutinut tapiissutinut, usit angallanneqarnerannut, utaqqiisaasumik ineqartinneqarnermut katsorsaanermullu aningaasartuutinut ataatsimut taaguusiussaasumik.

Tamatumunnga nangitsissutitut nalunaarutinngorlugu malittarisassiuunneqarsinnaavoq qaqugukkut akiliussilluni angalatitsisoqarsinnaanersoq, pisattat angallanneqarnerannut aningaasartuutit matussuserneqarsinnaanersut, najugaqarnermut aningaasartuutit aklilerneqarsinnaanersut, angallassinermut aningaasartuutinut tapiisoqarsinnaanersoq, atuagarsinermut tapiisoqarsinnaanersoq, kalaallisut atuartitsinermut pisariaqartillugulu atuartitseqqinnermut aningaasartuutit matussuserneqarsinnaanersut, ilinniarnerni taarsigassarsitsisoqarsinnaanersoq, katsorsaanermut aningaasartuutit matussuserneqarsinnaanersut, atuartitsinermi akitsuutit il.il. matussuserneqarsinnaanersut.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisinnaatitsissut assersuutigalugu ilinniartitaanernut aalajangersimasunut taamaallaat immikkut ikiorsiisoqarsinnaanera pillugu aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq, taamatullu aamma aningaasanut inatsimmi maannakkut atuuttumi periarfissatut aalajangiunneqartumi qallunaat ilinniagaqarnersiutaannut nuunnermi peqatigitillugulu ukiumoortumik angalanermut akiliunneqarsinnaanerni aalajangersagaq atorneqarsinnaalluni, nalinginnaasumik nassuiaatini allassimasuni aallaqqaasiutiniittut takukkit.

Piginnaatitsineq pillugu aalajangersagaq taamaalilluni ilinniartitaanerit sorliit pineqarnersut apeqquataatillugu ilinniagaqarnersiuteqartitseriaatsinut tunngatillugu assigiinngitsunik katiterinermut atorneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu aalajangiisoqarpat maanna malittarisassat naapertorlugit Piareersarfinni ilinniarneq ilinniagaqalernissamut piareersarnerusutut isigineqarsinnaasoq, taava aalajangiisoqassaaq ilinniagaqarnersiutit sorliit ilinniartitaanernut taama ittunut tunniunneqarsinnaassanersut.

Taamatutaaq aalajangersagaq malittarisassanik inaarutaasumik immikkut taarsigassarsinnaanermik pilersitsiviusunik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq.

Aammattaaq qanoq akulikitsigisumik sumullu akiliussilluni angalatitsisoqarsinnaaneranut malittarisassiornermut aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq, taamatullu aamma meeqqanut tapiissutisinnissami meeqqap ilinniartumi najugaqarnissaata piumasaqaataanissaa pillugu malittarisassiortoqarsinnaalluni.

Tamatuma saniatigut aamma atuartitseqqinnermut ilinniagaqarnersiuteqarnissap anguneqarnissaa siunertaralugu piumasaqaasiortoqarsinnaavoq taamatullu aamma ilinniartitaanernut aalajangersimasunut ilinniagaqarnersiutisiaqartitsinissamut piumasaqaasioqqittoqarsinnaalluni, taakkununga ilanngullugit assersuutigalugu taamaallaat ilinniartooq akissarsiaqarfiusumik ilinniarfissarsisimappat nunani allani tunngaviusumik inuussutissarsiutinut ilinniartitaanernut ilinniagaqarnersiuteqartitsisinnaanera pillugu.

Aammattaaq aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutisiaqarsinnaatitaanerup piffissalernerqarnera pillugu malittarisassiornermut atorneqarsinnaavoq, taamatullu aamma ilinniagaqarnersiutit ilinniartup angajoqqaavisa isertitaannut akileraaruteqaataasussanut peqatigitillugit iluarsineqartarnissaat malittarisassiorneqarsinnaalluni.

Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangersakkami allassimavoq piginnaatitsinermi aamma ilinniartitaanernut ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaangitsunut taamaattorli immikkut pissutissaqartillugu ilinniagaqarnersiutisiaqaataatinneqartunut ilinniagaqarnersiutinut tunngasut malittarisassiorneqarsinnaasut, siunnersuummi § 12 takuuk.

Imm. 5-imut

Aalajangersaq klippekorteqartitsinermik taaneqartartooq pillugu malittarisassanik, ilinniartitaanerup ingerlaqqiffiusup pineqartup sivissussusiligaanera naapertorlugu ilinniartitaanernut pineqartumut ilinniagaqarnersiuteqartitsisoqarsinnaanera pillugu malittarisassanik, immaqa immikkut pissutissaqartillugu qiugassanik tapiinissamut periarfissaliilluni, tassunga ilanngullugit bachelorinnngorniarnertaa kandidatinnngorniarnertaalu piffissamut tapiissuteqarfiusumut atatillugu ilinniartitaanernut marlunnut avinneqarsimasutut isigineqarsinnaanissaat pillugu malittarisassanik aalajangersaanermut atorneqarsinnaavoq. Taassuma saniatigut klippekortimik aaqqissuussineq assersuutigalugu akiliunneqarluni angalanernut qiugassat aalajangersimasumik amerlassusillit malillugit aamma killilersorneqartunut tunngatillugu qiugassatut ilusilersorneqarsinnaavoq.

§ 15-imut

Aalajangersakkap ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 5 taarserpaa.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq tapiissutit sulisitsisunut tunniunneqartussat annertussusilerneqarnissaat maannakut Naalakkersuisut pisinnaatitaaffigigaat. Ilinniagaqarnersiutinut suut atuunnerat naapertorlugu aamma ilinniagaqarnersiutit sulisitsisumut ilinniartuutilimmut akissarsianut tapiissutit tunniunneqartut nalunaarusiornikkut aalajangersarneqartarput, takuuk tamanna pillugu Inatsisunik Atortitsinermut Allaffiup tamanna pillugu piumasaqaataa. 2011-mut aningaasanut inatsimmi assersuutigalugu ersippoq sulisitsisunut ilinniartunik atorfinitsitsisunut sulisitsisut aningaasartuutaannut tapiissutit ukiumi siullermi 4370 kr.-inut aalajangerneqartut, taamaalilluni tapiissutit ukiumi ilinniarfiusuni tulliuttuni ilinniakkap suunera malillugu aaqqiivigineqartarput.

Aalajangersakkami immikkoortut aappaat isumaqarpoq aningaasat pineqartut Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut aaqqiivigisinnaagaat, tassunga ilanngullugit assersuutigalugu akit aningaasarsiallu ineriartornerat tunngavigalugu aningaasat ingerlaavartumik aaqqiivigineqartarnerat pillugu malittarisassiorneq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq pisinnaatitsinermik aalajangersagaavoq.

Aalajangersagaq assersuutigalugu akissarsianut tapiissutinik naatsorsuineq pillugu malittarisassiornermut atorneqarsinnaavoq.

Tamatuma kingorna piginnaatitsineq pillugu aalajangersagaq nalunaarutinngorlugit malittarisassiornermut atorneqarsinnaavoq, tassani sulisitsisunut ilinniartunik sulisoqartunut tapiissutini siunertaasoq malittarisassiorneqarluni, tamannalu sulisitsisut sapinngisamik amerlanerpaat suliffeqarnermi sulisunik ilinniarsimasunik pisariaqartitsinerup matussuserneqarnissaa siunertaralugu ilinniartunik naammattunik piginnaasaqalerfiusumik qaffasissusilimmik ilinniartitsiniarnermik ilungersuuteqarnermut peqataalluartinneqarnissaannik kissaateqarnermut atasutut isigineqassaaq.

Aammattaaq aalajangersagaq tapiissutinik aqutsineq pillugu malittarisassiornermut atorneqarsinnaavoq, taamatullu aamma malittarisassiorneqarsinnaalluni sulisitsisunut ilinniartunik sulisoqalersunut tapiissutinik erseqqissaaviusunik, kiisalu tapiissutit qaqugukkut unitsinneqartarnerannik aalajangersaaviusunik, tamannalu pikkajuttassaaq ilinniartuuneq pillugu isumaqatigiissutit atorunnaarnerini atorunnaarsinneqarneriniluunniit. Tassunga peqatigitillugu aalajangerneqarsinnaavoq tapiissutit akilerneqarnerannut atugassatut paasissutissanik pisariaqartunik sulisitsisoq nassitsissasoq.

Aamma tapiissutit kimit qanorlu aqunneqarnissaannut tunngasut aalajangersagaq naapertorlugu malittarisassiuunneqarsinnaavoq. Taamatuttaaq piginnaatitsissut atorneqarsinnaavoq tapiissutisinissamut piumasaqaasioqqinnermut, tassanilu pineqarsinnaapput ilinniartunik piffissaq tamakkerlugu atorfinitsitsinissamik piumasaqaatit piumasaqaatilluunniit allat sulisitsisup ilinniartulluunniit naammassisassaat.

Tapiissutit annertussusissaat tunniunneqartarnissaallu pillugit malittarisassat salliutillugu tapiissutit annertussusiannut piffissakkuutaartumillu tunniussisarnermut tunngassapput, tassanilu pineqarsinnaapput qaammatikkuutaartumik qaammatilluunniit pingasukkuutaarlugit

tunniussisarneq, taamatullu aamma malittarisassiortoqarsinnaalluni sulisitsisumut tunniussassanik naatsorsuineq annertussusiliinerlu piffissamut ilinniartup atorfeqarfīgisaanut tunngatillugu naatsorsorneqassanersut, imaluunniit tapiissutini ilinniartup piffissami tunniussiffiusumi sulisuunera tunngavigineqassanersoq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 13-imi aalajangersakkamik, ernialersuinnermut tunngasut marluuffīgisaannik ilaatigut allannguineruvoq.

Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfimmit ilinniagaqarnersiutinik tiguisarnerup aamma ernialersuinnginnissamik kinguneqarnera pissuteqarpoq kissaatigineqarmat qallunaat ilinniagaqarnersiuteqartitsinerannut nuunnissap akimisaarfissaqartinnginneqarnissaa.

Imm. 1-imut

Imm. 1 ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 13, imm. 1-imi 3-millu ataatsimoortitsineruvoq.

Aalajangersakkami oqaas. siullermi aalajangersarneqarpoq ernialersuineq aallartittassasoq ilinniartuq Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiutisiaqarunnaaraangat. Ilinniagaqarnersiutinik inatsisinut naapertuummik tigusineq isumaqarpoq ilinniagaqarnersiutisisarnissami piunasaqaanik ilinniagaqartoq eqqortitsissasoq, tassanilu ilaatigut ilinniagaqarup ingerlanneqarnissaa pisariaqarluni, takuuk § 2 imm. 1, nr. 2, taamaattumillu tamanna maanna ernialersuilertarnermut tunngasuni pingaaruteqalerluni. Aalajangersakkami aamma allassimavoq ernialersuinnermi taarsigassarsiaviit, ernialiussat akilersuutinillu akiliutigisanik ilanngaait pineqartut, taamatullu aamma ernialersuineq ullormiit ullormut pisarluni.

Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangersakkami allassimavoq ernialersuineq qaqugukkorpiaq aallartinneqassanersoq, tamannalu tassaavoq ilinniagaqarnersiutit unitsinneqarnerannit aqagukkut. Aningaasanut inatsimmi pinnani ilinniagaqarnersiutit pillugit inatsimmi erniat procentissaannik aalajangersaanissamik tunngaveqarneq ilinniarnermi taarsigassarsiat erniakitsuuginnarnissaannik taamaalillutillu aningaasaqarnermi politikikkut isumaliutaannginnissaannik ilinniartitaanermi politikikkut ersersitsiniarnerup malunnartinneqarnissaanik kissaateqarnermik pissuteqarpoq. Diskonto 1 %-imik ilasaq 1996-imut aningaasanut inatsimmi akiitsunut 1. august 1995-ip kingorna akiitsuulersunut ernialiussanut naapertuummat. Aalajangersagaq erniat annertussusaasa ukiumut ernialiussanut aalajangersagaavoq, tassani erseqqissarneqarluni erniat ukiumoortumik erniat procentissaattut aalajangersakkanit amerlanerussanngitsut.

Aalajangersakkami oqaas. aappaani qaqugukkut ernialiisoqartarnera taakkartorneqarpoq. Ukiumoortumik ernialiisarnermi aamma erseqqissarneqarpoq ukiumoortumik erniat ernialerneqartartut, taannalu ingerlaavartumik erniaqartitsinermi immikkut ernialersuinikkut piunasaqaataavoq. Taarsigassarsiat amerlassusaat ukiumut ataasiarluni naatsorsorneqartarput tamatumalu kingorna erniat taarsigassarsiat amerlassusaasa erniaat naatsorsorneqartarlutik, tassa taarsigassarsiaviit ernialikkat akilersuutigisimasanik ilanngakkat.

Imm. 2-mut

Ilinniarnermi taarsigassarsianik ernialersuinnermut tunngatillugu immikkut akuersissuteqartarneq pillugu aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 13, imm. 4-mut naapertuuppoq, ilinniagaqarnersiutinillu pisussaallugit pinngitsuukkanut ilinniartup pisuussutiginnngisaanut immikkut pisoqartillugu imaluunniit ilinniagaqarnersiutisinnnginneq sivikitsuinnaasimatillugu atornerqartussatut isumaliutigineqarsinnaalluni.

§ 17-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 14-imik annertuumik ingerlatitseqqinneruvoq, tassanili erseqqissarneqarpoq ilinniagaqarnersiutinik unitsitsigallarneq pineqartoq, ilinniartitaanermik pinnani. Taamaalilluni siunnersuummi § 16-imi pingaarnertut malittarisassamut ilinniarnermi taarsigassarsianik ernialersuinnermut tunngasumut naapertuutsitsisoqarpoq.

Imm. 1-imut

Pissutaasut pineqartut tassaapput pisut utoqqatsissutaasinnaasut. Taamaattumik ilinniartup unitsitsinerup kingorna pissutsit taamaatsillugit ernialersuinnermut tatineqarnissaa naapertuussorineqanngilaq, tassami ilinniarnermi unitsivinnerqartutut isigineqanngimmat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ilinniagaqarnersiutinik unitsitsigallartarnermut tunngasuni killiliisoqarpoq. Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit utaqqiisaasumik unitsinneqarnerisa piffissaligaanngissinnaannginnerannut takussutissaavoq. Unitsitsivissornissamut killiliussaqaq tassunga atatillugu ukiumut ataatsimut aalajangersarneqartussatut siunnersuutigineqarpoq, tamannalu siunnersuummi § 20, imm. 1-imut naapertuuppoq. Ilinniagaqarnersiutinik unitsitsigallarnermit unitsitsivinnermut ikaarsaariarnermi ernialersuinnerup piffissamut ukiumi ataatsimi ilinniagaqarnersiutisiaqarsimanngiffigisap kinguninnguanit aallartissaaq.

§ 18-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 15-imik ingerlatitseqqinneruvoq allanngortillugu.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1 ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 15, imm. 1 aamma 2-mik ataatsimoortitsiviuvoq.

Aalajangersakkami ilinniarnermi taarsigassarsianik ilinniartup iliniakkamik aallartitseqqinnerinnermi iliniakkamilluunniit nutaamik ilinniagaqarnersiutisiaqaataasumik aallartitsinnnginnermi taarsigassarsiarisaanik ernialersuinnermut pineqarpoq.

Aalajangersakkami pisoq ilinniartup ilinniarnerninik naammassinninnermi unitsitsigallarnerunngitsumilluunniit unitsitsivinnermi, tak. siunnersuummi § 17, imm. 1, kingorna ilinniartitaaneq ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasoq tunngavigalugu ilinniagaqarnersiutiseqqittalerfigisaa pineqarpoq.

Ernialersuinnerup unitsikkallarnerqarnissaanut piumasaqaataavoq ilinniartup Namminersorlutik Oqatussanit imaluunniit Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfimmit

ilinniagaqarnersiutisisaleqqinnissaa. Tamatuma kinguneraa ilinniartuq nutaamik ilinniagaqalerpat ilinniakkamilluunniit unitsissimasamik aallartitseqqippat tamatumunngalu peqatigitillugu ilinniagaqarnersiutisiaqanngippat ernialersuinerup ingerlaannarnissaa.

Ernialersuinerup unitsikkallarneqarfigisaanut tunngatillugu tamanna piffissamit ilinniartup ilinniarnerninik ilinniagaqarnersiutisiaqartitsiviusumik aallartitsiffigisaanit aallartitseqqiffigisaaniilluunniit aallartissaaq, tassa assersuutigalugu ilinniagaqarnersiutisiaqalersinnaaffimmi tunniussiffimmiluunniit pinnani, naak piffissartaa taannaqqissaajusinnaagaluartoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 15, imm. 3-mik ingerlatitseqqinneruvoq siunnersuummilu § 16, imm. 1-imi ernialersueqqilernermit atalluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 15, imm. 4-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Ernialersuinermit tunngatillugu immikkut akuersissuteqarnissamut aalajangersagaq pineqarpoq, § 17-imi imm. 1-imi taaneqartutut pisoqarpat immikkulluunniit pissutissaqarpat.

Immikkut pissutissaqarneranik naliliinermi ilanngunneqarsinnaavoq § 17, imm. 1-imi taaneqartunik pissuteqarluni sivikitsuinnarmik unitsitsisoqarsimanersoq. Taamatuttaaq ilanngunneqarsinnaavoq pissutsit ilinniartumut tunngatinneqarsinnaangitsut pineqarnersut.

§ 19-imit

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 16-imit ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami Naalakkersuisut ilinniartumut ernialersuinerup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit unitsitsinermik nalunaarnissamut, imaluunniit ernialiussaareersunik tamakkiisumik ilaannakortumiilluunniit isumakkeerinnissamut periarfissinneqarput.

Aalajangersakkami allassimavoq taamaatitsineq isumakkeerinerluunniit ilinniartumut allakkatigit nalunaarutigineqassasoq, ilinniartup akiitsoqarnerminut tunngatillugu ilisimanninnerunissaa siunertaralugu, taamatulla aamma aalajangiinerup annertussusia sivilissuserisinnaasaalu allakkatigit nalunaarummi allassimassalluni.

Aalajangersakkami nr. 1-imit oqaasertaliinerup kinguneraa ernialersuinerup unitsilluinnarneqarnissaata ernialersuinermilluunniit ilinniartumut malittarisassat atuuttut malillugit ernialersuinermit qajassuussinerusumik aalajangersaanissap periarfissaqarnissaa. Tamatuma saniatigit ernialersuinnginnissap piffissamut killilerneqarsimanissaa piffissalernerqarsimanninnissaaluunniit siunertaavoq.

Ernaliussaareersunik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerinnissami pisariaqarpoq immikkut pissutissaqarnissaa. Tassa immikkorluinnaq pissutissaqartoqassaaq.

Immikkut pissutissaqarnersoq naliliinermi assersuutigalugu ilinniartut ilinniakkamik suli ingerlataqanngitsut piffissamilu sivisuumi taamaaginnartussatut naatsorsuutigineqartut ilinniagaqarnersiutisiaqanngitsulli pineqarsinnaapput.

Naalackersuisut aalajangersakkamik atuisinnaapput namminneq ingerlatsinermikkut ilinniartulluunniit qinnuteqarneratigut.

§ 20-mut

Aalajangersagaq ataatsimut isigalugu ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 17-imik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Ilinniarnermi taarsigassarsiat taarsersorneqarnerisa qaqugukkut aallartinneqartarnissaa aalajangersakkami taakkartorneqarpoq.

Allassimasutut aallarteqqiffissaq ilinniartitaanerup naammassineqarneranut taamaatinneqarneranulluunniit attuumassuteqarpoq, taamatullu piffissamut ilinniartup ilinniagaqarnersiutisiaaruffigisaanut ernialersuinnermut tunngasuni atuuttumut pinnani. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq taarsersuinnerup ernialersuinnermit ilungersuutaanerunera.

Aalajangersagarli siusinnerusukkut piumassutsimik taarsersuilersinnaanermut aporfissaanngilaq. Tassunga atatillugu aamma ilinniartup suli ilinniarnerni taarsersuineq aallartinneqarsinnaassaaq. Tamanna aamma ilinniartoq akiitsuminik tamarmiusunik ataatsikkut taarseerusuppat atuutissaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami taarsersuinnerup ilinniartitaanerup naammassineqarnerata kingorna ilinniartitaanerup taamaatinneqarnerata kingorna kingusinnerpaamik qaammatit pingasut qaangiunneranni aallartinneqarnissaa pillugu imm. 1-imi pingaarnertut malittarisassami pineqanngitsut taakkartorneqarput.

Siunnersuummi § 17, imm. 1-imi ilinniarnermi taarsigassarsianik ernialersuinnermut tunngasumi taamatulli immikkut akuersissuteqartoqarsinnaaneq aalajangersakkami taaneqarmat, tamatumunnga nassuiaatit takukkit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami allassimavoq pisuni taakkunani taarsersuisussaataaneq ingerlaannaq atuutilerneq ajortoq, aatsaalli atuutiler tartoq Naalackersuisunit, tassa oqartussaasunit suliassaqartuusunit tamatumunnga piumasaqartoqartillugu.

Taarsersuinnerup aallartinnissaanik Naalackersuisut naliliineranni ilanngunneqassaaq ilinniakkamik unitsitsineq utaqqiisaasutut suli isigineqarnersoq imaluunniit unitsitsivittoqarnersoq. Unitsitsineq unitsitsigallarnerusutut naliliiffigineqarpat ilinniartup ilinniarnermi taarsigassarsiaminik taarsersuilerneqarnissaa naapertuussorinangilaq.

Tamatumunnga peqatigitillugu taaguummi ”unitsitsigallarnermi” pineqarpoq ilinniartitaanermik aallarteriikkamik unitsitsinerup pineqarnissaa.

Imm. 4-mut

Aalajangersagaq ilinniartuq nutaamik ilinniagaqalernat ilinniakkaminilluunniit unitsitamik aallartitseqqippat tamatumunngalu peqatigitillugu Namminersorlutik Oqartussanit imaluunniit Ilinniartitaanermut ministeeriaqarfimmit ilinniagaqarnersiutisinnissamut piumasaqaatinik naammassinnippat taarsersuinissap unitsikkallarnejarnissaanut tunngavissiiviuvoq. Ilinniartup tamatumunnga peqatigitillugu ilinniagaqarnersiutisinnissamut piumasaqaatinik naammassinninnissaanik piumasaqarneq ilinniartup ilinniakkamik ingerlataqarnissaata qularnaarneqarnissaanik kissaateqarnermik pissuteqarpoq.

Aalajangersakkami immikkoortumi kingullermi piffissami taarsersuisussaanerup atuuteqqilernerani taamaallaat pineqarpoq ilinniarnermi siusinnerusukkut taarsigassarsiasimasat, tassami taarsigassarsiat ilinniartitaanermik nutaamik ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasumik aallartitseqqinnerup aallartitsinerulluunniit kingorna taarsigassarsiasut imm. 1-imi malittarisassaqaartinneqassammata.

Aalajangersakkamut tunuliaqutaavoq ilinniartitaaneq aallarteqqinneqartillugu ilinniartitaanerluunniit ilinniagaqarnersiutisiaqaataasinnaasoq nutaaq aallartinneqartillugu ilinniartup ilinniarnermi taarsigassarsiaminik taarsiinnaanngitsussatut isigineqarnera.

§ 21-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 18-imi ingerlatitseqqinneruvoq ilinniarnermilu taarsigassarsiat akilersorneqarnissaannut pingaarnertut killiliussinissaq siunertaalluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq ilinniarnermi taarsigassarsianik taarsersuinerup sivisunerpaaffissaa. Sivisunerpaamik ukiuni 15-imi akilersuititsinikkut ilimagineqarpoq ilinniartut taarsigassarsiasimasut tamarmik mianersuussilluni atugassaqaartitsiviusumik taarsersuinissamut periarfissaqassasut. Qaammammut akilersuutit ikinnerpaamik 500 kr.-iunissaannik piumasaqarnikkut taarsigassarsiat ilaannut piffissaq akilersuiffiusoq sivisunerpaamik akilersuinissamit sivikinnerussaaq. Piffissap akilersuiffiusup taarsigassarsiat ilaannut piffissamit sivisunerpaamik akilersuiffiusussanit sivikinnerusinnaanera pillugu malittarisassaqaarneranut tunuliaqutaavoq piffissaq akilersuiffiusussaq sivisunerpaaq pissutigalugu ilinniartup aningaasaqarnikkut sapinngisassaatur naatsorsuutigineqartariaqartumit minnerusumik qaammammut akilersuiffiusumik akilersuinissamik aqqissuussinernik isumaqatigiissuteqartoqannginnissaanik aalajangersaasoqannginnissaanillu qularnaarinissamik kissaateqarneq.

§ 20, imm. 1-imut nassuiaatini allassimasutut ilinniartut ilinniagaqarnermut akiitsunik tamarmiusunik ataatsikkut akiliinissat imaluunniit ilinniartup kissaatigippagu qaammammut 500 kr.-it sinnerlugit akiliinissaa piumasarineqanngilaq.

Imm. 2-mut

Taarsersuisussaataaneq unitsikkallarnejarsimatillugu naapertuussorineqanngitsumik taamaanngippat akilersuiffissap sivisunerpaaffissaata sivikillineqarnissaa aalajangersakkami tunuliaqutaavoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkakut ilinniartuq pisussaaffilerneqarpoq oqartussaasunik Naalakkersuisunik akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnissamut. Isumaqatigiissuteqartoqarsimassalluni piffissaq taarsersuiffissaq nallertinnagu, qularnaarniarlugu taarsersuinerup § 20-mi aalajangersarneqartumit kingusinnerusukkut aallartissimanissaa.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkakut Naalakkersuisut pisussaatinneqarput ilaatigut ilinniartut akilersuinissamik isumaqatigiissuteqaqqusinissamut ilaatigullu akilersuinissamut piumasaqaasiornissamut, ilinniartuq isumaqatigiissusiorumangippat. Aalajangersagaq taanna tunngavigalugu Naalakkersuisut namminneq ilinniartumut taamatut isumaqatigiissusiorumangitsumut akilersuititsinissamut aqqissuussisinnaapput.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami Naalakkersuisut imm. 1-imit immikkut akuersissuteqarsinnaatinneqarput, imaalillugu akilersuinerup sivisunerpaaffissaa qaangerneqanngippat akiligassanngortut akilerneqarnissaannut piffissaliussaq sivitsorneqarsinnaanngorlugu taarsersuinerluunniit oqilisaassiffiulersillugu.

Oqilisaassisoqassappalli kinguartitsisoqassapalluunniit piumasaqaataavoq ilinniartup pissutsinik aalajangersakkami taaneqartunik ikinnerpaamik ataatsimik uppersaasinnaanissaa.

Immikkut pissutissat allat tassaatinneqarput pisut ilinniartumut tunngatinneqarsinnaanngitsut pisunilu ataasiakkaani taarsersuinnarnissaq naapertuutinningsoq.

§ 22-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 19-imik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami akilersuinissamik isumaqatigiissutaasumik aalajangersagaasumilluunniit malinninnginnerup inatsisitigut sunniutigisassai taakkartorneqarput. ”Annaasassaa junnaarlugit akileeqqusineq” tassaatinneqarpoq akiligassaqarfiup aningaasartuutitut akileeqqusinermut atatillugu kiisalu akiitsut akileqquneqarnerannut atatillugu aningaasartuutigisaminut annaasaqannginnissaa.

Akiitsut akileqquneqarsimappata taarsiinissaq siunissami tamanna pillugu malittarisassani malittarisassaqartinneqassanngilaq, taamaattorli tamanna pillugu malittarisassat atuuttut naapertorlugit akiitsutut malersugassanngortinneqarsinnaallutik.

Aalajangersakkami Naalakkersuisut pisuni tamani immikkut akuersisinnaatitaanatik akiitsunik unitsitsinissamut pisussaatinneqarput. Akiitsunilli unitsitsinermi piumasaqartoqarneratigut pissaaq, imaalillugu ilinniartuq akiitsuminik akiliisnaatinneqarluni akiitsut sinnerisa inaarutaasumik unitsinneqannginneranni.

§ 23-mut

Aalajangersakkami ilinniagaqarnersiutit pisassarinagit tigusimasat taarserneqartarnerannut tunngasut malittarisassaqartinneqarput. Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit

Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 21-mi malittarisassat ilaannik ingerlatitseqqinneruvoq, taamatullu aamma ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi allaffissornikkut aalajangersakkat marluk aalajangersakkamut ilanngunneqarnissaat siunnersuutigineqarluni.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkamut pissutaapput pisunik oqartussaasut suliassaartuusut kukkunikkut imaluunniit ilinniartup eqqunngitsumik amigartumilluunniit paasissutissiineratigut ilinniagaqarnersiutinik ilinniartup pisassarinnigisaanik tunniussinerannik ilinniartullu ilinniagaqarnersiutit taamaattussaannigitsumik tunniunneqarnerannik ilisimanniffigisaanik ilisimannittariaqaralarfigisaanilluunniit pisoqarsinnaaneranik isumaliuteqarnermeersuuvoq.

Pisuni taakkunani taarsiinissamut tunngasut inatsisitigut tunngavigisani nalinginnaasuni malittarisassaartinneqarnerat apeqqutaatinnagu naapertuussorineqarsimavoq tamatuma inatsimmi erseqqissarneqarnissaa, taamaalilluni ilinniartup tamanna ilisimaqqissaarniassammagu. Paasissutissat eqqunngitsut amigartulluunniit tassaapput paasissutissat ilinniagaqarnersiutisiaqartitsineranut pingaarutillit paasissutissalluunniit taakku allannguuteqarnerat, siunnersuummi § 2, imm. 2 takuuk.

”Peqquserlulluni” tassaatinneqarpoq ilinniartup ilinniagaqarnersiutit pisassarinagit tiguneqarnerinik ilisimanninneranut ilisimannissimasariaqaralarneranulluunniit attuumassuteqartoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi atuuttumi § 71, imm. 1 aamma 2-mi aalajangersakkamik allaffissornikkut aalajangersagaasumik atueqqinneruvoq.

Aalajangersakkami imm. 1 ilassuserneqarpoq aalajangersagarlu taarsersuisussaataitaneq aamma ilinniagaqarnersiutinut pisussaanaqigut tigusanut ilinniartup peqquserlunnani tigusimasaanut atuuttoq, tamatumani pisussaasat kisiisa tigungmiinnarneqarnissaannik tunngaveqarneq aallaavigineqarluni.

Tamanna assersuutigalugu atorneqarsinnaavoq § 2, imm. 1, nr. 2-mi ilinniakkamik ingerlatsinissamik piumasaqaat naammassineqarsimanngippat. Pisuni taakkunani ilinniagaqarnersiutit pisussaanaqigut pisartagarineqarsimassapput.

Tassunga atatillugu aalajangersagaq aamma sulisitsisunut ilinniartuutilinnut akissarsianut aningaasartuutinut tapiissutinut tunngatillugu atorneqarsinnaavoq.

Ilinniagaqartunut ilinniarnerminnik unitsitsisunut tunngatillugu iliuuseqartussaataitanermik aalajangersagaq aamma imaqarpoq, tassa ilinniagaqartut unitsitsineq tassunga pissutaasut pillugit oqartussanut ilinniagaqarnersiutinik aqutsisunut ilisimatitsissammat. Aalajangersagaq taanna ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 71, imm. 1-imik atueqqinneruvoq.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 71, imm. 3-mik ingerlatitseqqinneruvoq inatsisinngorlugu aalajangersarneqartussatut siunnersuutigineqartoq.

Aalajangersakkap pisuni ilinniagaqarnersiutinik tunniussisoqarsimanerani ilinniartitaanerulli ilinniagaqarnersiutinik tunniussineranut tunngaviusup aallartissimanngisaannarnerani

atorneqartussatut isumaliutigineqarpoq, tamatumani pingaartumik ilinniartitaanerup aallarteqqammernerani ilinniartitaanermik unitsitsineq pineqarsinnaavoq. Ilinniartooq ilinniakkap aallartinneranut atatillugu illoqarfimmu ilinniarfissamut akiliunneqarluni angalatinneqarnikkut naafferartumillu tunniuttakkanik pisartagaqarnikkut ilinniagaqarnersiutisartoq taamaattoorli ilinniarnissani misililluarnaguluunniit piffissap sivikitsuarsuup qaangiunnerani ilinniakkaminik unitsitsinnartoq pineqarsinnaavoq. Matumani pineqarpoq ilinniartitaanermi periarfissat misilerarneqarsimanngitsut taamaattumillu ilinniartitaanerup suuneranik paasinnissimasinnaannginneq.

Piumasaqaataavoq ilinniakkamik unitsitsineq naammaginangitsumik tunngavilersimanissaa. Taamaalilluni pisoqarsinnaavoq ilinniarnernup aallartinneqavinnnginnera tamannali naapertuuttunik pissuteqarluni, ass. napparsimanermik. Pisut tamakku aalajangersakkami pineqartut avataaniipput.

§ 24-mut

Aalajangersagaq Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 21-mi aalajangersakkat ilaannik ilinniagaqarnersiutinik pisussaanaqit tigusanik ernialersuisarnermut tunngasunik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 21, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami piffissaq aalajangersarneqarpoq ilinniagaqarnersiutit eqqunngitsumik amigartumilluunniit paasissutissiinerup kingunerisaanik tiguisup tiguisasaasa ernialersorneqarfissaat aalajangersarneqarpoq. Pisuni taakkunani ilinniartooq piffissami tiguisiffimminiilli ilinniagaqarnersiutinik tigusaminik pisussaananani ilisimannilluinnartutut isigineqarmat siunnersuutigineqarpoq ernialersuineq piffissamit tassanngaanniilli atuutilissasoq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 21, imm. 3-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersagaq ilinniartup ilinniagaqarnersiutinik pisussaanaqit tigusinermik nammineq pisuussuteqarfiginngisaanut tunngasut pineqarput. Tamatuma saniatigut piffissaq peqquserlulerfiusoq piffissamut ilinniagaqarnersiutit tiguneqarfigisaanut pissutsinulluunniit ilinniagaqarnersiutit pisussaanaqit tiguneqarnerannik tunngaviusunut naapertuuttuaannangilaq. Tamanna ilinniartup pisut ilaanni aatsaat kingusinnerusukkut pissutsinik peqquserluttoqarneranik ilisimannilertarneranik pissuteqarpoq. Taamaattumik piffissamut ernialersuilerfiusumut piffissaq tigusaqarfiusoq pingaaruteqanngilaq, piffissarli tiguisup pisussaanaqit ilinniagaqarnersiutisimanerminik ilisimannilerfigisaatut isigineqartariaqartoq pingaaruteqarluni.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 21, imm. 4-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Ilinniagaqarnersiutit peqquserlunnani tiguneqarsimasut qanoq ernialersorneqassanersut aalajangersakkami allassimavoq taamatullu aamma ernialersuutit sorliit atorneqassanersut allassimalluni.

Ernialersuinermi taarsigassarsiat tamarmiusut ilaatinneqarput, ernialiussat ilanngullugit akilersuutigisimasat ilanngaatilugit ernialersuinerlu ullormit ullormut pissaaq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq erniat annertussusaasa ukiumoortumik erniat takussutissarigaat, tamatumani erniat ukiumoortumik ernialiussanit annertunerussanatik.

Ukiumoortumik ernialiinermi aamma ukiumoortumik erniat erniaannik naatsorsuisoqartarpoq ingerlaavartumik ernianut tunngasuni nalinginnaasumik ernialersuissutitut. Taarsigassarsiat inerneru ukiumoortumik naatsorsorneqartarput, tamatuma kingorna inernerisa naatsorsukkat erniaat naatsorsorneqartarlutik, tassa taarsigassarsiat tamarmiusut ernialikkat akilersuutigisanik ilanngakkat.

§ 25-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 22-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 22, immikkoortut siullianni oqaasertat siulliannik ingerlatitseqqinneruvoq.

Ilinniagaqarnersiutit pisusaanagit pissarsiarineqarsimasut ilinniarnermi taarsigassarsiannngortinneqarsinnaanerannik aalajangersakkap kinguneraa Naalakkersuisut ilinniagaqarnersiutisianik taarsigassarsiannngortitsisinnaaneratik illuanulli pinnani. Aalajangersakkami tunuliaqutaavoq peqquserlunnani tiguisup peqquserlunnani aningaasanik tiguisaminik atuikkajunnera taamaalillunilu ingerlaannaq pissarsiaminik utertitsinissamut periarfissaqartanninnera. Taamaattumik ilinniagaqarnersiutisiat taama ittut ilinniarnermi taarsigassarsiatut pineqarnissaat naapertuussorineqarsimavoq.

Ilinniagaqarnermi taarsigassarsiannngortitsinissamut piumasaqaataavoq ilinniartup pisusaanagit tapiissutisiaminik ingerlaannaq akiliisinnaannginnissaa. Tamatuminnga naliliinermi ilanngunneqassaaq ilinniartup imminut napatinnissamut aningaasanik sinneqarnissaa. Naliliineq tapiissutit piaarinani pineqarsimanerisa kingunerannik qajassuussinerussaaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 22, oqaass. aappaannik ingerlatitseqqinneruvoq.

Ilinniagaqarnersiutit pisusaanagit pissarsiarisimasat imm. 1 naapertorlugu ilinniarnermi taarsigassarsiannngortinneqartarnerisa kinguneraa ernialersuinerup utertitsinerullu siunnersuummi §§ 16-22 naapertorlugit ilinniagaqarnermi taarsigassarsianik ernialersuineq taarsersuisarnerlu pillugit malittarisassat nalinginnaasut naapertorlugit malittarisassaqartinneqarnera.

§ 26-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 24-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Nr. 1-imi 2-milu aalajangersakkani qularnaarniarneqarpoq nerisanut akiliutinut, tassa ullaakkorsiutinut ullormullu ataasiarluni kissartunut ilinniartut ineqarfianni allanilu najugaqarnermut akiitsoqartoqalinnginnissaa.

Aalajangersakkami nr. 2-mut tunuliaqutaavoq Namminersorlutik Oqartussat ilinniartut ilinniartunut ineqarfinni najugarititanilu allani Namminersorlutik Oqartussanit kommuniniilluunniit pigineqanngitsuni nerisaqarnerannut najugaqarnerannullu akiliisarnerannik pisoqartarnera. Tamanna assersuutigalugu Danmarkimi nunanilu allani ilinniartut ineqarfiinut najugaqarfinnullu tunngatillugu atuuppoq. Nr. 2 naapertorlugu nr. 1-imut "ineqarfiit allat" ilanngunneqarpoq, ilinniartunut ineqarfiunngitsut najugaqarfiit allat pineqarsinnaanerisa erseqqissarneqarnissaa siunertaralugu.

Nr. 3-mi aalajangersagaq ilinniartut kattuffiinut sullissinertut isigineqassaaq. Aalajangersagaq imm. 3-mut ilinniartut kattuffiisa ilinniartup kattuffimmu ilaasortaajunnaarnerani ingerlaannaq tamanna pillugu Naalakkersuisunut nalunaartarnissaannik aalajangersaaffiusumut atatinneqassaaq.

Imm. 2-mut

Piffissamut isumaqatigiissuteqareernikkut nerisaqarnerup najugaqarnerullu ilinniartumut atuutsinneqarfignisaanut ilinniagaqarnersiutinut taamaallaat ilanngaasoqarsinnaanera aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Aalajangersakkap nassataraa ilinniartoq piffissap ilaani neqeroorummik atuisarsimannikkaluartoq ilanngaasoqarsinnaaginnarnissaa. Ilanngaanissami pisariaqarpoq ilinniartumut nerisaqartitsisoqarlunilu inissaqartitsisoqarnissaa pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimanissaa.

Imm. 3-mut

Imm. 1-imut nassuiaatini taaneqartutut imm. 3 ilinniartoq kattuffimmu ilaasortaajunnaarpat tamanna pillugu ilinniartup kattuffiata Naalakkersuisunut nalunaartussaatinneqarneranut tunngavoq. Tamassumunnga pissutaavoq ilinniagaqartut kattuffiinut ilaasortaanermut akiliutinik ilanngaasarnermik ingerlaannartumik unitsitsisoqartassamat.

§ 27-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 25-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq ilinniagaqarnersiutit malersugassanngortinneqarsinnaanngitsut eqqartuussivikkulluunniit suliassanngortinneqarsinnaanngitsut. Aalajangersagaq pisariaqartitsinivimmik tunngaveqarnermeersuuvoq, tassami isumaqartoqarmat ilinniartoq ilinniarnermi nalaani naammaginnartumik inuuginnarsinnaajumalluni ilinniagaqarnersiutinik pinngitsuuisinnaanngitsoq.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut qanoq annertutigisumik ilinniartut ilinniagaqarnersiutunik ilanngaasinnaaneq pillugu piumassutsiminnik isumaqatigiissutaannik malinninnissamut pisussaaffeqartiginerat aalajangersakkami malittarisassaqtartinneqarpoq. Tamatuma akerlianik aalajangersakkami pineqanngillat Naalackersuisut ilinniagaqarnermut akiitsunik akiligassanngorsimasunik ilinniagaqarnersiutinit ilanngaaniisaaq pillugu ilinniartumik namminneq isumaqatigiissuteqarsinnaanerat. Aalajangersakkami allassimavoq Naalackersuisut ilinniartumik isumaqatigiissuteqarneq erseqqissoq tunuliaqutaralugu ilinniagaqarnersiutinit qaammammut annerpaamik 500 kr.-inik ilanngaasinnaasut.

§ 28-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 26-mik ingerlatitseqqinneruvoq, aalajangersakkamili imm. 2 ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 71, imm. 4-mik ilaannakortumik uteqqiinerulluni.

Imm. 1-mut

Aalajangersakkami allassimavoq ilanngaasinnaaneq taamaallaat ilinniartunut peqquserluuteqarlutik pisussaanaq ilinniagaqarnersiutisisimasunut atorpeqarsinnaasoq, ilanngaasinnaanermi ilanngagassaqaarnissaa apeqqutaassaaq taamaattumillu ilanngaaneq taamaallaat ilinniartunut Namminersorlutik Oqartussanit ilinniagaqarnersiuteqartunut atorpeqarsinnaalluni.

Ilanngaasinnaaneq tassunga atatillugu illersuinisaaq pillugu tunngaviusumik isumagisanut § 27-mut nassuiaatini taaneqartunut naapertuutinnigissorineqanngillat, taamatullu aamma naapertuussorineqarluni Naalackersuisut pinngitsaaliisummik naammassinninnissamut atortumik sunniuteqarluartumik atuisinnaanissaat. Tamatumunnga sanilliunneqassaaq peqatigitillugu aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni pisariaqartitsisoqartarsinnaaneq aallaavigalugu qaammammut ilanngaataasinnaasut annerpaaffilerneqarnissaat siunnersuutigineqarmat.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami siunertaavoq pinngitsoorani isumaqatigiissutigisamilluunniit ilinniarnermut imaluunniit praktikkernermut tunngatillugu takkutinngitsoortoqartillugu stipendiat taakku annertoqataannik annikillisinneqarnissaat pillugu malittarisassiornisaaq. Nassuiaanermut tunngavittut oqaatigineqarsinnaavoq ilinniagaqarnersiutit pillugit nalunaarummi § 71, imm. 4-mi allaqqammat Piareersarfinni ilinniagaqarnermut tunngatillugu takkutinngitsoortoqartillugu imaluunniit kingusinaarluni takkuttoqartillugu kommunalbestyrelsi stipendianik ilanngaasinnaasoq. Aalajangersakkap atorpeqarnissaanut piumasaqaataavoq ilanngaaneq pillugut malittarisassat kinaassusersiorani naatsorsorneqarsinnaasumillu tunngaveqarluni aalajangerneqartassat. Taamaallilluni stipendiamik ilanngaaneq qaammammut tiimit ilinniakkap suunera tunngavigalugu taannalu malillugu ilinniagaqarnersiutit qaffasissusiat malillugu qaammammut tiimit naatsorneqartarnerinik aalajangerneqartut agguaqatigiissillugit naatsorsorneqassaaq. Tiimimut qaffasissuseq qaammammut tiiminik agguarlugu naatsorneqassaaq.

§ 29-mut

Ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinermit tapiissuteqartarnej pillugu malittarisassat atuuffissaat aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinermit tapiissuteqartarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 24-mi, 3. november 1994-imeersumi § 1, imm. 1 aamma § 2, imm. 1-imik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersakkami allassimavoq ilinniarnermi taarsigassarsianik akilersuinermit tapiissutit ilinniartunut nunatsinni aalajangersimasumik najugaqartunut tunngatillugu atuunnerusut, tamannalu inuit najugaasa allattorsimaffiat malillugu aalajangiiffigineqassaaq. Tamatumunnga peqatigitillugu aalajangersakkami allassimavoq tapiissutit tunniunneqartartut tamanna pillugu qinnuteqartoqarneratigut. Qinnuteqaat Namminersorlutik Oqartussani immikkoortumut oqartussaasunut ilinniagaqarnerisutit pillugit akisussaasunut nassiuneqassaaq. Allassimasutut tapiiffigineqarsinnaassagaanni piumasagaataavoq ilinniakkap naammassineqarluniluunniit unitsinneqarsimanissaa.

Tapiissutit pillugit malittarisassat taarsigassarsianut pisussaanagit ilinniagaqarnerisutisarisimasanik pissuteqartunut atorneqassanngitsut. Tamatuma kingunerisaanik ilinniarnermi taarsigassarsianut assersuutigalugu kukkusumik ilinniagaqarnerisutisarititaasunut ilinniarnermi taarsigassarsianngortinneqarsimasunut taarsersuinermit tapiisoqarsinnaanngilaq.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilaatigut ilinniagaqarnermit akiitsut matussutissaannik tapiissuteqartarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 2, imm. 2-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersagaq Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarnissamik tunngaviusumik piumasagaateqarnermit tunngatillugu immikkut minitarsinnaanermik imaqarpoq. Aalajangersakkap pingaartumik kalaallinut ilinniartunut ilinniakkaminnik naammassinninnerup kingorna kalaallit oqartussaasuinit Kalaallit Nunaata avataanut suliaartortinneqartunut tunngatillugu.

Immikkorluinnaq pissutissaqartoqarneranik naliliinermi ilanngunneqarsinnaavoq Nunatsinnit nuunneq ilinniartup nammineq tamatuminnga aalajangiineranik pissuteqarnerisooq.

§ 30-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermit akiitsut matussutissaannik tapiissuteqartarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 3, imm. 1, 2 aamma 4-mik ataatsimoortitsineruvoq, tassanilu ilinniarnermi taarsigassarsianik taarsersuinermit tapiissutisisinnaanissamut piumasagaatit aalajangersimasut aalajangersarneqarput.

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1-imi allassimavoq tapiissutisisinnaatitaasoqartartoq uppersarsinnaagaanni ukiup siuliani ukiumik akiliiffiusumik taaneqartumi ilinniagaqarnermi taarsigassarsianut ikinnerpaamik 6000 kr.-inik akiliisimalluni. Taamaalilluni piumasagaataannngilaq akuttoqatigiiaartumik akilersuisoqarsimanissaa imaluunniit taarsersuinissamik pisortatigoortumik isumaqatigiissut tunngavigalugu

akiliisoqarsimanissaa, tassami Namminersorlutik Oqartussat akuttoqatigiiaartumik akilersuisunut taarsersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsimasunut tapiissutinik killilersuinissamik immikkut soqutigisaqanngimmata. Tamanna taama ittumik aalajangersagaqarnikkut akuttoqatigiiaanngitsumik akilersuisunut aamma taarsersuinissamut pimoorussitikkuminaareersutut taarsersuiinnartitassatullu ilungersunareersutut isigineqartariaqartunut piumalersitsissutaannginnissaanik isumaliuteqarnermik tunngavilersorneqarpoq. Tamatuma saniatigut sapinngisamik amerlanerpaat sapinngisamik piaartumik ilinniarnermi taarsigassarsiaminnik taarsersuitinneqarnissaannik pingaarnertut anguniagaqartoqarpoq.

Nr. 2-mut

Aalajangersakkami nr. 2 tapiissuteqarnissap ukiumi ernialiunneqartut sinnerlugit akiliisoqarsimanissaanik piumasaqaateqarfiuvoq. Tamatuma kinguneraa ilinniartup ukiumi akiliiffiusumi ernianit ukiumi akiliiffiusumi ernialiunneqartunit amerlanerusunik akiliisimanissaa. Taamaanngippat akiliutit ilinniagaqarnermut akiitsunik akilersuiniarsarivissornermut takussutissaanerannik oqassalluni ajornakusuusaaq, taamatullu aamma aalajangersagaq minnerpaatut akiliisimanissap qularnaarneqarnissaanut naapertuulluni.

Nr. 3-mut

Aalajangersakkami nr. 3 taarsersuinissamut tapiissutinik qinnuteqaammik nassiussinissamut killiliussamik imaqarpoq.

Nr. 4-mut

Aalajangersakkami nr. 4-mi aalajangersarneqarpoq piumasaqaataasoq ilinniartup piffissaq qinnuteqaatip Naalakkersuisunut tapiissutinik aqutsisuusunut nassiussineq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini pingasuni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanissaa. Tamatumunnga tunuliaqutaavoq tapiissutisinnissaq siunertaralugu inuit najugaasa allattorsimaffianni najukkamik nuussisinnaaneq ajornakusoorsarneqarnissaa.

§ 31-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermut akiitsut matussutissaannik tapiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 4, § 3, imm. 1 aamma § 7-imik ilaatigut ataatsimoortitsineruvoq. Aalajangersakkami tapiissutinik naatsorsuineri periusissaq erseqqinnerusumik taakkartorneqarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami allassimavoq tapiissuteqartoqartoq ilinniagaqarnermut akiitsut ikilisinniarlugit, ilinniartup Kalaallit Nunaanni sumi najugaqarnera apeqquaatillugu. Tamatuma kinguneraa ilinniartoq assersuutigalugu ilinniarnermi naammassinerata kingorna nunaqarfimmut isorliunerusunulluunniit nuussimappat marloriaammik ilanngartuissussisoqarsinnaanera. Siunertaasoq tassaavoq ilinniarsimasunik amigaateqarnerup immikkut malunnaateqarfigisaanni atorfininnissamik qinnuteqartut akissarsisinneqarnissaat, tamannalu assersuutigalugu atuarfeqarnermut tunngasuni atuuppoq.

Aalajangersakkami naggammi siullermi allassimavoq akiliutigisimasat amerlaqataannik tapiissutisisoqartoq, tamannalu tapiissutit annertussusiannut tunngatillugu pingaarnertut malittarisassaavoq. Tamatuma saniatigut aalajangersakkami naggatit aappaanni allassimavoq

anigaasat akiliutigisimasat marloriaatinngortinneqartartut nunaqarfimmi isorliunerusuniiluunniit najugaqaraanni. Tamatumunnga atatillugu qinnuteqartup uppersarsinnaassavaa nunaqarfimmi isorliunerusuniiluunniit najugaqarluni, tamannalu qinnuteqaatip oqartussaasunut suliassaqartuusunut nassiunneqarnissaata tungaanut sivikinnerpaamik qaammatini 6-ni atuussimasoq. Tamatuma kinguneraa piffissap ilaani illoqarfimmi akiliinerup piffiani najugaqarsimasinnaaneq, taamaakkaluartorlu marloriaammik tapiissutisilluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami agguataarineq taaneqartoq agguataarinermut tjenestemandit akissarsiaannik il.il. iluarsineq pillugu Naalackersuisut aamma Atorfillit Kattuffiat (AK) akornanni isumaqatigiissummi 23. februar 2010-mi atsiorneqartumi. Isumaqatigiissummi tassani kommunit agguarnerat siusinnerusukkat atorneqarpoq. Isumaqatigiissummi allassimavoq nunaqarfiit isorliunerusullu maanna tassaasimasut kommunit Kangaatsiaq, Uummannaq, Upernavik, Avanersuaq, Ammassalik aamma Ittoqqortoormiit, kiisalu kommunini sumiikkaluartuni nunaqarfiit.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami allassimavoq tapiissutit taarsersuinerum atorneqartartut, tamatumanilu pineqarpoq ilinniagaqarnerum akiitsut tamarmiusut akilineqarnerat, taamaalilluni ilinniartup ukiumi akiliiffiusumi akiliutaasa assersuutigalugu akilersugassartaanut pinnatik ernianut matussutaasimanerat apeqqutaajunnaarlugu.

Imm. 4-imut

Akiliutigineqarsimasut utertinneqarnissaasa pineqavinnissaata pinngitsoorniarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq. Taamaattumik tapiissutit amerlanerpaamik piffissami tunniussiffiusumi akiitsut sinnerinut naapertuutissapput.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami piffissaq akiliffissaq aalajangersarneqarpoq, siunnersuummilu § 30, nr. 3-mi qinnuteqarnissamut killiliussamut atasutut isigineqassalluni.

§ 32-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnerum akiitsut taarsersorneqarnissaannut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 8-mik ingerlatitseqqinneruvoq. Aalajangersagaq ilinniagaqarnerum akiitsunik taarsersuinerum tapiissutinut tunnganngilaq, taamaattorli ilinniagaqarnerum akiitsorisat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqarsinnaanerannut periarfissamut tunngalluni.

Imm. 1-imut

Taarsigassarsisup immikkut ajornartorsiонерanum tunngasut aalajangersimasumik naliliineq aallaavigalugu aalajangersakkap atorneqarnissaa tunngavigineqarpoq. Naliliisoqassaaq pingaartumik taarsigassarsisup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerisoqarnissaanik qinnuteqaataani nassiunneqartumi paasissutissat tunngaviginerullugit. Tamatumunnga atatillugu piumasaqaataannngilaq qinnuteqartup ilinniagaqarnerum akiitsunik taarsersuinerum tapiissutisinnissamut piumasaqaatinik naammassinnissimanissaa. Taamaalilluni piumasaqaataannngilaq ilinniagaqarnerum akiitsut

tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqarnissaannut akuerineqarnissamut qinnuteqarnissaq ukiumik ataatsimik sioqqullugu aningaasanik akiliisimanissaq.

Qinnuteqartoq atugarissaannginnersoq naliliinermi qinnuteqartup inuussutissarsiorsinnaassutsimi ilaanik annaasaqarsimanera pingaartinneqassaaq, taamatullu aamma sivisuumik napparsimaneq naliliinermut ilanngunneqarsinnaalluni. Aalajangiinermi qinnuteqartoq pigisaqarnersoq imaluunniit ilinniagaqarnermut akiitsunik akiliisinnaasutut isigineqarsinnaanersooq pingaartinneqartuaannassaaq.

Aalajangersagaq atorineqarnerussaaq isumaqartoqarpat qinnuteqartoq ilinniagaqarnermut akiitsuminik taarsiisinnaajunnaarsimasooq. Tamatumani pineqarsinnaavoq qinnuteqartup sivisunerusumik sulinikkut isertitaqarsimannginnera tamannalu qinnuteqartup pisuussutiginnisaanik siunissami qaninnerusumi allanngussangatinneqannginnera.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami ersippoq taarsigassarsisoq toqusimatillugu tamakkiisumilluunniit innarluuteqalersimatillugu ilinniagaqarnermut akiitsunik isumakkeerineq aatsaat pisinnaasoq toqusup pigisaanik innarluuteqalersulluunniit pigisaanut tunngasunik naliliisoqareerpat.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermut akiitsut taarsersorneqarnissaannut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 8, imm. 3-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Aalajangersagaq atorluarneqarsimanngilaq taamaattorli ilinniagaqarnermut akiitsut oqilisaassivigineqartarnissaat pillugu Namminersorerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 10, 13. marts 1990-imeersoq atuuttoq qinnuteqartitsineq pillugu malittarisassiorfiusoq atuutsiinnarneqarpoq, ilinniagaqarnermut akiitsut taarsersorneqarnerannut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaatigut atuuttukkt.

Aalajangersagaq naapertorlugu malittarisassiornermi pingaartinneqassapput imm. 1-imi piumasagaatit taaneqartut.

§ 33-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermut akiitsut taarsersorneqarnissaannut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 9-mut naapertuutipajarpoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkakkt Naalakkersuisut paasissutissanik attuumassutilinnik tamanik piumasaqarnissamut periarfissinneqarput, pingaartumillu ilinniagaqarnermut akiitsut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqarnissaannut periarfissanik naliliisinnaanissamut pisariaqarluni.

Imm. 2-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermut akiitsut taarsersorneqarnerannut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 9, imm. 2-mut naapertuuppoq tassani ilinniagaqarnermut akiitsut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqarnerannut tapiissutaasimasut taarserneqarnissaannik piumasaqarsinnaanermut erseqqissumik tunngaveqarnissaq aqutissiuunneqarpoq. Allassimasutut tapiissutit isumakkeerinerluunniit

taarsigassarsisup eqqunngitsumik amigartumilluunniit paasissutissiineranik pissuteqartillugu taarseeqqusisoqarsinnaavoq.

Taarsersuinissamut piumasqaataavoq amigartumik eqqunngitsumilluunniit paasissutissiinerni ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinissamut peqquserlulluni ikiorsertissimasoqarnissaa.

Erniat § 24-mi malittarisassat naapertorlugit naatsorsorneqartarput taamaattumillu aalajangersakkamut tassunga nassuiaatit innersuussutigineqarlutik.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnermut akiitsut taarsersorneqarnerannut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1-imut naapertuuppoq.

Aalajangersagaq atorluarneqarsimanngilaq taamaattorli Ilinniagaqarnermut akiitsut oqilisaassivigineqartarnissaat pillugu Namminersorerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 10, 13. marts 1990-imeersoq atuuttoq qinnuteqartitsineq pillugu malittarisassiorfiusoq atuutsiinnarneqarpoq, ilinniagaqarnermut akiitsut taarsersorneqarnerannut tapiissutit pillugit Inatsisartut inatsisaatigut atuuttukkt.

Tamatumunnga atatillugu qinnuteqartup aqqanik, inuttut normuanik, najugaanik, isertitat pillugit nammineq nalunaarsuineq pillugu akileraartarnermut oqartussanit uppersarsaammik, nunaqarfimmi isorliunerusuniluunniit najugaarneq pillugu paasissutissanik uppersarsaaqinnermik taaguinissaq pillugu malittarisassiorqarsinnaavoq, taamatullu aamma qinnuteqaatip ilusissaa, tassunga ilanngullugit immersuiffissat qinnuteqarfissaasut atorneqarnissaat elektroniskimillu qinnuteqarnissaq pillugu malittarisassiuunneqarsinnaalluni.

§ 34-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnerisutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 27-mik ingerlatitseqqinneruvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aallaavittut Naalakkersuisut ilinniagaqarnerisutit pillugit aqutsisussaanerannik aalajangersaasoqarpoq, tamannalu aamma tapiissuteqarnikkut ilinniagaqarnermulluunniit akiitsunik tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerinninnikkut ilinniagaqarnermi taarsigassarsianik taarsersuineranut ikiorsiisarneq pillugu kapitali 8-mi malittarisassanut ilaavoq.

Malittarisassat Ilinniartitaanermut Iisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit allaffissornikkut aqunneqarput, taassumalu ilinniagaqarnerisutininik allaffissornikkut aqutsinermi suliarineqartarneri ilai Naalakkersuisoqarfiup ataani sulisoqarfinnut ingerlateqqippai. Assersuutigalugu Kalaallit Nunaanni ilinniarnertuunngorniartinnit ilinniarnissami ilinniagaqarnerisuteqarnissamik qinnuteqaatit ilinniarnertuunngorniartinnit tapiissutinik aqutsisunut pineqartunut nassiuunneqartarput. Ilinniarnermi taarsigassarsianik ilinniarnermilu akiitsut taarsersorerannut tapiissutinik qinnuteqartarneq pillugu malittarisassat eqqarsaatigalugit Ilinniagaqarnerisutininik Aqutsiveqarfimmut (USF) Nuumiittumut Naalakkersuisoqarfimmi immikkoortortaasumut nassiuunneqartarput.

Imm. 2-mut

Naalackersuisut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik oqartussaasunut sullissiveqarfinnullu allanut Namminersorlutik Oqartussaniittunut suliakkiisinnaanissaat aalajangersakkami tunngavissinneqarpoq, tak. imm. 1, taamatullu aamma kommunalbestyrelsimut suliakkiisoqarsinnaalluni.

Aalajangersagaq atuuttoq tunngavigalugu ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat ilaat Piareersarfinnut kommunini immikkoortortaasunut suliakkiutigineqarsimapput, taamatullu aamma tamanna Namminersorlutik Oqartussani sullissiveqarfinnut arlalinnut tunngatillugu pisimalluni.

Imm. 3-mut

Ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit immikkoortortanut namminersortunut, taakkununga ilanngullugit suliffeqarfinnut namminersortunut suliakkiutigineqarsinnaanerit aalajangersakkami ajornarunnaarpoq. Ullumikkut tamanna pillugu allakkatigut isumaqatigiissutit tunuliaqutaralugit taarsigassarsisitsisarnermik aqutsinermut tunngatillugu ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik arlalinnik Grønlandsbankenimut suliakkiisoqarsimavoq, taamatullu aamma Danmarkimi Kalaallit Illuisa imminnut ingerlattuusut ilinniartunut Kalaallit Nunaata avataani ilinniakkamik ingerlatsisunut tunngatillugu ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat ilaat aqutaralugit.

Allakkatigut isumaqatigiissuteqartoqarsimanissaanik piunasaqaatip kinguneraa isumaqatigiissutip annertussusiata sapinngisamik erseqqissuutinneqarnissaa, tassunga ilanngullugu piginnaatitaaffiit sorliit suliakkiutigineqarsimanerannut kimullu suliakkiutigineqarsimanerannut tunngatillugu. Suliakkiineq aalajangiisinnaatitaanermik tunniussinermik nassataqarpat suliffeqarfik namminersortoq il.il. suliat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmut ilaatinneqassaaq.

Imm. 4-mut

Aalajangersakkap ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni maannakkut atuuttumi § 30 assigaa, siunersuummilu aalajangersakkat imaluunniit siunnersuut malillugu aalajangersakkat tunngavigalugit aalajangiinernut atatillugu naalackersuisoq inaarutaasumik aalajangiisinnaalluni maalaarunik allaffissornikkut suliarittarnermut apeqquut pineqarluni.

Imm. 4-mili maalaaruteqartarnek pillugu aalajangersagaq taamaallaat atorineqartarpoq immikkoortortaqaqfinni Namminersorlutik Oqartussat avataaniittuni aalajangiinernut tunngatillugu, takuuk immikkoortoq 2b-mi oqaaseqaatit nalinginnaasut qulaaniittut.

Imm. 4-mi maalaaruteqarsinnaaneq assersuutigalugu Danmarkimi Kalaallit Illuini, inuussutissarsiutinut ilinniarfinni aamma Ilisimatusarfinni ilinniagaqarnersiutit pillugit aalajangiinernut massuma kingorna tunngavoq, pisuni taakkunani aalajangiinerit Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuanni ilitersuinissamik nalinginnaasumik pisinnaatitaaffiit avataanni sulisoqarfinni aalajangiinerit pineqartarmata. Tamassuma kingunerisaanik ilinniarnermi akiitsut taarsersornerannut ikiuutit pillugit USF-imi aalajangiinerit Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalackersuisoqarfimmut maalaarutigineqarsinnaajunnaarput, taanna Naalackersuisoqarfimmi aaqqissuussaannerit ilaammat.

Tamannali imatut isumaqanngilaq ilinniagaqartut assersuutigalugu USF-imi ilinniarnertuunngorniarfinniluunniit aalajangiinerit suliap suliareqqinneqarnissaa siunertaralugu Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfimmut maannakkutut nassiussinnaanngikkaat. Pisunili taamaattuni maalaaruteqarneq pineqassanngilaq, akerlianilli suliamik suliareqqiinissaq pineqassalluni.

Maalaaruteqarsinnaanermut piffissaq ullormit aalajangiiffiusumiit naatsorneqassaaq. maalaarut piffissaq maalaaruteqarfiusinnaasoq naareersoq aatsaat nassiunneqarpat malittarisassatut pingaarnertut itigartinneqassaaq, aalajangersakkamili immikkoortut aappaat takujuk. maalaarutit suliarineqartarneri pillugit malittarisassat maannakkut atuuttut ulloq 1. januar 2005 atuulernerisa kingorna maalaarutini itigartitsisoqarnikuunngilaq.

Aalajangersakkami immikkoortut aappaanni immikkut akuersissuteqarsinnaaneq ilanngunneqarpoq ilinniagaqartut inatsisitigut inissimanerat pitsanngortinniarlugu, aammalu pisoqarsinnaammat ilinniartup pisuussutiginngisaaq maalaaruteqarsinnaanermik piffissartinneqartumut qanittumi aalajangiinermik ilinniartuq tigusaqartoq.

Immikkut akuersissuteqarnermik nalunaaruteqarsinnaanermik aalajangiinermi avataani pissutsit assersuutigalugu allakkanik assartuineri pissutsit ajortut silallu pissusaa pingaartinneqarsinnaapput. Aammattaaq pissutsit maalaaruteqartumut tunngasut maalaaruteqartullu pisuussutiginngisai soorlu napparsimaneq pissutsillu tassunga assingusut maalaarutit piffissaq eqqorlugu tunniunneqanngineranut pissutaasut isiginiarneqarsinnaapput. Aammattaaq maalaaruteqartoq aalajangiinermik ilisimasaqalereernermini tunngavissaqanngitsumik uninngatitsinani maalaaruteqarnerisooq maalaaruteqartulluunniit maalaarummik nassiussinnaasimanninnera pingaartinneqarsinnaapput.

Immikkut akuersissutit asersuutigalugu nalunaarutigineqarsinnaapput ilinniagaqartup takutissinnaappagu uppersarsinnaalluguluunniit assersuutigalugu angalaneq pissutigalugu maalaaruteqarsinnaanermut piffissarititaq sioqqullugu takusaqarsimanngitsoq, pineqartullu pissutissaqanngitsumik uninngatitsinani maalaarutini tunniuppagu.

Imm. 5-imut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnerisutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 27, imm. 4-mik aamma § 30, imm. 3-mik ataatsimoortitsineruvoq.

Aalajangersakkami siunertaavoq ilaatigut qinnuteqartitsisarneq qinnuteqarnissamullu killiliussineq pillugu malittarisassanik aalajangersaanissamut tunngavissiisoqarnissaata qularnaarneqarnissaa. Immikkoortortaqarfinni aalajangersimasuni aalajangiinerit ilaannut tunngatillugu maalaaruteqarsinnaanerp killilerneqarnissaa pillugu malittarisassiornissamut aalajangersagaq tassunga peqatigitillugu atorneqarsinnaavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput Piareersarfinni ilinniarnermut atatillugu kommunini aalajangiinerit.

Tamatumunnga peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq qinnuteqartitsisarnerup elektroniskimik pinissaanik aalajangiinissamut tunngavissamik ilanngussisoqarnissaa, tamatumanilu Kalaallit Nunaanni "Nem ID-mik aqqissuussinermik" taaneqartartumik piviusunngortitsinermut atatillugu tamanna pingaarutilimmik iluaqutaassaaq. Tamatuma kingorna assersuutigalugu ilinniagaqarnerisutit qinnuteqarnermut atatillugu suliamik suliarinneqqinnermut atugassanik allakkanik skannikkanik nassiussisarnissaq pillugu malittarisassiortoqarsinnaalissaaq.

Maalaarutit naleqquttumik suliarineqartarnissaannik qulakkeerinnitsitsisinnaasunik maalaarutitik suliaqartarnerup naammaginatutimik killilersornissaa maalaarutit pillugit malittarisassiornermi pingaartinneqassaaq.

Imm. 6-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq pineqartup ilinniagaqarnersiutaasa tunniunneqarnissaannut ilinniartup Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit aningaaserivimmi kontumik innersuussitinneqarnissaa.

Tamatumani siunertaavoq ilinniagaqarnersiutinik tunniussisarnermik aqutsinerup pisariillisarneqarnissaa. Taakku isumagineqarneranni paasinarsisimavoq ilinniartoq Kalaallit Nunaata Danmarkillu avataaniittoq pineqartillugu ilinniagaqarnersiutit Kalaallit Nunaanni Danmarkimiluunniit aningaaserivikkoortillugit nunami najugarisami aningaaserivimmut allamut nuunneqartarnerat annerusumik ajornakusoortuunngitsoq. Tamatuma saniatigut taarsigassarsisarnermik aqutsinermik isumaginninnissaaq pillugu suliffeqarfimmik namminersortumik isumaqatigiissuteqarnissamut piumasaqaataasinnaavoq taarsigassarsisup maani nunami Danmarkimiluunniit aningaaserivimmi kontoqarnissaa.

§ 35-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 28-mut naapertuuppoq siunnersuummilu § 34, imm. 1-3-mi immikkoortortat taaneqartut ilinniartut pillugit paasisutissanik ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik aqutsinermut pingaaruteqartunik pissarsisinnaanissaannut tunngalluni. Taamaalluni ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik aqutsinerup tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit allamut suliaqartarnerup pingaartinneqarpoq, takuuk aalajangersagaq siulianiittoq.

Imm. 1, nr. 1-imut

Aalajangersakkami imm. 1, nr. 1-imi siunertaavoq oqartussaasup immikkoortortalluunniit namminersortup aqutsisuusup suulluunniit ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassat aqunneqarnissaannut atugassanik paasisutissanik pissarsiniarsinnaanissaasa qularnaarneqarnissaa. Paasisutissanik ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik aqutsinermut pingaarutilinnik ingerlatitseqqinneq oqartussaasunut immikkoortortanullu namminersortunut aatsaat pisinnaavoq oqartussaasunut il.il. allanut ingerlatitseqqinnermut tunngasut tamakku pillugit ingerlatsinermi inatsisit malillugit aalajangiiffigineqartariaqarpata. Paasisutissat aalajangersakkami taaneqartut assersuutigalugu tassaapput soraarummeernermit karakterit, siusinnerusukkut ilinniarsimaneq, siusinnerusukkut ilinniagaqarnersiutisiasimasat, ilinniagaqarnersiutit ikineqarnissaannut atugassatut kontut normui, ateq, najugaq inuttullu normut pillugit paasisutissat. Tamatumunnga atatillugu taamaallaat sulianik suliarinninnermut aalajangersimasumut atugassanik paasisutissanik pissarsisoqarlunilu ingerlatitseqqittoqarsinnaavoq.

Paasisutissat pingaaruteqarnissaannik piumasaqarnerup nassataraa paasisutissat ilinniagaqarnersiutit pillugit malittarisassanik aqutsinermut ima pingaaruteqartiginera, ass. ilinniagaqarnersiutisiasiqarnissamik qinnuteqaat paasisutissat pineqartut pigineqartinnagit suliarineqarsinnaanani. Ass. inuup normuanik tunniussineq ilinniartup suliami pineqartup kinaassusersineqarnissaanut pisariaqassaaq, taamatullu aamma paasisutissat ilinniartup ilinniagaqarnersiutisiasiqarsinnaanera pillugu naliiliinnermut atugassat pineqarsinnaallutik.

Paasissutissat taakku ass. soraarummeernermi misilitsinnermilu angusat pillugit paasissutissatut ilinniakkamik ingerlataqarnermut tunngasinnaapput, tamatumani ilinniartup ilinniakkaminut tunngatillugu siuariartorsimanera pineqartup ilinniakkamik ingerlataqarneranut pingaaruteqarsinnaalluni.

Imm. 1, nr. 2-mut

Aalajangersakkami nr. 2-mi aalajangersarneqarpoq oqartussaasut allallu § 34, imm. 1-3-mi allassimasut ilinniagaqarnerisutitik aqutsisuusut ilinniartuq pillugu paasissutissanik ilinniagaqarnerisutitik pillugit malittarisassanik aqutsinermut pingaarutilinnik imminnut ingerlatitseqqissinnaanissaat. Imm. 1, nr. 1 ilanngullugu aalajangersakkami tassani siunertaavoq paasissutissanik ilinniagaqarnerisutitik pillugit malittarisassanik aqutsinermut pingaarutilinnik pissarsiniarnissamut ingerlatitseqqinnissamullu erseqqissumik tunngavissiiinissaq. Pingaartitsinissaq pillugu piumasaqaammut tunngatillugu aalajangersakkami nr. 1-imi nassuiaatit qulaaniittut innersuussutigineqarput. Tamatuma kinguneraa ilinniagaqarnerisutitik pillugit malittarisassat suliamut aalajangersimasumut tunngatillugu paasissutissat pineqartut pigineqartinnagit ajornarnerat.

Imm. 1, nr. 3-mut

Siunnersuummi § 35, imm. 1, nr. 3-mi oqartussaasut il.il. § 34, imm. 1-3-mi allassimasut ilinniagaqarnerisutitik pillugit malittarisassanik aqutsisuusut Namminersorlutik Oqartussanit innuttaasunut Kalaallit Nunaanneersunut nunaniilluunniit avannarlerneersunut ilinniagaqarnerisuteqartitsineq pillugu nunani avannarlerni ilinniagaqarnerisutitik aqutsivinnut paasissutissanik piffissamut pineqartumut ataatsimut Nunatsinnit nunamiillu avannarlermit pisussaanagit ataatsikkut ilinniagaqarnerisuteqartoqannginnissaanik nakkutillinermut pingaarutilinnik ingerlatitseqqissinnaanissaannut tunngavissiiisoqarpoq.

Aalajangersakkami tassani taamatuttaaq siunertarineqarpoq taamatut ingerlatitseqqinnissamut pisussaanngitsumik marloriaammik pisartaqartitsisoqannginnissaanik nakkutilliilluarnissamut pingaaruteqarluinnartutut isigineqartumut tunngavissiiisoqarnissaa. Pineqartut tasaanerussapput qanoq ilinniagaqarnerisuteqartitsisoqartiginersoq, ilinniagaqarnerisutitik sorliit tunniunneqarsimanersut piffissamullu sorlermut ilinniagaqarnerisutitik tunniunneqarsimanersut pillugit paasissutissat.

Imm. 1, nr. 4-mut

Kiisalu siunnersuummi § 35, imm. 1, nr. 4-mi tunngavissiiisoqarpoq oqartussaasut allallu § 34, imm. 1-3-mi allassimasut ilinniagaqarnerisutitik aqutsisuusut ilinniartut aqqi najugaallu, aamma e-mailii tamatumunnga akuersissutigineqarsimasut pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaanissaannut, tassa Kalaallit Nunaanni pisortanut suliffeqarfinnullu namminersortunut, taakku ilinniartunik ilinniakkamik naammassinninnerup kingorna Kalaallit Nunaanni suliffinnut sulisussarsiornermut atugassaatut kiisalu ilinniarnep nalaani praktikernernik pilersitsinermut ilinniarnermilu suliffeqalernermi atugassaatut.

Aalajangersakkami siunertaavoq taamatut ingerlatitseqqinnissamut erseqqissumik tunngavissiiinissaq. Aalajangersakkamut suli tunngavilersuutigineqarpoq kalaallit oqartussaasut suliffeqarfiillu nunami ungasissutsit pissutigalugit ilinniartunut kalaaliusunut atorfinititsiviusinnaasutut danskit oqartussaasuinit suliffeqarfiutaanniillu takusaaniarnikkut ilungersuuteqarnerujussuunerat. Tamanna aamma pisortat oqartussaasut nalunaarsuiffii pillugit inatsimmi nr. 294-imi, 8. juni 1978-imeersumi § 16-imut naapertuuppoq.

Imm. 2-mut

§ 35, imm. 2-mi Naalakkersuisut paasissutissanik pissarsiniarsinnaanerit ingerlatitseqqissinnaanerallu pillugu malittarisassiornissamut tunngavissinneqarput, pisuni sorlorni § 35, imm. 1, nr. 4-mi pisutut taaneqartunik ingerlatitseqqittoqarsinnaaneranut erseqqinnerusumik malittarisassiornissaq siunertaavoq. Tamatumunnga peqatigitillugu siunertaavoq aalajangersakkakut paasissutissanik pissarsiarisanik taaneqartunit allaanerusumut atuisoqannginnissaa pillugu malittarisassaqaarnissap qularnaarneqaarnissaa.

Ilinniagaqaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 28, imm. 2-mi aalajangersagaq massuma assinga atorneqanngimmat. Maanna piginnaatitsinissatut siunnersuutigineqartup ilinniagaqaqarnersiutit pillugit nalunaarutip iluarsaanneqaarnissaanut atatillugu atorneqaarnissaanut sulii isummertoqanngilaq.

§ 36-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 29-p assigaa, tassanilu pineqarpoq akiligassanut akilernerqartussanngortunut siunnersuummi aalajangersakkamiluunniit siunnersuut naapertorlugu aalajangersagaasumi malittarisassaqaartinneqartunut akiliinissamik nukingisaarutinik nassiussinermut atatillugu akiliuteqartitsisarneq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami siunertaavoq Naalakkersuisut akiligassat akilernerqartussanngorsimasut akilernerqaarnissaat pillugu nukingisaarutinik nassiussinermut taarsigassarsisumut akileeqqusisinnaatinnegaarnissaat. Taama iliornikkut aningaasartuutit piffissaq eqqorlugu akiliinnginnermut akisussaasumut akilersinneqassapput. Nukingisaarutinut akiliutit taarsigassarsiat, ilinniagaqaqarnermut akiitsut, tamakkerlugit akiligassatut taamaatinneqartut akilernerqaarnissaannut, kiisalu ilinniagaqaqarnersiutisariavallaakkat taarserneqaarnissaannut atatillugu akileqquneqarsinnaapput, taamatullu aamma aalajangersagaq ilinniagaqaqarnermut akiitsut taarserneqaarnissaannut imaluunniit ilinniagaqaqarnermut akiitsut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit isumakkeerneqaarnissaannut tapiissutit pisussaanaqit pissarsiarisat taarserneqaarnissaannut atorneqaassalluni.

Akiliutit annertussusissaat 200 kr.-inut aalajangerneqarpoq, taamaalillunilu tassunga peqatigitillugu akiliutit annertussusaaq oqaaseqaatit atorneqartarnerat pillugu Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup najoqqutassiai malillugit aningaasanut inatsisissami peerneqaassallutik. Tamassumunnga pissutaavoq akiligassanik nukingisaarinermi akiliutit annertussusaaq assersuutigalugu stipendiat qaffasissusaaq pissutsit allanngorsimatinnagit akerlianik ukiumiit ukiumut politikkikkut aalajangerneqartarnissaat pisariaqaassanngimmat.

Imm. 2-mut

Akiligassanngortunut tamanut amerlanerpaamik pingasoriarluni nukingisaarinermut akiliuteqartitsisoqarsinnaanera pillugu aalajangersakkami siunertarineqarpoq akiligassanngortunut tamanut akiliutigitinniakkat tamarmiusut amerlanerpaaffilerneqaarnissaat. ”Akiligassat akilernerqartussanngorsimasut” pillugit erseqqissaatigineqarpoq akiligassanngortut piffissaq eqqorlugu akilernerqaanngippata pingasoriarluni nukingisaarinermut akiliuteqaqqusisoqarsinnaassasoq.

Nukingisaarinermut akiliutinut isertitat Nunatta Karsianut pisarput.

Suliffeqarfik namminersortoq taarsigassarsisitsisarnermik aqutsisunngorpat suliffeqarfik taanna Naalackersuisut sinnerlugit akileeqqusisinnaassaaq, tamatuma kingorna suliffeqarfik nukingisaarutinik nassiussuinnermut atatillugu aningaasartuuteqarpat suliffeqarfimmut tuttussanik.

§ 37-mut

Siunnersuutip atuutilerfissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq siunnersuutillu atuutilernerata kingunerisaanik najoqqutassanut allanut arlalinnut sunniutigisai malittarisassiorneqarlutik.

Imm. 1-imut

Siunnersuutigineqarpoq aalajangersagaq 1. januar 2012-imi atuutilissasoq, tamutumunngalu peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq najoqqutassat marluk taakku siunnersuutip taarserlugit atuutilerfii atorunnaassasut.

Imm. 2-mut

Ikaarsaariarnermi aalajangersagaq pineqarpoq. Piffissami siunnersuutip atuutilerfigisaani ilinniagaqarnermut akiitsut oqilisaassivigineqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat Nalunaarutaat nr. 10, 13. marts 1990-imeersoq atuutissaaq, tamannalu aamma ilinniagaqarnermut pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 8-mut, 27. marts 2008-meersumut atuutissaaq. Tassunga atatillugu aalajangersakkami allassimavoq najoqqutassat taaneqartut atuutiinnassasut, taamaattorli Inatsisartut inatsisaat taanna salliussasoq, aappaatigut Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat najoqqutassallu allaffissornikkut aalajangersagaasut siuliini taaneqartut taakku marluk akornanni assigiinngitsoqartillugu.

Imm. 3-mut

Aalajangersakkami qularnaarniarneqarpoq siunnersuutip inatsisitigut tunngaviit nalinginnaasut naapertorlugit pisortatigoortumik najoqqutaqarnikkulluunniit kingumoortumik atuutilinnginnissaa, tamannalu tunngavigineqartut siusinnerusukkut taarsigassarsisitsinermi atorneqartut allanngortinneqannginnissaannik kissaateqarnermut atatinneqassaaq. Taamaattumik ilinniagaqarnermut akiitsunik taarsersuinnermut tapiissuteqartarneq pillugu inatsimmi atuuttumi aalajangersakkat ilinniagaqarnermut akiitsunut taarsigassarsianit siunnersuutip atuutilernerata kingorna taarsigassarsiarineqartuneersunut suli atuutissapput.

§ 38-mut

Siunnersuummi aalajangersakkat ilaasa siunnersuutip atuutilinnginnerani pisunut arlalinnut atorneqannginnissaasa aalajangersarneqarnissaa aalajangersakkami siunertaavoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq ernialersuinissamut piumasqaatit siusinnerusukkut aalajangersarneqartut siunnersuutip atuutilinnginnerani taarsigassarsinermut atatillugu aalajangersarneqartut kiisalu ilinniagaqarnermi taarsigassarsiat ernialersorneqarnissaat pillugit siunnersuummi aalajangersakkat imminnut assortuuttuunnginnissaat siunertaralugu.

Imm. 2-mut

Aalajangersakkami imm. 1-imut nassuiaatini taaneqartut eqqarsaatigalugit aalajangersakkap ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq. Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaata atuuttup atuutilinnginnerani pisussaanagit ilinniagaqarnersiutisiasimasanut tunngavoq. Tassani allassimavoq piumasaqaatinik taakkuninnga ernialersuineq pillugu malittarisassat atuuttut ingerlateqqitalu kingumoortumik atuutissanngitsut, taamaattorli piumasaqaatit malittarisassat siunnersuutip atuutilernerani atuuttut malillugit ernialersorneqassasut.

Imm. 3-mut

Aalajangersagaq ilinniagaqarnersiutit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni atuuttumi § 37-p assigaa siunertaallunilu maanna Inatsisartut peqqussutaata atuutilerana sioqqullugu taarsersuinissamik isumaqatigiissutit ataqineqarnissaat.